TEPLEMISTO2018T ТО2018ТЕПЛЕМІСТ MISTO2018TEPLER **8ТЕПЛЕМІСТО2018**' 2018TEPLEMISTO2 ИІСТО2018ТЕПЛЕМ EMISTO2018TEP 2018ТЕПЛЕМІСТО2 EMISTO20181 **8ТЕПЛЕМІСТО2018**

Місія

Бути інноваційною платформою для створення можливостей і суспільних трансформацій. Спонукати прикладом Івано-Франківська зміни в Україні та поза її межами.

Mission

To be an innovative platform for creating possibilities and social transformations. On the example of Ivano-Frankivsk to encourage changes in Ukraine and beyond.

Uiнності Values

102Вивіски
Business Signboards

Наглядова рада Supervisory Board Kоманда The Team

Tapячий спорт
Hot Sports

136
MetaLab
MetaLab

Міські Ґранти City Grants

ЗО
Бізнес-Спільнота
Business Community

Промприлад.Реновація
Promprylad.Recovation

ТIнші проекти

Other Projects

Urban Space 100
Urban Space 100

Urban Space Radio Urban Space Radio **180**Партнери
Partners

182Фінанси
Finances

Ірина Корольчук, операційна керівниця «Теплого Міста»

Коли свого часу я жила за кордоном, упізнавала Івано-Франківськ в інших містах. Вони були такими ж комфортними, помірно спокійними, місткими. Просторами, де почуваєшся затишно та захищено. Не мегаполісами, але й не надто маленькими. Такими, як моє рідне місто.

В Івано-Франківську є вдосталь шансів, щоб реалізувати себе і водночас не вважати себе однією з мільйонів, а осягати власну ідентичність, приналежність до міста. Відчувати важливість себе в місті та міста для себе.

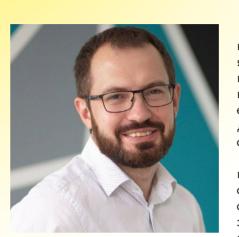
«Тепле Місто» робить свій внесок, щоб Івано-Франківськ ставав таким. Допомагаємо створювати комфортні умови і задаємо планку певного рівня життя, щоб люди могли тут розвиватися, хотіли залишатися і далі вкладали свої зусилля в місто. Щоб однаково добре було і жителям, і гостям Івано-Франківська. Своїми проектами активізуємо франківчан, налагоджуємо між ними довіру, розширюємо відкритість до світу.

У 2018 році, після стратегічних зустрічей і засідань Наглядової ради, ми переглянули актуальність наших проектів. З'ясувалося, що деякі ініціативи вже доволі сильні, аби бути самостійними, — їх ми відпустили у вільне плавання. Також вирішили зосередитися не на різних напрямах, а на масштабуванні кількох програм. Намагалися зазирнути у найближче майбутнє та спрогнозувати, наскільки актуальними є цілі, які платформа ставила на 2019/2020 роки.

Одне з головних завдань, які зараз стоять перед нами, – зрозуміти, наскільки проекти платформи впливають на трансформації в місті та яку соціальну цінність для містян вони створюють. Важливо, щоб завдяки нашим проектам у місті більшало довіри, відкритості та критичного мислення.

У насиченому інформаційному потоці все стрімко змінюється, з'являються нові технології, люди все частіше змінюють місця роботи. Попри це, важливо планувати стратегічно, як це і робить «Тепле Місто». Так розумітимемо, куди рухатися і чого прагнемо досягти. У реалізації ж кроків для цього зможемо бути гнучкими — адаптуватися до того, чого потребуватиме місто та суспільство.

Віктор Сорока, співзасновник рекрутингової агенції Select*

У щоденній біганині ми часто не помічаємо маленьких змін, які щодня відбуваються просто перед нашими очима. Особливо якщо йдеться про поступові еволюційні рухи, які не супроводжуються кардинальними потрясіннями

Так сталося, що мені довелося поїхати з рідного Івано-Франківська у 2010 році. Повернувся я сюди лише 2016-го. Мабуть, саме завдяки довгому періоду «еміграції» такими очевидними для мене були зміни, які відбулися тут.

Якщо у 2010-му я залишав невеличке провінційне містечко, в якому було доволі складно знайти можливості для самореалізації (принаймні такий вигляд воно мало в моїй голові), то зараз Франківськ для мене – це місто, в якому можна планувати та втілювати в життя цікаві проекти та ідеї. Це місто, в якому можна мати всі переваги життя «не-мегаполіса» та водночас бути інтегрованим в глобальні культурні та бізнесові процеси. Важко визначити, що саме так змінило Франківськ за цей період, але певен, що значною мірою до цих змін доклалося «Тепле Місто».

Успішні проекти цієї платформи та її партнерів укріпили

мене в переконанні, що саме Івано-Франківськ може бути експериментальним майданчиком для ідей, які згодом стануть глобальними та вийдуть далеко за межі міста. Тому для мене Франківськ — це таке собі місто «острівців»: ідей, проектів, закладів та компаній, які повсякчас виринають на загальному тлі посередності постсоціалістичного простору.

Поки що складно сказати, чого більше – яскравих плям-острівців чи того «сірого тла». Але дуже тішить, що є «Тепле Місто», яке будує мости між цими «островами».

Halyna Tytysh, Supervisory Board member, head of the NGO "Smart Education"

I write these lines a few days after meeting with His Holiness the Dalai Lama, a Nobel Peace Prize winner and spiritual leader of Tibet. Being a group of Ukrainian educators, we had many questions to him: what is important to develop in children in the 21st century? Are nonviolent methods of fighting effective in the war? How do you transform pain and hatred into love and compassion?

The Dalai Lama's replies have stuck in my head. He said warm heart makes the people stronger, and the people themselves are happier. Common goal for the good of the community is one of the most important needs of the future, as well as resolving conflicts through dialogues, not fists and weapons.

A warm heart seeks cooperation, mutual help, nonviolence, it is generous and does not usurp the benefits for itself only. It does not impose its vision, but gently and unobtrusively shares the best and most important.

Such warmth and non-aggressiveness (even in advancing goodness) lies at the heart of all the activities of "Teple Misto". During my first acquaintance with the initiative, I was most impressed by this non-violent "warming" of the city to make it more convenient and comfortable for life, so that one did not want to escape to the more dynamic, interesting, and better city.

The idea of cooperation, trust, common good and proactiveness, which infuses all the projects of "Teple Misto", has long crossed the boundaries of the city. This year,

Urban Space 500 was opened in the center of Kyiv within the franchise of the most famous (at least presently) "Teple Misto" project – Urban Space 100.

8

At the project launch phase, there were a lot of situations when I sought more authoritarianism from "Teple Misto", more control and activity. But I must honestly confess that I was wrong. It is the platform's trust in partners, desire to support and faith in them that make Urban Space 500 autonomous and fully operational.

There is a report of "Teple Misto" activity in 2018 lying in front of you. This is not only a demonstration of the effectiveness of the initiative and the formal part of the activities of any public organization. This is another reason to think about how many good and valuable things you can do if you act with warmth in your heart.

Mark Zarkhin, restaurateur, Supervisory Board member

During the five years of its existence, "Teple Misto" organization has done a great deal. The most important thing is that it proved to us all that Ukrainians are able to unite not only against something, but also for the creation and implementation of new ideas.

As "Teple Misto" grows up, the need for a stronger formalization of managerial processes emerges. Uniting creative and, to a large extent, romantic people is not easy. There is no formalized process of creating dreams, but there is a process that helps to make them reality. And you should not expect Yurko Fylyuk to barge in on a white horse and solve all the problems.

And that's where the strength of "Teple Misto" lies, since the platform is able to educate new strong leaders with fresh ideas, energy and ability to lead like-minded people. According to Charles Landry, one of the guests of "Teple Misto", we need not dozens but hundreds of such leaders for the city's profound positive transformations.

By implementing the Promprylad project, "Teple Misto" is practically working on the creation of a new creative center in

During the five years of its exerce, "Teple Misto" organization s done a great deal. The most portant thing is that it proved Ivano-Frankivsk. This is the future of the city, which will put it in line with progressive European creative conglomerates.

I believe that Yurko and the platform team will have enough power and drive to fulfil this dream. "Teple Misto" warms Ivano-Frankivsk people and tens of thousands of people outside the city. Stay energetic, warm more!

10

Цінності

Values

Відкритість

Гідність

Openness

Dignity

Проактивність

Теплота

Proactivity

Warmth

Стратегічні напрямки

Strategic directions

Активізація мешканців

Розвиток «теплого» бізнесу

Activation of citizens

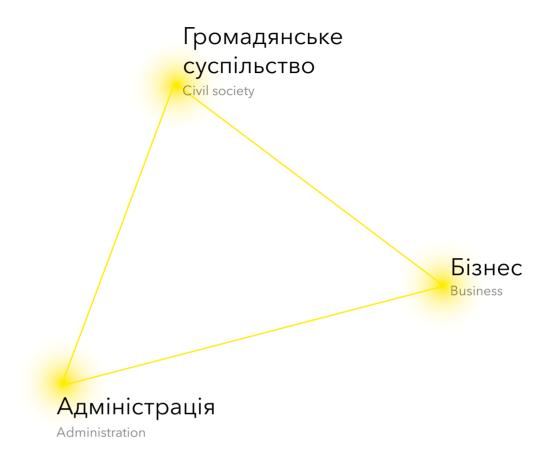
Development of «warm» business

Підсилення спроможності ініціатив

Initiatives capacity-building

Організаційний розвиток платформи

Organizational development of the platform

Платформа «Тепле Місто» покликана надавати нові можливості для об'єднання зусиль адміністрації міста, локального бізнесу та громади задля сталого розвитку Івано-Франківська.

"Teple Misto" platform is intended to provide new opportunities for bringing together the efforts of the city administration, local businesses and the community for the sustainable development of Ivano-Frankivsk.

77

UPERVISORY BOARE

Сергій Фіцак

Керівник ІТ-компанії Softjourn голова Наглядової ради платформи «Тепле Місто» (Івано-Франківськ)

Sergiy Fitsak

Managing Partner at Softjourn IT company, Chairman of "Teple Misto" Platform Supervisory Board (Ivano-Frankivsk)

Юлія Тичківська

Виконавча директорка Аспен Інституту Київ, співзасновниця Відкритого Університету Майдану та Bendukidze Free Market Center (Київ)

Yuliia Tychkivska

Executive Director of Aspen Institute Kyiv, Open University of Maidan community and Bendukidze Free Market Center (Kyiv)

Олександр Бубен

Голова правління регіональної енергетичної компанії, Президент НФК «Ураган» (Івано-Франківськ)

Oleksandr Buben

Chairman of the Board of the regional energy company, President of FC Urahan (Ivano-Frankivsk)

Максим Саваневський

Керуючий партнер агентства цифрових комунікацій PlusOne DA (Київ)

Maksym Savanevskyi
Managing partner in PlusOne
DA agency of digital
communications (Kyiv)

Галина Титиш

Керівниця ГО «Смарт Освіта», співзасновниця ГО «Батьківський контроль» (Київ)

Halyna Tytysh

Head of "Smart Education" NGO, co-founder of "Parental Control" NGO (Kyiv)

Марк Зархін

Підприємець, співзасновник ресторанної групи Fast Food Systems та Kumpel Group (Львів)

Mark Zarkhin

Entrepreneur, co-founder of the group of restaurants Fast Food Systems and Kumpel Group (Lviv)

Володимир Воробей

Директор агенції економічного розвитку PPV Knowledge Networks (Львів)

Volodymyr Vorobey
Director of PPV Knowledge
Networks Agency (Lviv)

Оксана Руда

К.і.н., керівниця Експертного центру «АСК реформ» (Київ)

Oksana Ruda

Candidate of Historical Science, Manager of ASK Reforms Expert Center (Kyiv)

Андрій Романчук

Керуючий партнер у юридичній компанії Moris Group (Івано-Франківськ / Київ)

Andriy Romanchuk

Managing partner of Moris Group law company (Ivano-Frankivsk / Kyiv)

Ярема Стецик

Художник, дизайнер, музикант (Івано-Франківськ)

Yarema Stetsyk

Artist, designer, musician (Ivano-Frankivsk)

Наталія Найда

Засновниця «Буквиця», «Шуфля», Framiore, «Дрібнота» (Івано-Франківськ)

Natalia Naida

Founder of Bukvytsia, Shuflia, Framiore, Dribnota (Ivano-Frankivsk)

Євген Глібовицький

Засновник компанії pro.mova, стратегічний радник (Київ / Львів)

Yevhen Hlibovytsky

Founder of pro.mova, Strategy Adviser (Kyiv / Lviv)

АГЛЯЛОВА

РАЛА

Юрій Филюк Керівник **Yuriy Fylyuk** CEO

Галина Гривнак

Halyna Hryvnak Financial Manager

Марта Гладка

Urban Space

Marta Hladka

Юлія Кушнір

Julia Kushnir

Coordinator

Координаторка

Urban Space Radio

Urban Space Radio

Христина Магас

«Міські Ґранти»

Khrystyna Mahas

Ірина Шутка

Iryna Shutka

City Grants Coordinator

Менеджерка з комунікацій

Communications Manager

Координаторка програми

Координаторка програми

Urban Space Coordinator

Фінансова керівниця

Операційна керівниця

Iryna Korolchuk Operations Manager

Ірина Корольчук

Назарій Максимів Координатор зі співпраці з бізнес-партнерами

Тетяна Василик Координаторка проекту «Промприлад.Реновація»

Tetiana Vasylyk "Promprylad.Renovation" Coordinator

Анна Доброва Координаторка урбаністичного проекту MetaLab

Anna Dobrova MetaLab Coordinator

Тетяна Федорів Бухгалтерка

Tetiana Fedoriv Accountant

Андрій Сидорук Відеограф

Andriy Sydoruk Videographer

Ешлі Ґрейвс-Рослер Волонтерка Корпусу Миру

Ashleigh Graves-Roesler Peace Corps Ukraine Volunteer

Аліна Букіна Координаторка програми «Вивіски»

Alina Bukina Business Signboards Coordinator

Координатор програми «Гарячий Спорт»

Hot Sport Coordinator

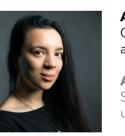
Марія Мелінишин Керівниця відділу комунікації та маркетингу (I-III квартал)

Mariya Melinyshyn Head of Communication and Marketing Department (I and III quarter)

Лілія Гоголь Кураторка програми «Наступний Проект» (I-II квартал)

Lilia Gogol Next Project Curator (I-II quarter)

Анна Кузишин СІМ-експертка, архітекторка, урбаністка

Anna Kuzyshyn SIM-expert, architect, urbanist

Лілія Касянчук Менеджерка проекту Urban Space 100

Liliya Kasyanchuk Urban Space 100 Manager

Володимир Радевич Координатор програми «Стала Мобільність»

Volodymyr Radevych Sustainable Mobility Coordinator

Ярина Мельник Операційна керівниця (I-II квартал)

Yaryna Melnyk Operations Manager (I-II quarter)

Анастасія Кушнаренко Менеджерка з комунікацій (I-III квартал)

Anastasiia Kushnarenko Communications Manager (I-III quarter)

Анна Пашинська Кураторка проекту MetaLab

Anna Pashynska MetaLab Project Manager

Василь Климак Звукорежисер Urban Space Radio

Vasyl Klymak Urban Space Radio Sound engineer

Антон Куба Фотограф

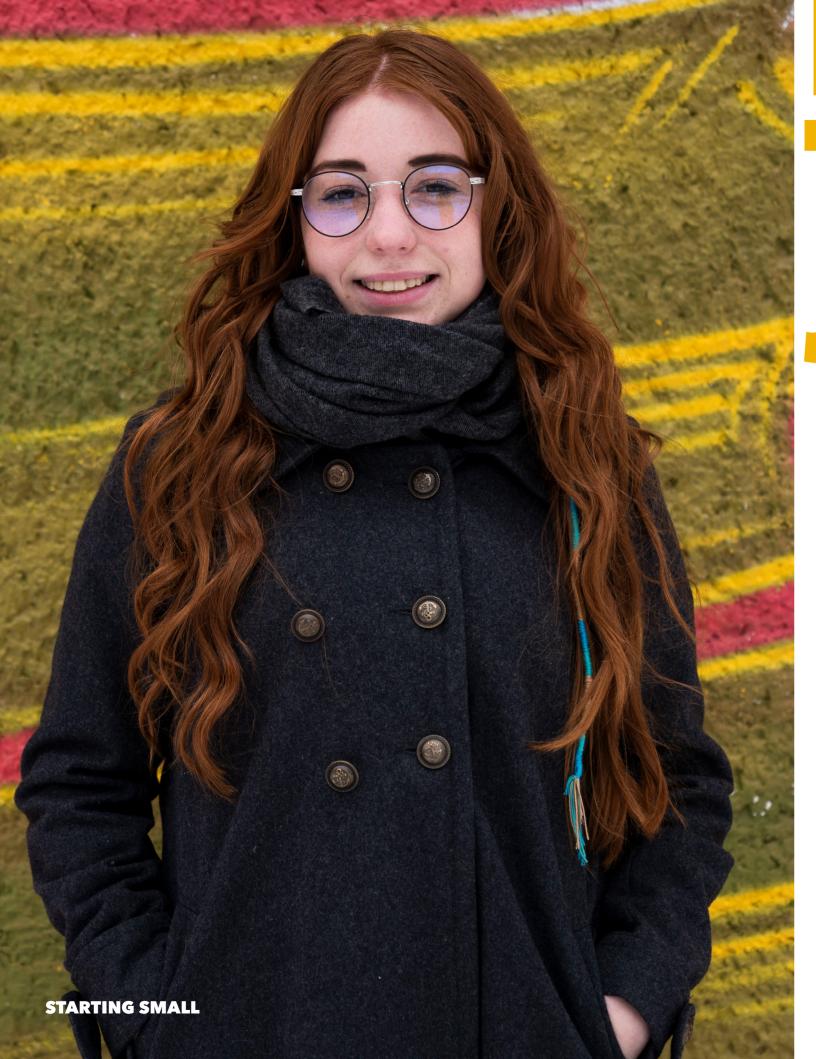
Anton Kuba Photographer

Людмила Крижановська Грантова менеджерка

Lyudmyla Kryzhanovska Grant Manager

BMPOCTA TM3MA MOFO

Координаторка програми «Міські Ґранти» Христя Магас – про те, як горнятко кави змінило її життя, а низові ініціативи – Івано-Франківськ

Христя Магас стала частинкою «Теплого Міста» ще за три роки до того, як власне прийшла туди працювати. У 2015 році, студенткою-першокурсницею, вона була офіціанткою в Urban Space 100— і вже тоді придивлялася, як працює платформа «Тепле Місто».

Мине три роки – й Христя очолить програму «Міські Ґранти». А між тим встигне поволонтерити у проектах організації й переконатися, що це справді її. Змалку дівчина була зацікавлена в тому, щоб робити більше, ніж пропонує шкільна програма, тому ходила в «Пласт», згодом – волонтерила: спершу в молодіжній організації AIESEC, згодом і дотепер у Мальтійській службі допомоги. У «Теплому Місті» теж віднайшла цю філософію.

"City Grants" program coordinator Khrystia Mahas talks on how the coffee cup changed her life, and the grassroots initiatives changed Ivano-Frankivsk

Khrystia Mahas became a part of "Teple Misto" three years before she actually came to work there. In 2015, she was a waitress in the Urban Space 100 while being a freshman student, and then she looked at how the "Teple Misto" platform works.

It will take three years for Khrystia to become a head of the "City Grants" program. In the meantime, she will manage to work as a volunteer in the organization's projects and make sure that it is what she likes. By the way, the girl was interested in doing more than was offered the school program since childhood, so she went to Plast, later volunteered first in the youth organization AIESEC, and later and up till now in the Maltese Relief Service. She has also found this philosophy in "Teple Misto".

Усім людям, які подаються на проект, пасує уніфікований опис – «активний іванофранківець»

Занурення

Торік Христя побачила вакансію і спершу завагалася, чи зуміє. Але щось підказало: страх не має перемагати цікавості. Коли дівчи- спосіб залучити нового працівнина натиснула кнопку «відправити» в листі з резюме та мотиваційним листом, думала: «Принаймні я у вир роботи, – вважає Христя. зробила все, що могла».

народних відносин, коли стала координувати програму «Міські Гранти». Гранти програми формуються з внесків бізнес-партнерів платформи і дозволяють усім охочим реалізовувати ініціативи в Івано-Франківську.

Початок роботи дівчина пону. Якраз на перші два місяці стапрограма була на піку.

– Ніде не вчишся так швидко, як тоді, коли з головою пірнаєш у процес. Коли розумієш: від результату залежить не просто твоє працевлаштування, а розвиток

міста, долі людей, які подалися на ґранти і для яких створюють проекти. Як на мене, це найкращий ка: не розповідати, де яка папка стоїть на полиці, а відразу кинути

Окрім консультацій із подання І недарма. Христя закінчува- документів та перегляду заявок, ла третій курс факультету між- вона мала знайти членів конкурсної комісії, які відбирали б проекти для реалізації. Це здавалося найважчим.

- Коли вперше збиралася телефонувати людині, щоб запропонувати їй долучитися, заздалегідь написала текст промови, яку виголошу. Прозвучало, ніби рівнює із зануренням на глиби- дитина читає вірш у школі. Вдруге змогла краще себе опанувати – а жування припала ґрантова хвиля, затим навчилася підбирати правильні слова й відчула відвагу говорити, – згадує дівчина.

> Так Христя залишилася працювати в «Теплому Micтi».

Immersion

Last year, Khrystia saw a vacancy, and at first she began to hesitate whether she will be able to do it. But something suggested that fear does not have to win over curiosity. When the girl pressed the "Send" button in a letter with a resume and a motivational letter, she thought:

'At least I did everything I could.'

And it wasn't in vain. Khrystia finished the third year of the faculty of international relations, when she began to coordinate the "City Grants" program. The program grants are made up of business contributions and allows everyone to pursue initiatives in Ivano-Frankivsk.

The girl compares starting to work with immersion into the depth. Just for the first two months of the internship, there was a grant wave, the program was at its peak.

There is no quicker way to learn than to dive into the process. When you understand that the result influences not only your employment, but the development of the city, the fate of people who applied for the grants and whom the projects are created for. As for me, the best way to attract a new employee is not by telling where a folder is on the shelf, but immediately throwing him or her into work,' says Khrystia.

In addition to consulting on applications and their reviewing, she was required to find members of the competition commission who would select the projects for implementation. It seemed the hardest.

When I was going to call a person to invite her to join for the first time, I wrote in advance the text of the speech I was going to make. It sounded like a child reading a poem in school. The second time, I managed to master myself, and later I learned to pick the right words and felt the courage to speak,' remembers the girl.

This is how Khrystia stayed to work in "Teple Misto".

ХОДЯЧИ ПОМІЖ СТОЛИКІВ, Я ПРИСЛУХАЛАСЯ ДО РОЗМОВ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ЗА КАВОЮ ПРОДУКУВАЛИ ІДЕЇ Й ТВОРИЛИ ДИВА

Плекати **середовище**

До наступної – літньої – хвил вже почувалася як риба у воді Що найбільше тримало Христю на плаву, то це відчуття відповідальності за людей, які звертаються зі своїми заявками.

– Програма розрахована здебільшого на початківців, тож багато людей може не знати певних нюансів або соромитися: мовляв, чи годиться їхня ідея? Практично в будь-яких ситуаціях можна зарадити: скажімо, проконсультувати або надати ментора, який би підказав, як краще написати проект, – пояснює.

У час, коли триває подача аплікаційних форм, до Христі як до координаторки можна писати листи або приходити на особисті консультації. Мета, актуальність, бюджет – дівчина розповість про все, що для початківця може видатися складним.

Окрім того, програма має освітню складову: на тренінгах за воркшопах лектори розповідають, як діяти так, аби відібрали проект, як розподіляти фінанси, управляти командою, створювати громадські організації. Влаштовують презентації для людей, акі потенційно могли б подава-

тися на проекти. До цього Христя теж ставиться серйозно — адже від підготовчої частини значною мірою залежить кількість та якість поданих заявок.

Подаватися ж на проект можуть як громадські організації так і ініціативні групи: члени ОСББ, студенти, мами-активістки 3 року в рік Христина спостерігає як їхні ініціативи перегукуються з потребами міста та духом часу.

– Усім людям, які подаються на проект, пасує уніфікований опис — «активний іванофранківець». Це і студенти без грошей та зв'язків, які встановили сонячну зарядку. І молоді люди, які облаштовують студентські простори. Учасники ОСББ, які звели дитячий майданчик у своєму дворі для дітей із особливими потребами. Можна навіть не бути франківцем географічно, як-от одеська громадська організація Pixelated Realities, яка оцифрувала історичні пам'ятки, але прагнути зробити щось для нашого міста.

Користь «Міських Грантів» і: погляду Христі – очевидна:

– Програма безпосередньо втілює мету «Теплого Міста» – бути інноваційним майданчиком плекати активне середовище в вано-Франківську. Судячи з кількості та якості поданих проектів, воно неабияк розширюється.

To all people who submit to the project, the unified description of "active Ivano-Frankivsk citizen" can be applied

Nurturing the environment

During the next wave in summer she already took to this like a duck to water. A sense of responsibility for people who hand their applications in was what kept Khrystia

'The program is designed primarily for beginners, so many people may not be aware of certain nuances or be ashamed: they wonder whether their idea appropriate. In virtually all situations, one can help, for example, by consulting or providing a mentor, which would suggest how to write a project in a best way,' explains she.

At the time of filing application forms, one can write letters to Khrystia as a coordinator or come for personal consultations. Purpose, relevance or budget – the girl will

ner may find difficult.

In addition, the program has an educational component: at trainings and workshops, lecturers tell how to act in order to have one's project selected, how to distribute finances, manage the team, and create public organizations. They make presentations for people who could potentially apply for projects. Khrystia treats this seriously too, because the number and quality of the applications submitted depends to a great extent on the preparatory part.

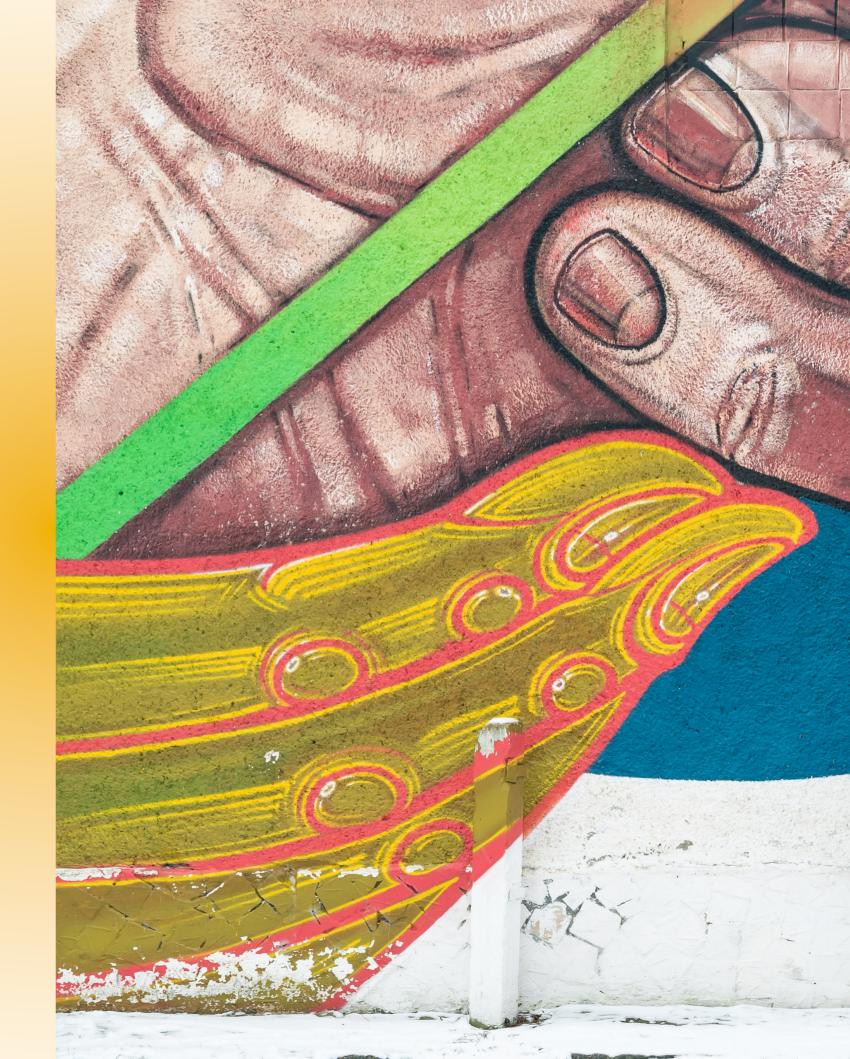
Both NGOs and initiative groups can join the project: members of housing cooperatives, students, activist mothers. From year to year, Khrystyna watches how their initiatives overlap with the city's needs and spirit of time.

'To all people who submit to the project, the unified description of "active Ivano-Frankivsk citizen" can

tell about everything that a begin- be applied. These are students with no money and connections who have installed solar charge and young people who organize a student space. Participants of housing cooperatives who built a children's playground in their yard for children with special needs. You don't even have to be from Ivano-Frankivsk geographically, like the Odessa public organization Pixelated Realities which digitized historical monuments, but aspired to do something for our city.

The benefit of "City Grants" from the standpoint of Khrystia is obvi-

'The program directly implements the purpose of "Teple Misto", namely being an innovative platform and cultivating an active environment in Ivano-Frankivsk. Judging by the quantity and quality of the submitted projects, it is expanding by a fair amount.

26 MICЬКІ ҐРАНТИ

Цифри, формати й емоції

2018-й був для Христі особливим ще й тому, що це її перший рік у команді «Теплого Міста».

Його можна виміряти цифрами: це рекордна кількість поданих заявок (80), із них 14 підтриманих проектів на різні теми — від соціальної мультиплікації до велопараду для дівчат, від навчання робототехніки до запуску міського онлайн-журналу «Куфер», від муралу до інклюзивних просторів. Це 240 тисяч гривень загального бюджету та 18 експертів, які відбирали найякісніші й найцікавіші ідеї.

Можна оцінити 2018 рік за новими форматами роботи. Цьогоріч Христя працювала над тим, аби про ґрантову програму дізналося та свої сили в ній спробувало якомога більше людей. Для цього влаштовували серію тренінгів у «Школі Міських Ґрантів», а затим випустили посібник, який допоможе всім охочим скласти вдалу заявку на проект. Акцентували не лише на переможцях – уперше провели такі собі диванні розмови для тих, хто не пройшов відбору. Учасники поспілкувалися з експертною комісією – і дехто надихнувся спробувати сили ще раз. Хтось таки отримав ґрант, хтось знайшов інше фінансування – проте таки дали життя своїй ідеї, переконавшись, що всі ініціативи можна втілити, якщо вдосталь над ними попрацювати.

І найважливіше – цей рік можна оцінити емоціями. Для Христі це радість та очікування більшого у майбутньому.

– Втішно, що через заявки дізнаємось про багатьох людей, охочих розвивати Франківськ у різних напрямках. Наприклад, вулицями їздитиме SortSmart-мобіль – ретроавто, що забиратиме у людей сміття. З проектом «Рівні права – рівні можливості» місто наблизилося на крок до інклюзії. Волонтери здійснювали неоголошений аудит, щоб виявити, чи комфортно людям з інвалідністю пересуватися містом. Активістів вразило, що багато власників закладів відгукувалися приязно: мовляв, готові все владнати – просто не знали, що не так.

Люди звертають увагу на больові точки міста й намагаються позбутися їх. А ґрант може стати першим кроком, адже маленька нагода відкриває потенціал для сміливіших ідей. Про це й свідчить історія «Теплого Міста» – все велике виростає з малого.

Як додому

Христя зізнається: до того, як прийшла в «Тепле Місто», вважала Івано-Франківськ дещо провінційним. Але кожна наступна подія — чи то півмарафон, чи велофорум, чи художня резиденція — утверджувала її в думці, що Франківськ, навпаки, може задавати ритм іншим українським містам: Porto Franko, «Промприлад. Реновація»... І, звісно, її улюблений Urban Space 100.

– Досі приходжу сюди, як додому. Згадую колектив, в якому стала терплячішою і відкритішою, де працювала не тільки задля грошей. Ходячи поміж столиків, я прислухалася до розмов людей, які за кавою продукували ідеї й творили дива. Так збагнула, що одне горнятко кави може принести чимало знайомств — і якесь із них змінить життя, як сталося зі мною.

Figures, formats and emotions

2018 was special for Khrystia too, because it was her first year in the team of "Teple Misto".

It can be measured in figures: there was a record number of applications (80), 14 projects on various topics supported ranging from social animation to girls' bike parade, from robotics training to the launch of the urban online magazine Kufer, from murals to inclusive spaces. This is 240 thousand UAH of the general budget and 18 experts who selected the most qualitative and interesting ideas.

2018 can be estimated by new work formats. This year, Khrystia worked on making sure that as many people as possible learn about the grant program and try out. To do this, the platform arranged a series of trainings at the School of City Grants, and in the meantime released a manual that will help all those wishing to make a successful application for the project. They emphasized not only the winners, they also held "a sofa conversation" for those who did not pass for the first time. The participants talked to the expert commission, and some were inspired to try again. Some actually got a grant, some found alternate funding, but they still managed to give life to their ideas, making sure that all initiatives can be implemented if one works hard enough.

And most importantly, this year can be evaluated by emotions. For Khrystia, it's joy and greater expectations for the future.

'It's good that through applications we learn about many people who want to develop Ivano-Frankivsk in different directions. For example, the SortSmart-mobile will drive through the streets, a retro car that will gather people's garbage. With the project "Equal Rights – Equal Opportunities", the city has come a step closer to inclusion. The volunteers carried out an unannounced audit to determine whether it is comfortable for people with disabilities to move around the city. The activists were shocked that many owners of the establishments spoke courteously: they said they were ready to settle everything, but they simply did not know what was wrong.

People pay attention to the pain points of the city and try to eliminate them. And the grant can be the first step, because the small opportunity opens up the potential for bolder ideas. As it is evidenced by the history of "Teple Misto", all the big things grow from the small ones.

Like coming home

Khrystia confessed that before she came to "Teple Misto", she considered Ivano-Frankivsk somewhat provincial. But every next event — whether half marathon, bike forum, or artistic residence - affirmed her opinion that Ivano-Frankivsk, on the contrary, could set a rhythm for other Ukrainian cities: Porto Franko, "Promprylad. Renovation"... And, of course, her favorite Urban Space 100.

'Coming here still feels like home. I recall a team where I became more patient and open working not only for the sake of money. Walking between the tables, I listened to the conversations of people who produced ideas and worked miracles while drinking coffee. That's how I realized that one cup of coffee can bring a lot of acquaintances, and some of them will be life-changing, like it was for me.'

Віктор Лесик, переможець ґрантової програми 2017 року, керівник проекту «Студентський простір Paragraph»

Ми двічі подавалися на програму «Міські Ґранти»: спершу на літню хвилю в 2017 році, потім на зимову. Вперше ґранта ми не отримали, про що я аніскілечки не шкодую, адже це тільки зробило нас сильнішими. Так, ми проаналізували помилки, провели кілька консультацій з досвідченими людьми та з координатором програми (тоді ним був Назарій Максимів), і завдяки цьому, напевне, змогли відшліфувати нашу заявку і врешті отримати таку бажану перемогу.

Можемо з упевненістю сказати, що програма допомогла нам не лише фінансово — дуже корисними були консультації з координатором програми, а також нові знайомства та поради, які ми отримали завдяки участі в «Міських Ґрантах».

Мати у своєму місті такі ґрантові програми, як «Міські Ґранти» та Urban Space 100, — це, безумовно, чудова й унікальна можливість для іванофранківців. По-перше, важливо починати з менших, простіших ґрантових програм, перш ніж подаватися на всеукраїнські чи міжнародні, — ми в цьому неодноразово переконалися. З тим досвідом, що здобули, можна впевнено пробувати підкорювати нові вершини.

По-друге, коли ресурси обмежені, а добрі справи творити хочеться — це чудова можливість отримати не лише фінансову, а й інформаційну та навіть інституційну підтримку, що значно допомагає в реалізації проектів. А по-третє, ми маємо пишатись і радіти тому, що такі ґрантові програми є саме в Івано-Франківську, адже далеко не кожен обласний центр, не кажучи вже про менші міста та села, дає можливості мешканцям самостійно творити якісні зміни в суспільстві.

Маргарита Женчук, учасниця незалежної комісії зимової хвилі програми

Подкасти Urban Space Radio, відремонтовані двері у рамках ініціативи #ФранківськЯкийТребаБерегти, простір «Дрібнота» — усі ці ініціативи є прикладами того, як місто змінюється завдяки низовим ініціативам та ґрантовій підтримці.

Як учасниця комісії, звертала увагу на те, щоб заявка ґрантера була акуратно написаною (з усіма відповідями, релевантними витратами), зважала, чи є певна тяглість в ініціативі (тобто чи є проект продовженням попередніх напрацювань), чи є співфінансування з інших джерел.

Усі теми, окреслені програмою, є важливими для життя міста. А в іванофранківців ці ґранти стимулюють ініціативність, проактивність, дію, взаємодію. Саме ці риси й формують середовище активних та відповідальних людей, творять урбаністичну екосистему, здатну взаємодіяти, а отже, знаходити рішення тих викликів, які є тепер і з якими зіштовхуватимемося надалі.

Victor Lesyk, 2017 Winner of the grant program, project manager of "Student Space Paragraph"

We applied to the "City Grants" program twice: first for the summer wave in 2017, then for the winter one. We did not receive a grant at first, and I do not regret it, because it only made us stronger. So, we analyzed the mistakes, conducted several consultations with experienced people and with the coordinator of the program (it was Nazarii Maxymiv then), and due to this, probably, we were able to refine our application and eventually achieve such a desirable victory.

We can confidently say that the program helped us not only financially, consultations with the coordinator of the program, as well as new acquaintances and tips that we received through participation in the "City Grants" were very useful.

Having such grant programs as "City Grants" and Urban Space 100 in our city is definitely a great and unique opportunity for the citizens. First of all, it's important to start with smaller, simpler grant programs before submitting to national or international ones, we have repeatedly seen this. With the experience we gained, we can confidently try to conquer new peaks.

Secondly, when resources are limited and you still want to do good things, it's a great opportunity to get not only financial, but also information and even institutional support, which helps in the implementation of projects greatly. And thirdly, we should be proud of and glad that such grants programs exist in Ivano-Frankivsk, since not every regional center, let alone smaller town and village, enables residents to make qualitative changes in society on their own.

Margarita Zhenchuk, Member of the Independent Winter Wave Commission

Urban Space Radio podcasts, renovated doors in the framework of the Initiative #FrankivskYakyiTrebaBerehty, Dribnota space – all these initiatives are examples of how the city is changing through grassroots initiatives and grant support.

As a member of the commission, I payed attention to the fact that the grant application was carefully written (with all answers, relevant costs), whether there was a certain continuity in the initiative (i.e. whether the project is a continuation of previous work), whether there's co-financing from other sources.

All themes outlined by the program are important for the city's life. And these grants stimulate initiative, proactivity, action, interaction among Ivano-Frankivsk people. It is these features that form the environment of active and responsible people, create an urban ecosystem that is capable of interacting, and therefore, of finding solutions to the challenges that exist now and which we will encounter in the future.

IOTPE5A BILILABA

Координатор бізнес-спільноти «Теплого Міста» Назарій Максимів – про те, як відповідальне підприємництво наповнює Івано-Франківськ довірою

Півроку тому Назар зайшов в офіс однієї з ІТ-компаній – сам колись працював в Eleks – і здивувався з тамтешньої тиші. Співробітники здебільшого сиділи в навушниках, він наче потрапив у бібліотеку. Вже й забув, що сам так працював.

Його нинішня зайнятість – координація роботи з бізнес-партнерами у платформі «Тепле Місто» – передбачає стільки динаміки та спілкування з людьми, що про тишу можна забути.

Nazarii Maksymiv, coordinator of the "Teple Misto" business community, shares how responsible entrepreneurship fills Ivano-Frankivsk with confidence

Six months ago, Nazar went to the office of one of the IT companies - he once worked at Eleks himself - and was surprised by the silence there. Employees were mostly sitting in the headphones, he felt as if he entered the library. He had already forgotten he used to work this way.

His current job is to coordinate work with business partners at the "Teple Misto" platform which involves so much dynamics and communication with people that silence can be forgotten.

Як усе почалося

В Eleks Назар прийшов на четвертому курсі університету і залишився там на чотири роки. Робота в ІТ-сфері передбачала професійний розвиток та фінансову забезпеченість, проте Назарові хотілося більшого. Так повелося ще з дитинства. Якщо ровесників записуватися на гуртки змушували батьки, то хлопець сам повідомляв маму і батька про нові захоплення: «Пласт», футбол, кудо, легка атлетика.

– Змалку була внутрішня тяга щось робити і вдосталь енергії для цього. Пробував і вирішував: моє або ні, – каже Назар.

В університеті виявилося, що «його» — це взаємодія з людьми. Студентом Назар став долучатися до проведення різних культурних та освітніх заходів у Франківську. Так тривало і тоді, коли хлопець почав працювати в ІТ. Фестивалі, дизайнерські конференції, День

вуличної музики – на комп'ютері в Назара десятки папок із реалізованими проектами. Одного дня вирішив, що покидає ІТ, – тепер згадує, що то був рух до чогось, чого сам ще не міг собі чітко сформулювати.

Виявилося, це був крок до «Теплого Міста». Назар волонтерив і для їхніх проектів, знався з учасниками команди, симпатизував їхній діяльності. Якось спробував пройти співбесіду на вакансію комунікаційного менеджера, але то була не його історія. Через два роки, у 2016-му, Юра Филюк запропонував стати координатором програми «Міські Ґранти».

– Ніби стрибнув у потяг, який несеться на найбільшій швидкості і працює 24/7, – згадує початок роботи.

Назар швидко влився в роботу, багато чого вивчивши ще під час волонтерства. Програму «Міських Ґрантів» хлопець називає акселератором стартапів у соціальній сфері. Щойно почав працювати, як спостеріг найбільший конкурс на освітні проекти. Якщо на напрям сучасного мистецтва подавали 2-3 ідеї під час однієї хвилі, то в освіті кількість сягала 10-15. До того ж часто вони перетинаються з соціальною темою. Наприклад, якось незряча фран-

ківчанка, яка самотужки навчилася користуватися комп'ютером і розробила програму навчання для незрячих, подала ідею навчити людей із вадами зору комп'ютерної грамотності (і цей проект отримав ґрант). У Назара з цього приводу два висновки. По-перше, формальні інституції не закривають усіх потреб сучасної людини, тому є запит на неформальне навчання. По-друге, всім нам притаманно ділитися: знаннями, досвідом, можливостями.

Остання причина для Назара найвагоміша, це й про роботу «Теплого Міста» загалом.

– Вірю, що потреба віддавати закладена в кожного з нас. І мені резонують цінності платформи: відкритість, проактивність, передавання досвіду, готовність співпрацювати.

У 2018-му Назар став відповідальним за роботу з бізнес-партнерами і опинився перед новими викликами.

How it all started

Nazar came to Eleks at the fourth year of the university and stayed there for four years. Working in IT provided for professional development and financial security, but Nazar wanted more. It was like this since childhood. If his peers were forced into the extracurricular activities by parents, the boy himself informed his mother and father about his new hobbies: Plast, football, Kudo, athletics.

'There was this inner pull to do something from childhood and enough energy for this. I have tried and decided whether it was my thing or not,' says Nazar.

At the university, it turned out that "his thing" is the interaction with people. As a student, Nazar began to engage in various cultural and educational events in Ivano-Frankivsk. This also continued when the boy started working in IT. Festivals, design conferences,

Street Music Day – Nazar's computer has dozens of folders with implemented projects. One day he decided to leave IT, and he now recalls that it was a step towards something that he himself could not yet clearly define.

It turned out that it was a step towards the "Teple Misto". Nazar volunteered for their projects, knew the members of the team, sympathized with their activities. One day, he tried to pass an interview for the vacancy of the communications manager, but that was not his story. Two years later, in 2016, Yuriy Fylyuk offered him to become the coordinator of the "City Grants" program.

'It was like jumping into a train running at the highest speed and working 24/7,' he remembers the beginning of work.

Nazar quickly joined the work having learnt a lot while volunteering. He considers the program "City Grants" to be the accelerator of startups in the social sphere. As soon as he started working, he noticed the larger competition among educational projects. If during one wave 2-3 ideas were submitted in the direction of contemporary art, then in education the number reached figures 10-15. In addition, they often overlap with the social theme. For example, a blind woman

from Ivano-Frankivsk who learned how to use the computer by herself developed a training program for the blind, introduced the idea of teaching computer literacy to people with visual impairments (and this project received a grant). Nazar has two conclusions in this regard. Firstly, formal institutions do not cover all the needs of a modern person, therefore, there is a demand for informal learning. Secondly, it's inherent to us all to share: knowledge, experience, opportunities.

35

The last reason for Nazar is also the most important one, it is about the work in the "Teple Misto" in general.

'I believe that the need to give is inherent for each and every one. And the values of the platform resonate with me: openness, proactivity, exchange of experience, willingness to cooperate.'

In 2018, Nazar became responsible for working with business partners and faced new challenges.

БІЗНЕС-СПІЛЬНОТА

Мені резонують цінності платформи: відкритість, проактивність, передавання досвіду, готовність співпрацювати

Об'єднати бізнес

«Тепле Місто» згуртувало навколо себе 56 бізнесів і 10 медіа-партнерів. Вони об'єдналися, щоб розвиватися самим і розвивати місто. Підприємці підтримують платформу фінансово та допомагають їй втілювати проекти.

– Ми, учасники платформи, є менеджерами тих грошей, які підприємці готові віддавати для втілення соціальних та бізнесових ініціатив у місті. Бізнес, що доріс до певного рівня, хоче інвестувати назовні. Ми ж, як організація, націлена на розвиток міста, зацікавлені у співпраці з ним. Але не просто взяти гроші для спільноти, а працювати за принципом winwin, – каже Назар.

Ці бізнеси різні — від камерних кав'ярень до енергетичних компаній із 500 людьми. Завдання платформи та зокрема Назара як координатора напрямку — зрозуміти, що спільного у всіх цих людей та що платформа може запропонувати їм навзаєм.

2018-й минув під девізом цих пошуків. Якщо в попередні роки «Тепле Місто» щокварталу організовувало навчання для залучених бізнесменів, то нині формат змінили. З кінця року для спільноти

влаштовують щомісячні зустрічі: нетворкінг, аналіз бізнес-кейсів, панельні дискусії, бізнес-сніданки, виступи топових тренерів тощо.

Новий формат є ширшим, адже не просто враховує потреби окремих бізнесів та пропонує точкові освітні заходи, а й шукає спільність та системність для них. Команда «Теплого Міста» вивчає потреби бізнесу та досліджує, як може зростати міська економіка.

Це має стратегічне значення, пояснює Назар:

– Якщо в місті не буде можливостей для професійного росту, люди звідси поїдуть. Тому працюємо для того, щоб економіка зростала різними способами: через об'єднання бізнесу та пошук його потреб, розвиток громадянського суспільства, співпрацю з місцевою владою.

Щоб місто розвивалося, основні його гравці мають об'єднуватися. Це найважче, вважає Назар. Хоч «Тепле Місто» рухається до цього, це робота не одного дня.

– Для об'єднання потрібна довіра. 70 років перебування в Радянському Союзі навчили навпаки: максимально віддалятися одне від одного. Якщо вдатися до метафор, то наше завдання – змінити ДНК людей, повернути їм цю втрачену довіру. Об'єднавшись, усі стають сильнішими – і для загальних, і для особистих цілей.

За час роботи з підприємцями Назар глибше зрозумів, як влаштований бізнес, – все здебільшого від спілкування з людьми та від самостійних пошуків.

Замислювався про те, що, оскільки франківці ходять тими самими маршрутами, їздять одними і тими ж велодоріжками, відпочивають у тих самих парках, то й про спільний простір треба дбати разом. Бізнесмени, які погодилися працювати з «Теплим Містом», засвідчили свою готовність турбуватися не тільки про власну справу, а й про клімат міста. Цього року до їхнього числа доєдналося ще четверо підприємців, а на початку 2019го – ще три компанії.

I resonate the values of the platform: openness, proactivity, transfer of experience, willingness to cooperate

Uniting the business

"Teple Misto" has united 56 business partners and 10 media-partners. They have teamed up to develop both themselves and the city. Entrepreneurs support the platform financially and help it implement the projects.

'We, the platform participants, are managers of the money that entrepreneurs are willing to give for the implementation of social and business initiatives in the city. A business that has reached a certain level wants to invest externally. As an organization, we are aimed at developing the city, interested in cooperating with it. But we are not just taking money for the community, but working on the win-win principle,' says Nazar.

These businesses range from chamber coffee shops to energy companies with 500 people. The task of the platform, and Nazar as this direction's coordinator in particular, is to understand what do all these people have in common and

what the platform can offer them in return.

2018 went under the motto of these searches. If in previous years "Teple Misto" has organized quarterly training for the involved businessmen, now the format has changed. Since the end of the year, the community has monthly meetings: networking, business case analysis, panel discussions, business breakfasts, speeches from top coaches, etc.

The new format is wider, because it does not just take into account the needs of individual businesses and offers targeted educational activities, but also looks for unity and systemicity for them. The "Teple Misto" team studies the business needs and explores how the city's economy can grow.

'It is of strategic importance', explains Nazar.

'If people in the city do not have opportunities for professional growth, they will leave it. We are therefore working to increase the economy in different ways: through uniting business and searching for its needs, development of civil society, cooperation with local authorities'

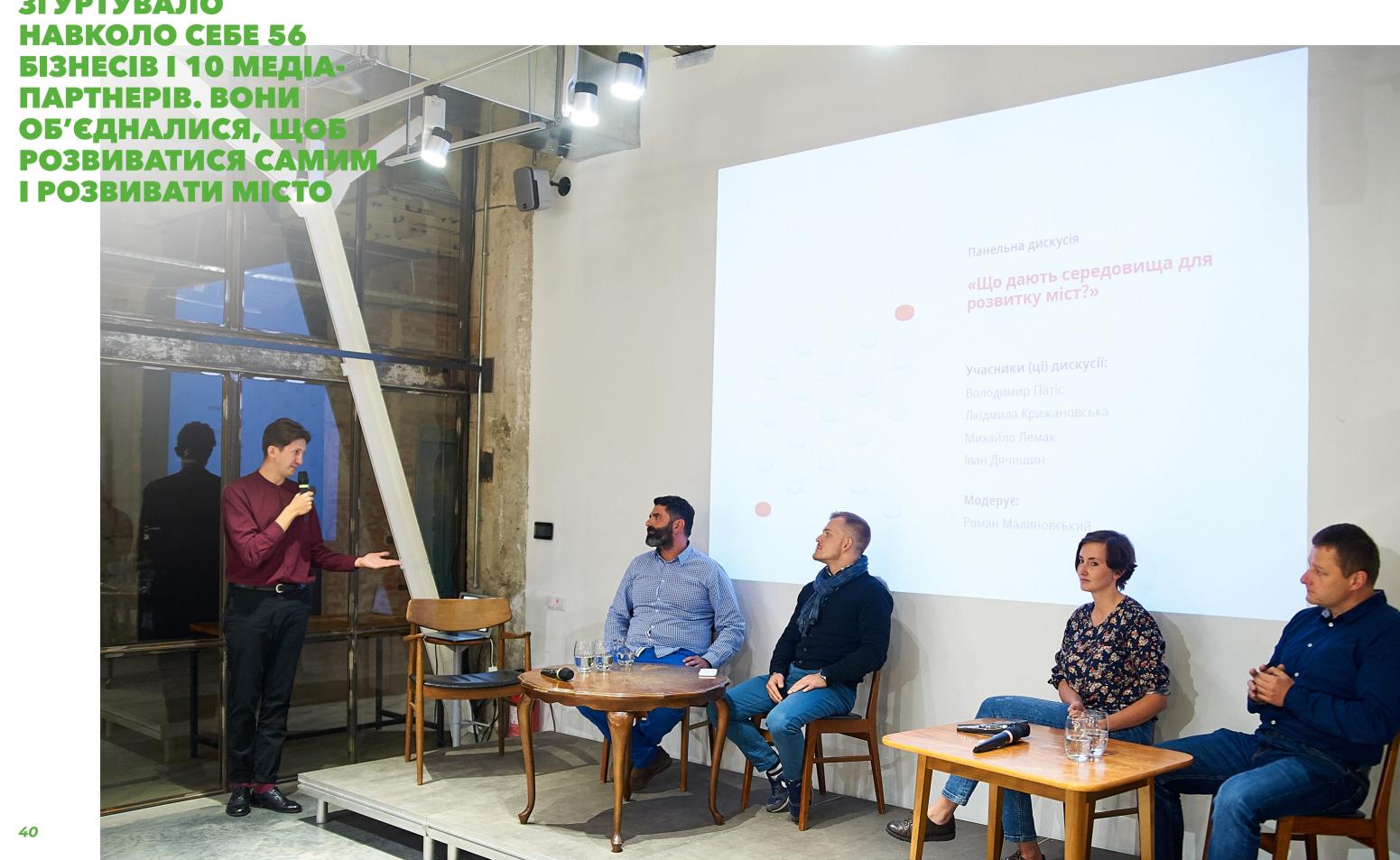
'In order for the city to develop, its main players must unite. This is the most difficult thing,' says Nazar. Though "Teple Misto" moves in this direction, it won't happen in a single day.

'You need trust to unite. 70 years of being in the Soviet Union have taught us the opposite – to move as far as possible from each other. If we resort to metaphors, then our task is to change the DNA of people, to restore this lost trust. By uniting, everybody becomes stronger, both for general and for personal purposes.'

During his work with businessmen, Nazar understood better how the business works, for the most part, from communicating with people and from independent research.

He thought that, since the people of Ivano-Frankivsk walk the same streets, ride the same bicycle paths, rest in the same parks, then they should be take care of the common space together. Businessmen who agreed to work with "Teple Misto" have shown their willingness to care not only about their own business, but also about the city's climate. This year, four entrepreneurs joined them, and in early 2019, it were another three other companies.

«ТЕПЛЕ МІСТО» **ЗГУРТУВАЛО**

"TEPLE MISTO" HAS UNITED 56 BUSINESS PARTNERS AND 10 MEDIA PARTNERS. THEY HAVE TEAMED UP TO DEVELOP BOTH THEMSELVES AND THE CITY

Гра в довгу

– Якщо попередніми роками ми росли вгору й збільшували динаміку, то в 2018-му наче зупинилися, щоб передихнути, глянути на все збоку та побудувати нову систему для бізнесу. Зрозуміли, що треба змінюватися, — і це головне досягнення, — коментує Назар роботу свого напрямку.

Бізнес-партнери «Теплого Міста» також розуміють, що погодитися співпрацювати з платформою означає грати в довгу.

- Підхід, за якого живеш нинішнім днем, не дає стільки безпеки. Бізнеси, які з нами працюють, це розуміють та не чекають негайної вигоди. Вчимось розширювати горизонт планування, виробляти не спринтерську, а марафонську стратегію, пам'ятати, що це тривала гра.
- Франківськ місто з великою душею. Камерне, затишне, зручне. Можливо, згодом забажаю пожити деінде, але зараз відчуваю енергію від цього міста і хочу її навзаєм повертати, каже хлопець.

Playing by a long shot

'If in previous years we grew up and increased the dynamics, then in 2018, we practically stopped in order to breathe, look at everything and build a new system for business. We understood we needed to change, and this was the main achievement,' commented Nazar on the work of his direction.

Business partners of "Teple Misto" also understand that agreeing to work with the platform means playing by a long shot.

'The approach of living in the moment does not give you so much security. Businesses that work with us understand it and do not expect immediate benefits. We learn to expand the horizons of planning, to produce not a sprint-like, but a marathon strategy, to remember that this is a long-term game.'

'Ivano-Frankivsk is a city with a great soul. Roomy, cozy, comfortable. Perhaps I will later want to live elsewhere, but now I'm feeling energy from this city, and I want to give it back,' says the man.

Ірина Фіщук, співзасновниця Першої сімейної Ресторації Мулярових

«Тепле Місто» об'єднує багатьох самодостатніх гравців - і в цьому сила платформи. Кожен учасник спроможний створювати і генерувати різноманітні проекти, проте лише в єдності таких гравців з'являється ефект синергії: наприклад, власники приватних компаній виходять за рамки власного бізнесу і отримують можливість оцінити ситуацію з іншого ракурсу. Таким чином кожен може оцінити свій вплив на середовище міста, в якому живемо. «Тепле Місто» сприяє тому, що в Івано-Франківську формується спільнота відповідальних людей. Тут ніхто не каже: «Зробіть нам або просто дайте». Кожен мислить критерієм: «Що я можу зробити сьогодні? Все залежить від моїх особистих дій». Результативність роботи «Теплого Міста» полягає у створенні середовища. Такі проекти згуртовують і здружують містян.

Певні навчальні програми «Теплого Міста» тематично чітко пов'язані з запитами локального бізнесу – тобто на запит підприємництва формують пропозицію. Зокрема, нещодавно відбувся семінар зі стратегічних імперативів та цінностей бізнесу. Таким чином, люди, які працюють у нашій компанії, отримали можливість пройти подібне навчання, а це напряму впливає на ефективність бізнесу. Окрім цього, важливою є можливість долучатися або навіть самотужки ініціювати певні проекти під егідою «Теплого Міста».

Віктор Сорока, співзасновник рекрутингової агенції Select*

Логотип «Теплого Міста» на певній події або проекті слугує для нашої компанії своєрідним знаком якості: якщо платформа береться за якусь ініціативу, то обов'язково втілить її як належиться. Різноманітні ґранти та програми «Теплого Micта» сприяють тому, що місто стає комфортнішим. Оскільки наш рекрутинговий центр розташований в Івано-Франківську, ми як компанія зацікавлені у розвитку міста. Тому раді підтримувати «Тепле Місто» в його намаганнях зробити Івано-Франківськ зручнішим для життя.

Співпраця локальних компаній, розташованих у місті, є вельми важливою - і «Тепле Місто» налагоджує її. У 2018 році ми допомагали платформі із пошуком талантів як в Івано-Франківську, так і в інших містах України, рекомендували їй потенційних партнерів та клієнтів, влаштовували зустрічі локальної бізнес-спільноти, проводили навчальні події для працівників. Своєю чергою, працівники Select* брали участь у різноманітних зустрічах та семінарах, які «Тепле Місто» проводило в Івано-Франківську.

Iryna Fishchuk, co-founder of the First Muliarovyi's Family Restaurant

"Teple Misto" unites many selfsufficient players, and this is the strength of the platform. Each participant is able to create and generate a variety of projects, but it is only in the unity of such players that a synergy effect emerges: for example, owners of private companies go beyond their own business and are able to evaluate the situation from another angle. Thus, everyone can assess their impact on the environment of the city we live in. "Teple Misto" contributes to the formation of a community of responsible people in Ivano-Frankivsk. Nobody says here:

'Do it or just give it to us.'
Everyone thinks with the criterion:

'What can I do today? Everything depends on my personal actions.' The effectiveness of the "Teple Misto" lies in creating an environment. Such projects are uniting and making townspeople friends.

Certain training programs of "Teple Misto" are thematically clearly related to the needs of local businesses, which means that they formulate a supply upon request of entrepreneurship. In particular, recently a seminar on strategic imperatives and business values took place. Thus, people who work in our company had the opportunity to participate in such training, which directly influences the business efficiency. In addition, it is important to engage or even initiate certain projects under the auspices of "Teple Misto" on our own.

Victor Soroka, co-founder of the Select* recruiting agency

The logo of "Teple Misto" on a certain event or project serves for our company as a peculiar quality mark: if a Platform has taken some kind of initiative, then it will necessarily be implemented as it should be. Various "Teple Misto" grants and programs contribute to the city becoming more comfortable. As our recruiting center is located in Ivano-Frankivsk, we as a company are interested in the development of the city. Therefore, we are happy to support "Teple Misto" in its efforts to make Ivano-Frankivsk more comfortable for living.

The cooperation of local companies located in the city is very important, and "Teple Misto" is establishing it. In 2018, we helped the Platform with a talent search in Ivano-Frankivsk and other cities of Ukraine, recommended it potential partners and clients, arranged meetings of the local business community, and conducted training events for employees. In turn, employees at Select * participated in various meetings and seminars that "Teple Misto" held in Ivano-Frankivsk. City held in Ivano-Frankivsk.

ФАКТОР СПЛЬНО

Koo Map Urb

Координаторка програми Urban Space Марта Гладка – про громадський ресторан Urban Space 100 в Івано-Франківську та соціальне підприємництво як шанс для країни

Марта – одна з тих, хто повернувся.

Родом з Івано-Франківська, вона довго жила у Львові. Спершу навчалася на історичному факультеті, потім залишилася працювати. Стала проектним менеджером в Інституті міста, курувала різні урбаністичні проекти. Про «Тепле Місто» вперше почула, коли готувала фестиваль сусідської взаємодії «Свято двору» в Івано-Франківську — тоді, зокрема, спілкувалася з Urban Space 100, які надали майданчик для прес-конференції.

Потрохи Марта почала замислюватися про те, щоб повернутися до рідного міста— бо вже мала досвід, яким можна було ділитися з Івано-Франківськом. Так збіглося, що якраз у той час, восени 2017-го, її запросили координувати програму Urban Space. Марта Гладка вирішила: це пропозиція, від якої годі відмовитися.

Urban Space Coordinator Marta Hladka – about Urban Space 100 public restaurant in Ivano-Frankivsk and social entrepreneurship as a chance for the country

Marta is one of those who came back.

Originally from Ivano-Frankivsk, she has lived in Lviv for a long time. At first, she studied at the Faculty of History, then stayed in order to work. She became a project manager at the Institute of the city; she was in charge of various urban projects. For the first time, she heard about "Teple Misto" when she had been preparing a festival of neighbouring cooperation "Svyato Dvoru" in Ivano-Frankivsk – then, in particular, she spoke with Urban Space 100, which provided a platform for a press conference.

Bit by bit, Marta began to think about returning to her hometown – because she already had some experience that could be shared with Ivano-Frankivsk. Coincidentally, just at that time, in the autumn of 2017, she was invited to coordinate Urban Space. Marta Hladka decided: this is an offer she cannot refuse.

50 URBAN SPACE 100

Навколо ідеї

Теперішню свою роботу Марта розділяє на два напрямки. Перший – це власне координування проекту Urban Space 100: спілкування зі співзасновниками, ґрантування проектів-переможців, комунікація з тими, хто подається на ґрантову програму ресторану, загальна презентація Urban Space 100 як прикладу соціального підприємництва.

А другий — із умовною назвою «Urban Space Global» — передбачає поширення моделі соціальної франшизи та супровід проекту Urban Space в інших містах. Команда «Теплого Міста» регулярно отримує запити на реплікацію проекту — спілкується з охочими відкрити аналогічний ресторан, бере участь у конференціях із обміну досвідом. А також комунікує з організаціями, які хочуть перейняти знання — не обов'язково за франшизою, іноді «Тепле Місто» надихає створювати власні соціальні підприємства.

Міркуючи над запитанням, чи був би можливим Urban Space 100 без Євромайдану, Марта відповідає:

– Майдан зіграв велику роль. Люди переживали піднесення, на хвилі якого хотіли долучитися до справи, яка матиме довгострокову цінність і зможе в майбутньому генерувати кошти з певним соціальним ефектом.

В Івано-Франківську такою справою і став громадський ресторан Urban Space 100. За горнятком кави компанія друзів міркувала про те, що можна зробити для того, аби наситити життя містян. У цій компанії був і Юрій Филюк — один із натхненників створення закладу. Так окреслилася ідея: поєднати ресторан із відкритою кухнею, яка дає змогу клієнту побачити, як готується його замовлення, з подієвим майданчиком, облаштувати всередині крамничку українських, і зокрема локальних, брендів. А головне — зробити бізнес соціальним, віддаючи 80 відсотків прибутку на розвиток міста.

Сукупна ідея громадського ресторану є унікальною: об'єднання ста співзасновників, формування прозорого цільового фонду для ґрантової підтримки міських проектів, подієвий майданчик, що сприятиме спілкуванню, обміну ідеями та досвідом, саморозвитку. Саме ця відкритість, на думку Марти, і сприяє тому, що команда отримує все нові запити на реплікацію — понад 250 заявок із України та з-за кордону за час існування проекту.

Сама ж Марта вперше почула про цю ідею зі Львова. Тоді ще здавалося дивним скидатися, щоб створити ресторан та не отримувати від цього прибутку, але, як тепер очевидно, ця унікальність і привабила людей. Спрацьовувало сарафанне радіо, новини в ЗМІ, у фейсбуці — так знайшлася сотня співзасновників. Більш ніж половина з них живе в Івано-Франківську, проте є представники інших міст: Одеси, Львова, Києва.

HISTORY OF URBAN SPACE 100 IS ALSO ABOUT HOW IN A UKRAINEAND ABROAD

Around the idea

Marta's current work is divided into two areas. The first one is the actual coordination of Urban Space 100: communicating with co-sponsors, awarding winning projects, communicating with those who apply to the restaurant's grant program, a general presentation of Urban Space 100 as an example of social entrepreneurship.

The second one, with the conventional name "Urban Space Global", implies the expansion of the model of social franchise and the support of Urban Space in other cities. The "Teple Misto" team regularly receives requests for replication of the project - communicates with those who like to open a similar restaurant. She takes part in conferences on the exchange of experiences. And also communicates with organizations that want to adopt knowledge - not necessarily for a franchise, sometimes "Teple Misto" inspires to create their own social enterprises.

Pondering on the question of whether Urban Space 100 would be possible without Euromaidan, Marta replies,

"Maidan played a big role. People were experiencing an uplift, on the wave of which they wanted to engage in a business that would have long-term value and could generate funds with a certain social effect in the future."

In Ivano-Frankivsk, Urban Space 100 public restaurant became such a business. Over a cup of coffee, a group of friends was thinking about what can be done to satiate citizens' lives. Among this group was Yuriy Fylyuk – one of the inspirational founders of the establishment. The idea was to unite the restaurant with an open kitchen, which allows the customer to see how their order is being prepared, with an event platform, to equip the restaurant inside with a shop of Ukrainian and, in particular, local brands. And most importantly, to make the business social, giving 80 percent of the profit for the development of the city.

The joint idea of a public restaurant is unique: the association of one hundred co-founders, the formation of a transparent target fund for grant support of urban projects, the event platform that will promote communication, the exchange of ideas and experiences, and self-development. That particular openness, according to Marta, contributes to the fact that the team receives all new replication requests – more than 250 applications from Ukraine and from abroad throughout project existence.

For the first time, Marta herself heard about this idea from Lviv. At that time it seemed strange to chip in together to create a restaurant and not to get profit from it, but, as it is obvious now, this uniqueness attracted people. Word-of-mouth advertising, news in the media, on Facebook worked – this is how a hundred co-founders was found. More than half of them live in Ivano-Frankivsk, but there are representatives from other cities: Odesa, Lviv, and Kyiv.

54 URBAN SPACE 100

3 Івано-Франківська до Києва

Коли у 2018 році за соціальною франшизою Urban Space 100 відкрився перший ресторан у столиці, його засновниками стали й ті, хто свого часу інвестував у франківський заклад. Щоб відкрити Urban Space 500 у Києві, знадобилося півтисячі людей. Досить швидко знайшлося перших 200 охочих, тоді після певної паузи доєдналося ще стільки ж. Під кінець усі активізувалися настільки, що дехто вже не встиг із заявкою.

– У людей було кілька мотивацій інвестувати в проект. Частина думала: «Вау, крута ідея». Частина керувалася амбіціями – мовляв, цікаво бути засновником ресторану. Частину мотивувала можливість долучатися до розвитку власних міст, – вважає Марта.

Найцікавішим же, на її переконання, є прецедент об'єднання українців навколо спільної ідеї. Відкритий за франшизою «Теплого Міста» ресторан у Києві — великий успіх 2018 року. Цей амбітний і складний проект у столиці втілили громадська організація «Інша Освіта» та управлінська ресторанна компанія DRUZI Cafe & Bar. Київський Urban Space 500 має власне меню, дизайн та кухню — передають у франшизі соціальну ідею.

– Навколо Urban Space 500 об'єдналося вп'ятеро більше людей, ніж в Івано-Франківську. Це велика команда, але в ній кожен відчуває свою відповідальність, – ось це відчуття плеча зародилося ще на Майдані й утверджується тепер. Люди знайомляться, починають шукати партнерів – фактор спільноти у цьому ключовий, – пояснює Марта.

Так Urban Space 500 як перший приклад реалізації соціальної франшизи «Теплого Міста» став вагомим, та не єдиним цьогорічним здобутком.

From Ivano-Frankivsk to Kyiv

When the first restaurant in the capital was opened in 2018 under the social franchise of Urban Space 100, its founders were also those who at one time invested in the Frankivsk establishment. To open Urban Space 500 in Kyiv, it took half a thousand people. The first 200 willing people were found quite quickly, then after a certain pause, the same number of people joined. At the end, everyone activated so much that some did not get a chance with the application.

'People had several motivations to invest in the project. The first part of people thought: 'Wow, cool idea.' The second part was guided by ambitions – they said, it was interesting to be the founder of the restaurant. The third part was motivated by the opportunity of joining the development of their own cities,' Marta said.

The most interesting, in her opinion, is the precedent of uniting Ukrainians around a common idea. The restaurant in Kyiv, opened on

the franchise of "Teple Misto", is a great success in 2018. This ambitious and complex project in the capital city was implemented by NGO Insha Osvita and DRUZI Cafe & Bar, the management restaurant company. Kyiv Urban Space 500 has its own menu, design and cuisine – they convey the social idea in the franchise.

'Five times more people than in Ivano-Frankivsk have united around Urban Space 500. This is a great team, but everyone in it feels their responsibility – this feeling of a shoulder was born on the Maidan and is becoming firmly established now. People are getting acquainted, they start looking for partners – the community factor is the key one in this,' Marta explains.

That's how Urban Space 500 as the first example of implementing the social franchise of "Teple Misto" became a significant but not the only achievement this year.

Історія Urban Space 100 – це ще й про те, як у локальному контексті можна створити проекти, які реплікуватимуть деінде в Україні та за кордоном

116 103

особи відвідали Urban Space 100 **упродовж року** people visited Urban Space 100

throughout the year

168

подій відбулося в ресторані events held at the restaurant

26

проектів підтримано в рамках ґрантової програми ресторану

projects supported within restaurant's grant program

РЕЗУЛЬТАТИ 2018 RESULTS 2018

58 URBAN SPACE 100 59

Два мільйони за чотири роки

Окрім об'єднувати активних людей, які інвестують кошти та які приходять на подієвий майданчик ресторану, Urban Space має ще одне ключове завдання— створювати прозорий цільовий фонд для проектів.

2018-й закономірно виявився найврожайнішим. Ресторан після кількох років роботи вийшов на вищу прибутковість, тож цьогоріч підтримав 26 проектів на 843 тисячі гривень. Прогрес очевидний, якщо порівняти з 27 тисячами гривень, які були спрямовані на проекти за перший рік діяльності.

Проекти-переможці визначаються щокварталу на зборах співзасновників ресторану. Проекти, які підтримує Urban Space 100, можна поділити на «м'які» та «тверді». Перші — це різноманітні конференції, фестивалі, освітні події, себто ті заходи, які не мають фізичного виміру, а працюють зі знаннями, враженнями. Тверді ж стосуються інфраструктури, облаштування різних просторів для комфорту іванофранківців.

Один із таких проектів і отримав найбільший ґрант у 2018-му: 72 тисячі 200 гривень на облаштування мотузкового парку для дітей із важкими порушеннями мовлення та аутизмом. Ця ініціатива – ще й приклад того, як отримати бажане, хоч і не з першого разу. Ґрантери – колектив працівників Івано-Франківського навчально-реабілітаційного центру – отримали кошти за другим разом, допрацювавши заявку. 3 першого разу апліканти не переконали співзасновників своїм відеозверненням, зате встигли зареєструватися на майстер-клас

улітку під час ґрантового сезону. Це й стало їхнім щасливим квитком. Перша п'ятірка зареєстрованих на навчання скористалася послугою відеографа «Теплого Міста» — серед них були й ідейники мотузкового парку. Ось так вони й здійснили свою ідею.

Трихвилинне відеозвернення до співзасновників ресторану—чи не найважливіше в історії із заявкою. Не йдеться про професійну камеру або красиву картинку, просто потрібно переконати засновників, наскільки важливою є ця ідея.

За правилами, подаватися на ґрант може будь-хто — навіть співзасновники Urban Space 100. Так було і з Марічкою Козакевич, ініціатива якої отримала фінансування на реставрацію старовинних дверей в Івано-Франківську. Марта відразу зауважує: подаються всі на загальних підставах, преференцій ніхто не отримує.

Гранти Urban Space 100 не обмежують аплікантів у темах, важливо лише, щоб задум реалізували в Івано-Франківську. Тож засновники вислуховують розматі ідеї, як пожвавити життя міста у різних його проявах. У 2018-му підтримували різні пропозиції: від конкурсу фентезійних оповідань до осучаснення бібліотеки, від музичного тролейбуса до муралу, від «Велофоруму» до казкотерапії для хворих дітей, від школи вертепу до реставрації вивісок.

Особлива втіха співзасновників – коли один проект перетікає в інший. Спершу Urban Space 100 підтримав перший український переклад навчального посібника «Arduino для початківців». А тепер уже випускники курсу робототехніки Arduino, що тривав упродовж року, прийшли зі своєю ідеєю — проводити моніторинг якості повітря в Івано-Франків-

ську. Діти розробили датчики, що вимірюють рівень забрудненості повітря. Пристрої встановили по місту, школярі тепер уважно стежать за їхньою роботою — з усього помітно, як захоплені справою.

Для команди «Теплого Міста» важливо розуміти, як підтримані рестораном проекти змінюють Івано-Франківськ. Вплив проектів на життя містян планують проаналізувати завдяки незалежному соціологічному дослідженню.

А що видно неозброєним оком уже тепер, то це активізацію людей, їхнє усвідомлення того, що не все за них має робити влада, їхнє вміння знайти команду та кошти, наголошує Марта.

Співзасновники Urban Space 100 часто підтримують проекти, які залучають ще й громадський бюджет, підтримку мерії. Скажімо, таким чином облаштували територію навколо площі Шептицького. Найкраще все працює, коли поєднані ресурси бізнесу, ідеї й зусилля громадськості та фінансування від міської влади.

Two Millions in Four Years

In addition to uniting active people who invest and come to the restaurant's event platform, Urban Space has another key task – to create a transparent target fund for projects. During four years of its operation, Urban Space 100 has supported 84 initiatives costing almost two million UAH for the development of Ivano-Frankivsk city.

2018 proved naturally to be the most productive. After a few years the restaurant became more profitable, so this year it supported 26 projects that costed 843 thousand UAH. The progress is obvious if compared with 27 thousand UAH, which were aimed at projects for the first year of activity.

The winning projects are defined quarterly at meetings of co-founders of the restaurant. Projects that are supported by Urban Space 100 can be divided into "soft" and "hard". The first are various conferences, festivals, educational events, that is, those events that do not have physical measurement and work with knowledge and impressions. The hard ones regard infrastructure, arrangement of different spaces for the comfort of the citizens of Ivano-Frankivsk.

One of these projects received the largest grant in 2018: 72 thousand 200 UAH for the construction of a rope park for children with severe speech disorders and autism. This initiative is also an example of how to get the desired, though not at the first attempt. The grantee was a team of employees of the Ivano-Frankivsk Training and Rehabilitation Centre that received funds at the second attempt, having finalized the application. At the first at-

tempt applicants did not convince co-founders with their video message, but managed to register for a master class in the summer during the grant period. This became their golden ticket. The first five people who registered for studying used a videograph of "Teple Misto" – among them were the ideologists of the rope park. That's how they implemented their own idea.

A three-minute video addressed to the co-founders of the restaurant is perhaps the most important in the application. It is not about a professional camera or a beautiful picture; you just have to convince the founders how important this idea is.

According to the rules, anyone, even co-founders of Urban Space 100, can apply for the grant. That was the case with Marichka Kozakevych, whose initiative received funding on the restoration of ancient doors in Ivano-Frankivsk. Marta immediately notes: all apply on general grounds, no one receives preferences.

Granters of Urban Space 100 do not limit applicants in the topics, it is only important that the plan was implemented in Ivano-Frankivsk. So, the founders listen to diverse ideas about how to add vitality to the city's life in its various manifestations. In 2018, different proposals were supported: from the contest of fantasy stories to the modernization of the library, from a musical trolley bus to mural, from a Veloforum to the fairy-tale therapy for sick children, from a nativity school to the restoration of signboards.

The thing especially pleasing for co-founders is when one project flows into another. Initially, Urban Space 100 supported the first Ukrainian translation of Arduino for Beginners textbook. And now, the graduates of the Arduino robotics course, which lasted

throughout the year, came with their idea – to monitor air quality in Ivano-Frankivsk. Children have developed sensors that measure the level of air pollution. Devices are installed around the city, school-children are now closely watching their work – it is noticeable how enthusiastic trey are about this.

For the team of "Teple Misto", it is important to understand how projects supported by the restaurant are changing Ivano-Frankivsk. The impact of projects on the citizens' lives is planned to be analyzed through an independent sociological study.

And what is already glaringly obvious is the activation of people, their awareness of the fact that not everything for them should be done by the authorities, their ability to find a team and funds, Marta emphasizes.

Co-founders of Urban Space 100 often support projects that also involve the public budget and support of the mayor's office. Let's say, the territory around Sheptytsky Square was built that way. Everything works best when resources of business, ideas and efforts of the public and financing from the city authorities are combined.

During four years of its operation, Urban Space 100 has supported 84 initiatives costing almost two million UAH for the development of

Ivano-Frankivsk city

Повертатися

60

– Коли розповідаю про Urban Space, то горджуся, що живу в Івано-Франківську і працюю в «Теплому Місті». Просто гориш своєю працею – і тоді вдається добре, – розповідає Марта про роботу.

Івано-Франківськ для неї – це маленьке, у позитивному розумінні цього слова, місто. І в цьому його краса.

 Франківськ зберігає автентичність невеликого, комфортного для життя міста, яке водночас видає якісний продукт. Тут є значний потенціал: люди, які можуть організовувати вартісні події, та майданчики, де їх можна провести. Історія Urban Space 100 – це ще й про те, як у локальному контексті можна створити проекти, які реплікуватимуть деінде в Україні та за кордоном.

Марті було б цікаво перейняти досвід іноземного, зокрема американського, соціального підприємництва. Ше студенткою вона працювала в США за програмою Work&Travel, тепер же цікаво подивитися на країну під іншим кутом зору.

– У Штатах бізнесу легше бути соціально відповідальним, адже він отримує знижки на податки та інші заохочення. В Україні з цим важче, але це все одно потрібно робити. Кількість соціально відповідальних бізнесів свідчить про рівень розвитку суспільства, – каже Марта.

Івано-Франківськ, на її думку, перебуває на етапі активного розвитку, тому він стає магнітом, що притягує фахівців з інших міст.

– Окрім стандартної фрази «Це мій дім, хочу жити тут», є ще одна причина – в Україні просто цікаво, – вважає дівчина. – Це та цікавість, яку має країна на етапі розвитку. Приїздив до нас у гості канадець, який на батьківщині добре заробляє і має влаштоване життя. Ознайомлювався тут із роботою різних соціальних ініціатив і не переставав дивуватися: мовляв, як тут цікаво, скільки у вас руху на вулицях. І ось ти у цьому історичному моменті є гвинтиком, який допоможе механізму працювати краще, – це найбільша мотивація залишатися.

За чотири роки своєї діяльності Urban Space 100 підтримав 84 ініціативи із розвитку Івано-Франківська – вартістю майже два мільйони гривень

To Come back

'When I talk about Urban Space, I'm proud that I live in Ivano-Frankivsk and work at "Teple Misto". You just burn with your work Marta says about work.

Ivano-Frankivsk for her is a small city, in the positive sense of the word. And this is its beauty.

"Frankivsk keeps the authenticity of a small, comfortable city to live in, which at the same time produces a quality product. There is a significant potential here: people who can arrange valuable events and platforms where they can be held. History of Urban Space 100 is also about how in a local context you can create projects that will be replicated here and there in Ukraine and abroad."

Marta would be interested in adopting experience of foreign,

in particular American, social entrepreneurship. As a student, she worked in the United States under Work&Travel program, but now it and then everything works out,' is interesting to look at the country from another angle.

> "In the United States, it is easier for business to be socially responsible, since it receives tax discounts and other incentives. It's harder in Ukraine, but it still needs to be done. The number of socially responsible businesses indicates the level of development of society," Marta says.

> Ivano-Frankivsk, in her opinion, is at the stage of active development, so it becomes a magnet that attracts specialists from other cities.

"In addition to the standard phrase 'This is my home, I want to live here,' there is another reason it is just interesting here in Ukraine,"

the girl believes. "This is the interest that the country had at the development stage. There was a Canadian that visited us, who made enough money and had a decent life at home. He had got acquainted here with the work of various social initiatives and kept to be amazed on how interesting it was here and how much movement we had in the streets. And now, you are a cog in this historic moment, which will help the mechanism work better, this is the biggest motivation to

Альона Каравай, співголова правління Urban Space 500 («Інша Освіта»)

лювати проект Urban Space 500 у Києві нас мотивувало дві ідеї. Перша – це створити сталий пр<mark>оект</mark> із «доданою вартістю», який згуртував би навколо себе <mark>різноман</mark>ітну спільноту, але не в рамках однієї акції, а стабільно. Друга – спробувати реплікувати **ну мо**дель соціальних інновацій, яку вже успішно реалізували в іншому контексті. Ми часто творимо нове – і це добре, адже під кожен суспільний виклик за-<mark>вичай п</mark>отрібне дуже індивідуалізоване специфічне рішення. Але іноді не хочеться вигадувати велосипед – та спробувати ідею соціальної франшизи. У випадку з ідеєю Urban Space 500 ці дві мотивації збіглися, і ми вирішили спробувати та взяти на себе відальність за старт і запуск

Від «Теплого Міста» ми отримали франшизний пакет, який містив юридичну модель, певний обсяг документів, візуальні матеріали тощо. Але насправді низка документів адаптувалася до контексту іншого проекту, тому ціннішою була підтримка команди «Теплого Міста» на етапі старту проекту та наші спільні рішення щодо нестандартних та кризових ситуацій.

Київський Urban Space 500 відрізняється від івано-франківського Urban Space 100 передусім іншою формою та інтенсивністю активності спільноти співзасновників (у столиці вона видається жвавішою), іншою концепцією подієвого майданчика (у Києві вже існують простори з таким призначенням, тому Urban Space 500 має шукати та шукає

свою тематичну нішу). Загалом Urban Space – це про людей, тому ці два проекти дуже різні, бо їх творять різні команди та спільноти

Якби ми не вірили в потенціал цього проекту до глибоких та сталих трансформацій в певній частині міської спільноти, то навряд чи наважилися б взяти на себе інституційну відповідальність за Urban Space 500 аж на два роки та інвестувати в цей проект стільки часових, людських та матеріальних ресурсів. Основна теза стосовно significant change, яку нині перевіряємо цим проектом. – це те, що місто змінюють сталі, горизонтальні, живі спільноти. Міські проекти, сам ресторан, радіо, подієвий майданчик та інше є в цьому проекті другорядним та похідним, адже все це співтвориться та тримається спільнотою із п'ятисот небайдужих киян (і не

Андрій Черніков, співзасновник Urban Space 100

2014 рік видавався досить драматичним та невизначеним – проте водночас це був період змін, вікно можливостей. Тоді всі відчували потребу об'єднання, і

я також. Ініціатива Urban Space 100 привабила мене своєю амбітністю. Тисяча доларів у той час для мене була доволі значними грішми, ми починали великий проект.

Простір Urban Space 100 для мене пов'язаний уже з багатьма спогадами. Першу перевагу ми відчули, щойно вирішили відчинятися о шостій ранку. Спочатку це було геть збитково, ніхто й гадки не мав, що ресторан може працювати так спозаранку. Але я взяв собі за звичку прокидатися рано і відвідувати його – так тривало приблизно три місяці щодня у будні. Зрештою, коли ми організовували спортивний фестиваль «40», то проводили зустріч о 7-й ранку в Urban Space 100. Друга перевага – це точка випадкових, я б сказав, казуальних зустрічей. Заходиш – і завжди помічаєш когось, із ким можна почати розмову, поділитися думками та враженнями. У певний час Urban Space 100 став місцем зустрічей за замовчуванням. Третя перевага – це родзинка міста, відкриття для приїжджих. За Urban Space 100 упізнають Івано-Франківськ, і це неабияк тішить.

Найголовніше — що ми почали взаємодіяти з небайдужими творчими людьми, які продукують ідеї. Цей діалог вельми важливий. Адже вже не ми самі розвиваємо місто, є багато інших людей. Можливо, їм подекуди не вистачає знань, умінь, але є бажання. У 2013 році такий розвиток подій здавався неможливим.

Крім того, коли бачиш тролейбус із логотипом Urban Space 100, це надихає. Усе недарма.

Alona Karavai, Cochairperson of Urban Space 500 ("Insha Osvita")

We were motivated to implement the Urban Space 500 project in Kyiv by two ideas. The first is to create a sustainable "valueadded" t that would rally around a diverse community – not within the framework of a single promotional action but stably. The second is to try to replicate the current model of social innovation, which has already been successfully implemented in r context. We often create hing new – that's good bevery social challenge usually requires a very specific individualized solution. But sometimes you do not want to reinvent the wheel and try the idea of a social franchise. In the case of the Urban Space 500 idea, these two motivations coincided, and we decided to try and take responsibility for starting and launching the project.

From "Teple Misto" we received a franchise package containing a legal model, a certain amount of documents, visual materials, etc. But in fact a number of documents were adapted to the context of another project; therefore, the support of the team of "Teple Misto" during the project startup and our joint decisions on nonstandard and crisis situations were more valuable.

trban Space 500 in Kyiv differs from Urban Space 100 in Ivano-Frankivsk first of all in the form and intensity of the activity of the cofounder's community (in the capital city, it seems to be more lively), has another concept of the event platform (in Kyiv, there are already spaces for this purpose, therefore, Urban Space 500 has to search for and is searching for its thematic niche). In general, Urban Space is

about people, so these two projects are very different because they are created by different teams and communities.

Had we not believed in the potential of this project for deep and sustained transformation in a certain part of the city community, it would hardly be worth taking institutional responsibility for Urban Space 500 for two years and investing so much time, human and material resources in this project. The main thesis for the significant change that we are currently reviewing through this project is the fact that the city is being changed by stable, horizontal, living communities. Urban projects, the restaurant itself, the radio, the event platform and everything else in this project is secondary and derivative, since all of this is cocreated and kept by the community of five hundred indifferent citizens of Kyiv (and not only Kyiv).

Andrii Chernikov, cofounder of Urban Space 100

2014 was a pretty dramatic and uncertain year – but at the same time it was a period of change, a window of opportunities. Then

everyone felt the need for unification, and I did too. The Urban Space 100 initiative attracted me with its ambition. A thousand dollars at that time for me was quite significant money; we started a large project.

The space of Urban Space 100 is already associated with many memories for me. The first advantage we felt when we decided to open at six in the morning. At first it was quite a losing business, nobody thought that the restaurant could be opened so early in the morning. But I developed a habit of waking up early and attending it - so it lasted about three months daily on weekdays. Eventually, when we organized the "40" sports festival, we met at 7 am in Urban Space 100. The second advantage is the point of incidental, I would say, casual encounters. You come in – and you always notice someone with whom you can start a conversation, share thoughts and impressions. At some point, Urban Space 100 became the default meeting place. The third advantage is the city's zest, opening for visitors. Ivano-Frankivsk is recognized by Urban Space 100, and it is very pleasing.

Most importantly, we began to interact with indifferent creative people who produce ideas. This dialogue is very important. Because we are no longer developing the city by ourselves, there are many other people. Perhaps they sometimes lack knowledge, skills, but there is a desire. In 2013, this development seemed impossible.

In addition, when you see a trolley bus with the logo of Urban Space 100, it inspires. Everything is not for nothing.

Координаторка Urban Space Radio Юлія Кушнір — про те. як булувати медіа.

Коо<mark>рдинаторка Urban Space Rad</mark>io Юлія Кушнір – про те, як будувати медіа, яке не просто розповідає про проблеми, а вирішує їх

Юля завжди повертається. Куди б не рушала – на навчання до Варшави, Любліна, Львова – приїжджала назад. Свого часу, абітурієнткою, вона свідомо вибрала Івано-Франківськ як місто, що відгукнулося їй внутрішньо, – і відтоді їхня спільна історія триває вже дев'ять років.

«Якби Івано-Франківськ був людиною, то Тарасом Прохаськом: простий, спокійний, людяний, аж надміру скромний», — міркує. Люди «Теплого Міста» натомість ніби хочуть йому сказати: «Франківську крутий, у тебе вдосталь ресурсів». Юлія Кушнір серед них.

Urban Space Radio coordinator Yuliia Kushnir is talking on how to build a media that does not just tell about problems, but solves them

Yuliia always comes back. Wherever she went, whether to study in Warsaw, Lublin, Lviv, she came back. In her time as an entrant, she deliberately chose Ivano-Frankivsk as the city that responded to her inner world, and since then their common history has been going on for nine years.

'If Ivano-Frankivsk was a man, then it would be Taras Prokhasko: simple, calm, humane, too modest,' thinks she. The people of the "Teple Misto" want him to tell him instead:

'Frankivsk, you are cool, you have plenty of resources.' Yuliia Kushnir is among them.

When we develop a program, we ask each time: what problem do we solve?

Як усе почалося

Юлі 16, разом із мамою вона крокує міською стометрівкою – і усвідомлює, що хоче тут жити. Так і сталося, коли вступила до Прикарпатського університету на політологію. Але водночас дівчина хотіла писати. Завела блог для власних есеїстичних історій. Після політології продовжила навчатися у Школі журналістики УКУ.

Тексти виявилися цікавим форматом роботи, але й виснажливим. Якось хтось запитав Юлю: «Чому більше не пишеш?». Відповідала, що не має чого сказати. Настала мить, коли треба було спинитися й подумати, як ще можна дивитися на світ.

Цим ключиком стало аудіо — Юля зрозуміла, що може пояснювати все, що відбувається, за допомогою звуків. У серпні 2017го вона прийшла у відділ комунікацій Urban Space Radio. Тодішнім її завданням було хоч і писати, але через аудіо: Юлія описувала та публікувала подкасти, історії, інтерв'ю. Це не видавалося складним переходом:

– Тут завжди дають простір для експериментів, пошуку форм. Крім того, радіо стало для мене професійним викликом: а чи зможу?

Юля змогла – і цьогоріч у червні стала координувати роботу всього радіо.

How it all began

Yuliia is 16, she and her mother are walking along the city Stometrivka, and she realizes that she wants to live here. So it happened when she was enrolled into Political Science course at Precarpathian University. But at the same time, the girl wanted to write. She created a blog for her own essay stories. After Political Science, she continued to study at the UCU School of Journalism.

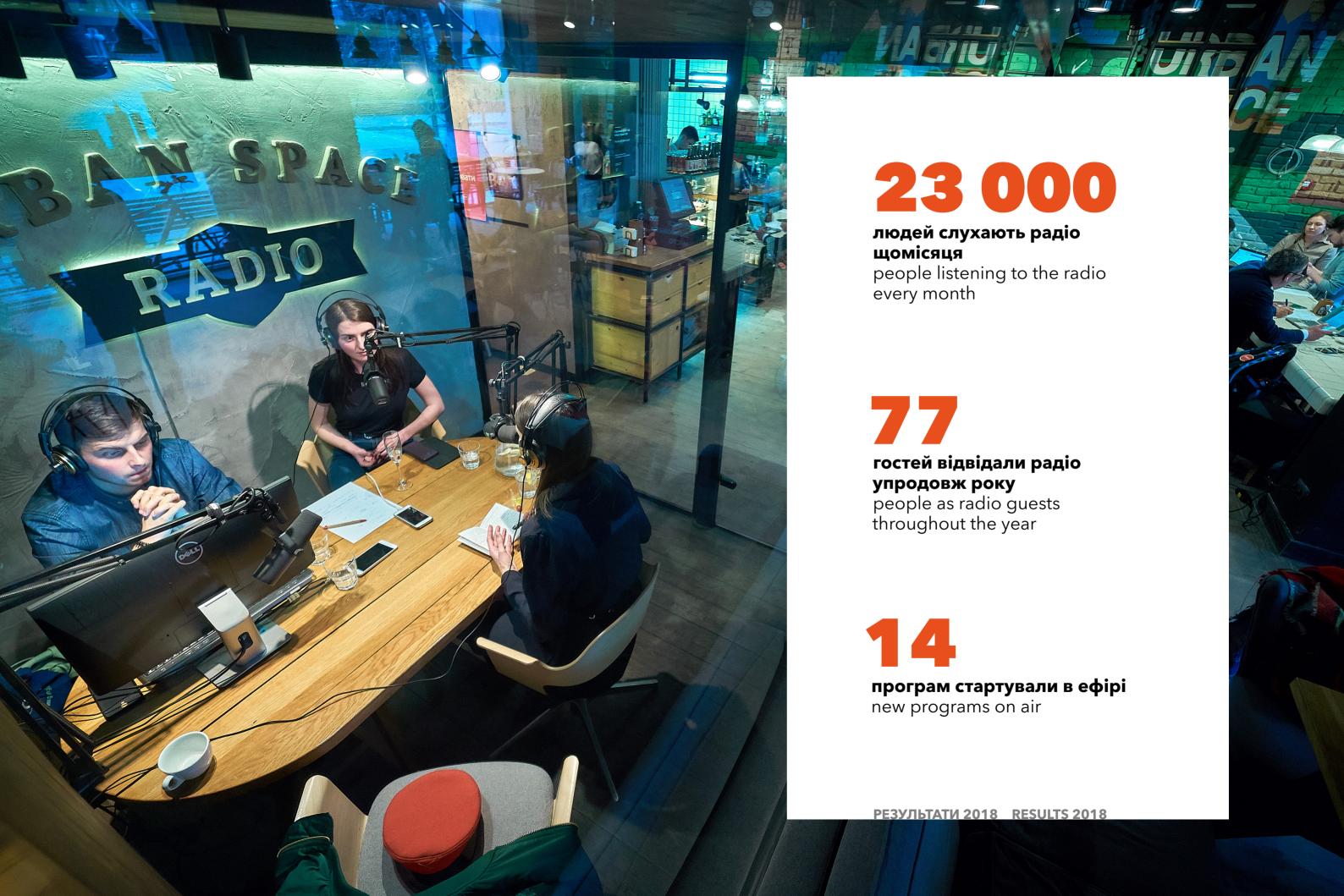
Texts turned out to be an interesting, but also exhausting format. One day someone asked Yuliia:

'Why do not you write anymore?' She said she had nothing to say. It was a moment when it was necessary to stop and think, how else one can look at the world.

This key was an audio. Yuliia realized that she could explain everything that was happening using sounds. In August 2017, she came to the Communications Department of Urban Space Radio. At that time, her task was to write, but through audio: Yuliia wrote and published podcasts, stories, interviews. This did not appear to be a difficult transition:

'It always gives space for experiments, the search for forms. In addition, radio became a professional challenge for me: can I do that?'

Julia could, and this year in June she started coordinating the work of the entire radio.

URBAN SPACE RADIO

Історії, рішення та «незручні» теми

Нове амплуа передбачало нові виклики.

– Людям уже не цікаво просто слухати радіо – вони хочуть взаємодіяти. А ще часто слухачі ідентифікують себе з людьми, чиї голоси чують. У традиційних радіошоу є кілька типажів ведучих: бешкетник, така собі вчителька і ще один розумник – вибирай, хто найближчий. Ми ж пішли іншим шляхом: подзвоніть, напишіть, розкажіть нам свою історію. Це один із пріоритетів Urban Space Radio – глядач може взаємодіяти, ставши головним героєм програми, – розповідає Юля.

Як координаторка, Юлія відповідає за те, аби всі учасники команди радіо працювали злагоджено. А ще опікується програмним наповненням, спілкуючись із шістьома авторами передач про те, яким буде кожен епізод. Тематичне наповнення цих подкастів – креативний бізнес, прогресивна освіта, актуальне мистецтво, урбаністичні процеси, психологія. Упродовж одного радіосезону автор записує шість епізодів – а це приблизно 60 годин різної цікавої та корисної інформації.

Робочим місцем Юлі служить такий собі прозорий куб у приміщенні ресторану Urban Space 100. Радіостудія, куди кожен може заглянути, — не випадковість, а філософія відкритого медіа, журналісти якого охочі до комунікації.

2018-й ознаменувався для Юлі переходом: від суто позитивних кейсів до того, що ці історії можуть реагувати на проблеми та вирішувати їх.

– Коли розробляємо програму, щоразу себе запитуємо: яку проблему нею вирішуємо? Приміром, у нас виходили програма Monday Talks, де говорили прозміни в міських середовищах. Торкалися не лише позитивних кейсів, а й нащупували больові

точки. Думаємо: що хвилює аудиторію у межах теми? Із чим вийде людина, послухавши наш годинний подкаст? Робимо це недарма. Наприклад, у нас є програма про емоційний інтелект. Її ведуча — психологиня Анна Шийчук — після одного епізоду отримує в середньому 30 листів. У прямому ефірі вона пропонує унікальні способи вирішення питань.

У 2018-му Urban Space Radio почало мовити на замовчувані теми. Радіомарафон «Нуяктобісказати» що три місяці 4-5 годин присвячує тому, про що зазвичай говорити соромно або боляче. До ведучих — Юрія Марченка та Анни Шийчук — приходять у студію запрошені експерти, щоб висвітлити одну з обраних тем ефіру: секс, смерть, гроші. Марафон неабияк зрезонував слухачам: після нього Анну ще частіше запрошували читати лекції про сексуальну освіту, влаштовували відкриті зустрічі з її участю.

У, здавалося б, традиційному місті почали говорити «про це». Команда отримувала багато повідомлень на сторінки у соцмережах, ефіри обговорювали навіть у перукарнях. За статистикою, марафон мав одні з найвищих рейтингів

- Найбільша цінність для нас - коли слухачі кажуть, що після наших програм їм стало легше говорити про щось або з нашої програми вони дізналися, що існує певна проблема, й задумалися над нею. Або коли приходять повідомлення, де люди зізнаються: це наче психотерапія, коли їхні листи зачитують у прямому ефірі. Не обтяжені форматами, ми експериментуємо – і це наша перевага перед FM-радіо, – розповідає Юля.

Кількісним результатом таких експериментів та пошуків стали 14 авторських програм за рік (порівняно з дев'ятьма торішніми),

понад 23 тисячі слухачів у місяць, понад 18 тисяч прослуховувань на Mixcloud. 33% людей слухають радіо з-за кордону, а 26 і 28 відсотків відповідно — частка слухачів зі Львова та Києва.

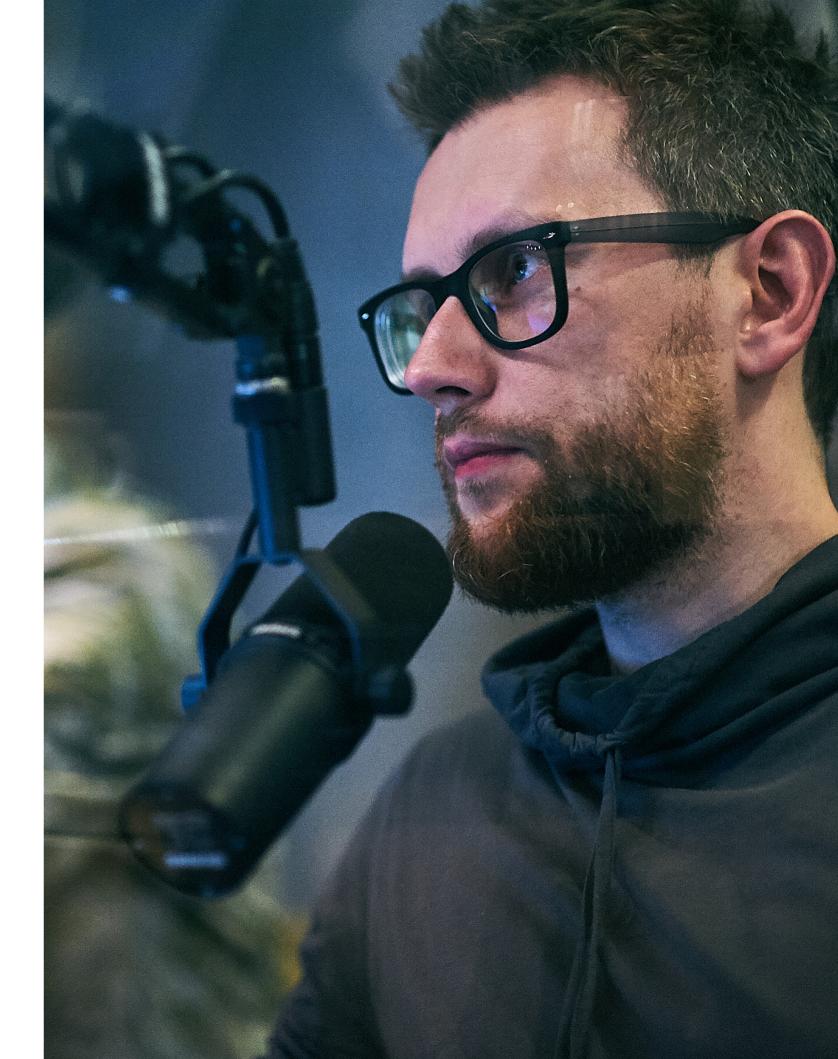
Торік також уперше напрацювали комплексне поняття сезонності – коли кожен радіосезон має певну змістову окресленість, коли історії стосуються певної теми: місто у 90-х роках, бізнес тощо. Практикували й виїзні ефіри: з «Промприладу», з фестивалю CANactions.

Завдяки новим темам і форматам Urban Space Radio привабило ще більше підписників у соцмережах, слухачів по Україні та за кордоном, запитів на мовлення за франшизою.

Щоб утілювати нові ініціативи, потрібна була команда. Цьогоріч вона розрослася, як ніколи раніше: у ній дев'ять людей, а також запрошені автори, і її вважають однією з найбільших підкоманд «Теплого Міста». До того ж ведучі передач часто не є професійними ведучими. Критерій інший, пояснює Юля:

– Головне – щоб людина була фахівцем своєї справи. А іншим ти цікавий, коли щось цікаве відбувається у твоїй голові.

Підбивши підсумки поточного року, команда будує плани на 2019-й. Серед найважливіших — запустити радіостудію в Києві, поєднавши її у одну гармонійну сітку з івано-франківською, та побудувати сталу фінансову стратегію розвитку (із залученням ґрантів та партнерів). Якщо останнього показника вдасться досягнути, в 2020 році, ймовірно, говоритимуть про самоокупність.

КОЛИ РОЗРОБЛЯЄМО ПРОГРАМУ, ЩОРАЗУ СЕБЕ ЗАПИТУЄМО: ЯКУ ПРОБЛЕМУ НЕЮ ВИРІШУЄМО?

Місто для людей

За час, поки Юля живе в Івано-Франківську, він змінився – у той перший абітурієнтський візит місто видавалося значно повільнішим. Тепер же Франківськ набирає динаміки, залучає інвестиції, приваблює киян, які воліють уповільнити темп, замешкавши тут. Але так само, зауважує Юля, залишається містом для людей, які живуть у ньому.

– Навіть попри розвиток, Івано-Франківськ зберігає свій спокій. Він огортає тебе, коли виходиш зі студії та вимикаєшся з робочого ритму. Маєш час подумати про себе, про те, що робиш, чим цінна твоя праця. Відповідь знаходжу в тому, що Urban Space Radio намагається ставити високу планку та давати інше розуміння того, як може розвиватися медіапродукт.

Івано-Франківськ для Юлі – це також місто підтримки та взаємодії. – Один радіомарафон тривалістю чотири години обходиться нам у 17 тисяч гривень – приємно, що його проведення профінансував один із наших слухачів. У Франківську важливим є об'єднання місцевого бізнесу, адміністрації та громадського сектора. Люди, з якими перетинаюся, розуміють, для чого вони залишаються в місті, заради чого погоджуються працювати. Це свідоме буття в Івано-Франківську. Не коли чогось очікуєш, а коли співтвориш місто. Радіо теж працює за цим принципом: не хтось каже, як треба, а разом шукаєте рішення.

Юля родом із Дрогобича, але вважає себе франківчанкою — бо тут дорослішала, тут ставила собі питання, які зрештою сформували її особистість. Вона завжди мала підстави вважати себе відповідальною людиною. У «Теплому Місті» до цього додалася відповідальність уже за інших, за команду, за те, щоб люди поруч відчували комфорт і мотивацію зростати. Бо люди — одна з найбільших цінностей будьяких процесів.

Stories, decisions and "inconvenient" topics

The new role implied new challenges.

'People are no longer just interested in listening to the radio, they want to interact. And often, listeners identify themselves with people whose voices they hear. In the traditional radio show, there are several types of hosts: a trouble-maker, some kind of teacher and another smart guy, you can choose who is closest. We went the other way: please call, write, tell us your story. This is one of the priorities of Urban Space Radio, the viewer can interact, becoming the protagonist of the program, 'says Yuliia.

As a coordinator, Yuliia is responsible for ensuring that all members of the radio team work in a coordinated manner. She also works with the program content, talks to six authors of the programs about what each episode will be. Thematic core of these podcasts includes creative business, progressive education, relevant art, urban processes, psychology. During one radio season, the author records six episodes which equals about 60 hours of interesting and useful information.

The workplace of Yuliia is a kind of transparent cube in the premises of the Urban Space 100 restaurant. A radio studio which everyone can look in is not an accident, but a philosophy of open media whose journalists are keen on communication.

The 2018 was marked by Yuliia's transition from purely positive cases to the fact that these stories can react to problems and solve them.

'When we develop a program, we ask ourselves every time: what problem are we solving with it? For example, we came up with the Monday Talks program where we talked about changes in urban environments. We touched not only positive cases, but also the pain

points. We think what concerns the audience within the topic? What does a person get after listening to our hour-long podcast? We don't do it for nothing. For example, we have a program about emotional intelligence. Her host, psychologist Anna Shyichuk, receives an average of 30 letters after one episode. On air, she offers unique ways to solve issues.

In 2018, Urban Space Radio began to talk on the hushed topics. The radio marathon "WhatshouldItellyou" devotes up to 4-5 hours every three months to what is usually considered to be ashamed of or painful. The invited experts come to the hosts, Yurii Marchenko and Anna Shyichuk, to the studio to highlight one of the selected broadcast topics: sex, death, money. The marathon was very interesting for the audience: after it, Anna was invited more often to conduct lectures on sexual education, open meetings with her participation were arranged.

In a seemingly traditional city, they began talking "about it". The team received a lot of messages on the pages in social networks, broadcasts were even discussed in hairdressing salons. According to statistics, the marathon had one of the highest ratings.

'The greatest value for us is when listeners mention that after our programs, it became easier for them to talk about something or they learned that there is a certain problem from our program and started thinking about it. There are messages where people admit: it's like psychotherapy when they their letters are read on air. Since we are not burdened with formats, we experiment, and this is our advantage over FM radio,' says Yuliia.

A quantitative result of such experiments and searches is expressed in 14 original programs

per year (compared to nine last year), over 23 thousand listeners per month, and more than 18 thousand plays on Mixcloud. 33% of people listen to radio from abroad, and 26% and 28% respectively is a share of listeners from Lviv and Kyiv.

Last year, the complex concept of seasonality was developed for the first time, when every radio season has a certain content, when the stories deal with a specific topic: a city in the 90's, business, etc. They also practiced broadcasts outside the studio: from the Promprylad, from the CANactions festival.

Thanks to new topics and formats, Urban Space Radio has attracted more subscribers in social networks, listeners in Ukraine and abroad, franchise speech requests.

To implement new initiatives, a team was needed. This year it has grown more than ever: it includes nine people, as well as invited authors, and is considered one of the largest sub-teams of "Teple Misto". In addition, broadcast hosts are often not professional hosts. Yuliia explains another criterion:

'The main is for a person to be a specialist in relevant field. You are interesting for others when something interesting happens in your head.'

Having summed up the results of the current year, the team is building plans for 2019. The most important ones involve launching a radio studio in Kyiv and combining it in a harmonious network with Ivano-Frankivsk studio, and also building a sustainable financial development strategy (with the involvement of grants and partners). If the last indicator is achieved, it will probably be possible to talk about self-sustainability in 2020.

URBAN SPACE RADIO 77

ІНШЕ РОЗУМІННЯ

того, як може

МЕДІАПРОДУКТ

РОЗВИВАТИСЯ

City for the people

During the time that Yuliia lives in Ivano-Frankivsk, it has changed – during her first enrollment visit the city seemed much slower. Now, Frankivsk is gaining dynamics, attracting investments and people from Kyiv who prefer to slow down by living here. But as Julia remarks, it still remains a city for people who live in it.

'Even in spite of its development, Ivano-Frankivsk remains calm. It envelops you when you leave the studio and turn off the working rhythm. You have time to think about yourself, what you are doing, how valuable your work is. The answer is that Urban Space Radio is try to set a high standard and give a different understanding of how a media product can develop.'

Ivano-Frankivsk is also a city of support and interaction for Yuliia.

'One four hours long radio marathon costs us 17 thousand UAH, it's nice that one of our listeners financed it. An association of local business, administration and the public sector is important in Frankivsk. The people I encounter understand why they are staying in the city, what they agree to work for. This is a conscious existence in Ivano-Frankivsk. It's not when you expect something, but when you co-create the city. Radio also works

on this principle: no one says how you are supposed to act, and you are looking for a solution together.

Yuliia comes from Drohobych, but considers himself an Ivano-Frankivsk citizen, because she became an adult here, she posed questions that eventually formed her personality. She always had reasons to consider herself a responsible person. In "Teple Misto", there is an added responsibility for others, for the team, so that people feel comfortable and motivated to grow. Because people are one of the greatest values of any process.

THE ANSWER
IS THAT URBAN
SPACE PADIO IS

Надія Гульчук, волонтерка Urban Space Radio

Я працювала у відділі комунікацій: створювала контентне наповнення і вела сторінки у соціальних мережах протягом літнього сезону «Твоє море». Також разом із SMM-агенцією «Медіакіт» вела наші сторінки під час осіннього сезону «#зчистоголистка». Допомагала команді готуватися до літнього та осіннього сезонів, а також реалізовувати нові ініціативи. Опрацьовувала записи ефірів, готувала до них короткий текстовий опис та публікувала подкасти на Mixcloud. А ще брала участь у зустрічах команди радіо, долучалася до їхньої підготовки. Цим робота не обмежувалася: вчилася перекладати записи ефіру в текстові інтерв'ю, пробувала себе в ролі інтерв'юера, приходила на фестивалі як кореспондент і записувала репортажі.

Ось так з квітня 2018-го і донині я є частинкою Urban Space Radio. Радіо для мене є простором, де можу спробувати себе у професійній діяльності, відчути, чим живе це медіа.

Як на мене, Urban Space Radio актуальне для усіх міст України, адже воно мовить історіями. І саме через призму розповідей жителів різних населених пунктів і складається цілісна картинка країни. Окрім цього, тут творять передачі з глибоким інтелектуальним наповненням. Наприклад, програма «Вчора» корисна, щоб збагнути реалії Івано-Франківська в 90-х. А розуміння історії допоможе позитивно вплинути на майбутнє.

Я й сама відчуваю, як змінилася, прослуховуючи програми: почала відповідальніше стави-

тися до почуттів інших людей та до власних. Можу беззаперечно стверджувати, що програми спонукають долучатися до соціальних ініціатив, адже з'являється усвідомлення соціальної відповідальності.

На радіо я навчилася створювати контент-план, співпрацювати з дизайнерами, писати тексти для соціальних мереж. Дізналася, як створювати радіорепортажі та монтувати їх. Увесь цей досвід додав мені впевненості у власних силах, бажання рухатися далі та шукати більше можливостей для свого розвитку.

Юрій Іздрик, письменник, автор програми «50 відтінків музики»

Радіо, на мою думку, — чи ж не єдине з традиційних медіа, котре в добу інтернету і нових цифрових медіа залишається актуальним, ефективним і конкурентоспроможним (на відміну від, наприклад, телебачення чи друкованої преси), ба більше — воно опановує нові технічні засоби, експериментує з новими форматами та цілком успішно інтегрується в мережеві медійні структури. Цим і цікаве.

Упродовж роботи над програмою змінилися мої особисті пріоритети і розуміння того, що є найважливішим у співпраці з радіо, у чому я бачу своє завдан-

ня, у чому знаходжу мотивацію, на чому варто зосереджуватися. Окресливши для себе формат програми як інформаційно-розважальний (типовий формат традиційного радіо), я традиційно намагався інформаційний сегмент зробити максимально наповненим і верифікованим (якомога більше ретельно перевіреної інформації).

Проте досвід першого сезону підказав, що для музичної програми не так важлива повнота і достовірність інформації (в добу інтернету кожен за потреби сам може її знайти і перевірити), як її структурованість і дозованість. Тому в другому сезоні для кожної програми я обирав якусь конкретну тему, а завдання своє бачив не в тому, щоби розкрити її якомога повніше, а щоби представити її максимально яскраво і переконливо. Іншими словами – не так поінформувати слухача, як зацікавити його. А ще - допомогти зорієнтуватися в неосяжному морі музичних стилів, жанрів, напрямків і т. п.

Urban Space Radio намагається порушувати актуальні і непрості теми суспільного життя, обговорювати їх фахово, доступно і відверто. І така стратегія видається мені правильною, своєчасною і продуктивною.

Nadiia Hulchuk, volunteer of Urban Space Radio

I worked in the Communications Department: I created the content and managed the pages in social networks during the summer season "Your Sea". Also, together with the SMM-agency Mediakit, I was managing our pages during the autumn season, "#withacleanslate". I helped the team prepare for the summer and autumn seasons, as well as implement new initiatives. I worked on the broadcast records, prepared a short textual description for them and published podcasts on Mixcloud. I also took part in meetings of the radio team and their preparation. The work was not limited to this, I learned to turn the broadcasts into text interviews, tried being an interviewer, came to the festival as a correspondent and recorded the stories.

That's how since April 2018 and to this day I am a part of Urban Space Radio. Radio for me is a space where I can try myself in professional activities, feel how this media lives.

As for me, Urban Space Radio is relevant to all Ukrainian cities, because it communicates with story. And it is precisely because of the prism of the stories of residents of different cities that a comprehensive picture of the country is created. In addition, there are broadcasts with deep intellectual content. For example, the "Yesterday" program is useful for understanding the realities of Ivano-Frankivsk in the 90s. An understanding of history will help to positively influence the future.

I feel that I changed myself while listening to the program, I began to respond more sensibly to the feelings of other people and to my own. I can undeniably assert that the programs encourage participation in social initiatives, as they encourage awareness of social responsibility.

On the radio, I learned how to create a content plan, collaborate with designers, write texts for social networks. I found out how to create radio reports and edit them. All this experience has added me self-confidence, desire to move on and seek more opportunities for my development.

Yurii Izdryk, writer, author of the program "50 shades of music"

In my opinion, radio is perhaps the only traditional media, which remains relevant, effective and competitive in the time of the Internet and new digital media (unlike, for example, television or print media), moreover, it masters new technical means, experiments with new formats and successfully integrates into network media structures. That's makes it interesting.

During my work on the program, my personal priorities and understanding of what is most important in collaboration with radio, what I see my task in, what motivation I find, what should I be focused on have changed. Having outlined the

format of the program as informational and entertaining (the typical format of traditional radio), I traditionally tried to make the information segment as full and verified as possible(maximal amount of carefully checked information).

However, the experience of the first season suggested that for the music program the completeness and reliability of information is not as important (in the age of the Internet, each person can find and check it if necessary) as its structuring and dosage. Therefore, in the second season, I chose a particular topic for each program, and I did not see my task in covering it as fully as possible, but in presenting it as brightly and convincingly as possible. In other words, the task is not to inform the listener but to catch his interest, and also to help navigate the immense sea of musical styles, genres, directions, and

Urban Space Radio tries to break up the actual and difficult issues of public life, discuss them professionally, accessible and frankly. And this strategy seems right, timely and productive to me.

Керівник програми «Стала Мобільність» Володимир Радевич – про те, як

велосипедисти розвивають місто

Володимир думав про це щоразу, коли останнім пробігав крос на уроці фізкультури. Коли терпів образи у вуличних тусівках. Коли з четвертої до шостої ранку, перед тим як піти до школи, прибирав приміщення стоматологічної клініки, заробляючи перші гроші. Думав про те, що найменше в світі йому хочеться бути аутсайдером. Найбільше ж – довести людям навколо, що чогось вартий.

Тоді Володимир ще не усвідомлював, що позиція останнього може бути виграшною: бо якщо зібрати волю в кулак, то зрештою побіжиш із подвійним завзяттям. Коли ж сьогодні озирається в минуле, розуміє, що саме це йому тоді і вдалося.

Manager of «Sustainable Mobility» program Volodymyr Radevych talks on how cyclists develop the city

Volodymyr thought about it every time he was the last to run cross in the lesson of physical education. Whenever he endured insults in the street get-togethers. Whenever he cleaned up the dental clinic earning the first money from four till six in the morning, before going to school. He thought that being an outsider is the last thing in the world he wants. Most of all, he wishes to prove to people around he is worth

Volodymyr did not realize then that the last position could be a win, because if you gather the will in your fist, then in the end, you will run with double zeal. When he looks back to the past today, he understands that this was what he succeeded in at that time.

84 СТАЛА МОБІЛЬНІСТЬ

Знайомство з «Теплим містом»

Володимир ріс у десятитисячному Снятині на Івано-Франківщині. Сьогодні хлопець каже, що саме болі дитинства спричинилися до того, що він звик міряти життя цілями. Підлітком почав шукати, до яких активностей може долучитися, як себе реалізувати. Нічого підходящого не знаходилося, тож довелося організувати самому. Із сьомого класу Володимир разом із братом Михайлом узявся влаштовувати свої перші події: невеликі вечірки, концерти місцевих та запрошених гуртів, спортивні змагання для снятинської молоді, невеликі освітні події. Заходи потребували грошей, та школяр уже вмів заробляти. За рік до того хлопець влаштувався прибирати у стоматологічну клініку. Через уроки працював уночі, зате мав власні гроші, за які згодом друкував плакати для івентів.

Згодом у хлопця з'явився комп'ютер, на нього заробили разом із братом. Монітор став віконечком, через яке для хлопця зі Снятина відкривався цілий світ. Шукав різних можливостей, завдяки яким може проявити себе молода людина, читав про обміни, конкурси, купував в інтернеті книжки. Інвестував в літературу, у власний розвиток.

Володимир зростав у незаможній родині, це призвичаїло його до самостійності. Навчився і цвяхи забивати, і борщ варити — «за це вдячний батькам». Згодом, коли хлопець стане частинкою «Теплого Міста», збагне цінність вміння бути універсальним гравцем — адже власними силами можна впоратися з будь-якою несподіваною потребою, що виникає під час роботи над проектом.

А тоді, закінчивши школу, Володимир Радевич поїхав до Франківська вивчати менеджмент в університеті нафти і газу. Був 2014 рік, хлопець приглядався до нового оточення. Гуртожитські посиденьки із їхніми безсонними ночами не припали Володі до смаку: він прагнув активізму іншого зразка – корисного для громади, і почав шукати його поза університетськими колами.

– Напевно, жодна тодішня подія в Івано-Франківську не обходилася без мого волонтерства: чи то мистецький фестиваль, чи то спортивні змагання, – згадує Володя. – Де траплялася нагода, там брав участь, з ким міг, з тим знайомився.

Так він зустрівся і з активістами «Теплого Міста», які в той час опікувалися одним із перших своїх проектів – «Візуальний стиль Івано-Франківська». Спершу Володимир звіддаля придивлявся до їхньої роботи, тоді почав допомагати активістам. Поступово всі інші проекти відійшли для хлопця на другий план, у жоден не вкладався так, як в ініціативи «Теплого Міста»

Аж поки вирішив, що хоче бути частинкою їхньої команди. Володимир навчався на другому курсі, коли в платформі з'явилася вакансія керівника програми «Тепле Веломісто». Написав, що хоче працювати, пройшов співбесіду, отримав тестове завдання. Як майбутній менеджер, мав впоратися з тим, щоб під його керівництвом у місті облаштували сімдесят велосипедних парковок. На хлопцеві лежала відповідальність, починаючи зі співпраці із партнерами до отримання дозволів у мерії. Володимир робив навіть більше: носив, встановлював, закріплював бетоном конструкції разом із робітниками.

Із травня 2015 року і дотепер він допомагає Івано-Франківську утверджувати статус велосипедної столиці України.

Introduction to "Teple Misto"

Volodymyr grew up in Sniatyn with 10 000 population in Ivano-Frankivsk region. Today, the boy says that it was the pain of his childhood that made him accustomed to measuring life with goals. The teenager began to search, what activities to join, how to apply himself. Nothing was suitable, so he had to organize it himself. From the seventh grade, Volodymyr and his brother Mykhailo decided to organize their first events: small parties, concerts of local and invited bands. sports competitions for young people from Sniatyn, small educational events. The events needed money, but the schoolboy was already able to earn. A year before, the boy signed up to clean in a dental clinic. Because of the lessons, he worked at night, but he had his own money which he subsequently used to print posters for the events.

Later, the boy got himself a computer, he earned money for it with his brother together. The monitor became the window, through which a whole world has opened for the boy from Sniatyn. He was looking for various opportunities for a young man to show himself, reading about exchanges, competitions, and buying books on the Internet. He invested in literature, in his personal development.

Volodymyr grew up in a poor family, which made him self-suffi-

cient. He learned how to hammer nails and cook borsch 'thanks to his parents'. Subsequently, when the boy becomes a part of "Teple Misto", he will realize the value of being able to be a universal player, in fact, he'll be able to deal with any unexpected need that arises when working on a project.

And then, after graduating from school, Volodymyr Radevych went to Ivano-Frankivsk to study management at the University of Oil and Gas. It was 2014, the boy observed the new environment. Dormitory gatherings with their sleepless nights did not appeal to Volodia, he sought the activism of another model which would be useful for the community, and began looking for it outside of the university circles.

'Probably, none of the current events in Ivano-Frankivsk went without my volunteering: whether it was an art festival or sports competition,' recalls Volodya.

'Whenever the opportunity happened, I participated there, I got acquainted with whomever I could.'

That's how he met the activists of "Teple Misto" who at that time took care of one of their first projects "Visual Style of Ivano-Frankivsk". At first, Volodymyr watched their work from the distance, then he started helping the activists. Gradually all other projects went to the

background for the boy, he did not invest himself into any others like he did into "Teple Misto" initiatives.

Until he decided that he wanted to be a part of their team. Volodymyr was in his second year, when the platform produced a vacancy of the manager of "Warm Cycling City" program. He wrote that he wanted to work, was interviewed, received a test assignment. As a future manager, he had to handle the installation of seventy bicycle parking lots under his guidance in the city. The guy shouldered responsibility from collaborating with partners to obtaining permissions from the mayor's office. Volodymyr did even more: he carried, installed, fastened concrete constructions with the workers.

Since May 2015 and till now, he helps Ivano-Frankivsk to assert the status of the cycling capital of Ukraine.

ВІДПУСКАЄМО ВЕЛОНАПРЯМ У НАДІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, ЯКЕ ПІДТРИМУВАТИМЕ НЕ ЛИШЕ ЦЮ ТЕМУ, А Й ВІЗЬМЕТЬСЯ ЗА ЕЛЕКТРОМОБІЛЬНІСТЬ ТА ІНКЛЮЗІЮ

Інклюзія та електрокари

Одного дня Володимир пішов у кафе. Напередодні травмувався, і з перебинтованою ногою не міг самостійно зайти до закладу. Сходинка біля входу заледве сягала десяти сантиметрів, але для людини, що має труднощі з пересуванням, це виявилося вагомою перешкодою. Володимиру допомогли, а вдома він задумався про те, що з такими труднощами, вочевидь, стикається багато хто. На зборах команди «Теплого Міста» запропонував поглянути на ситуацію з облаштуванням простору ширше — так проект розвинув свою діяльність до інклюзивного напрямку. Цю тему розвивали через освіту: пояснювали підприємцям, чому варто облаштовувати приміщення так, щоб у них було комфортно людям з інвалідністю, пояснювали франківцям, як не розгубитися і як діяти, коли по допомогу звертається людина на візку. Також «Тепле Місто» два роки долучалося до організації велопробігу «Бачу! Можу! Допоможу!» в Івано-Франківську — веломандрівки Україною за участю незрячих та зрячих людей.

Цьогоріч Володимир організовував робочі зустрічі з київськими експертами з інклюзії організації «Доступно.UA», проводили тренінги на тему «Як допомогти людині з інвалідністю», влаштовували зустрічі з людьми на візках, які мандрують, займаються спортом.

Ще більше проект розрісся, коли в листопаді 2016-го взялися за електромобільність.

– Поставили собі за мету розповідати про електрозаправки як екологічну та економічну альтернативу, як світовий тренд, який цілком можна впровадити і в Україні. Залучили партнера – салон електромобілів Volt, провели кілька тематичних форумів, – розповідає Володя.

У 2017-му «Тепле Місто» долучилося до написання міжнародного ґрантового проекту, який передбачає будівництво мережі електрозаправок у містах-партнерах в Україні, Словаччині, Угорщині та Румунії. Впродовж 2018-го заявку розглядали — і нещодавно підтвердили. Окрім власне будівництва, проект передбачає проведення форумів сталої мобільності, міжнародний пробіг електромобілів, низку освітніх подій у регіоні — з-поміж районів, і у Снятинському, що особливо тішить Володю.

Поза тим, велосипеди, з яких і почався напрям, залишилися пріоритетними: на них покладали найбільше сподівань і цілей.

Inclusion and electric cars

One day, Volodymyr went to the cafe. The day before, he was injured, and he could not independently enter the establishment with a bandaged foot. The step at the entrance barely reached ten centimeters, but for a person who has difficulty moving, this proved to be a significant obstacle. Volodymyr was helped, and at home he was thinking that, obviously, many people are facing such difficulties. At the meeting of "Teple Misto" team, it was suggested to look at the situation with the arrangement of the space more extensively, that's how the project enriched its activity with the inclusive direction. This topic was developed through education: they explained to businessmen why it is necessary to equip the premises so that they were comfortable for people with disabilities, explained to Ivano-Frankivsk people how not to get confused and act when a person in a wheelchair turns for help. Also, "Teple Misto" has been involved for two years in organizing bike ride "I see! I can! I'll help!" In Ivano-Frankivsk which involves cycling trips through Ukraine with the participation of blind and sighted people.

This year, Volodymyr organized work meetings with the Kyiv experts on inclusion from the organization "Dostupno.UA", conducted trainings on the topic "How to help a person with a disability", arranged meetings with people on wheelchairs traveling and doing sports.

The project grew even more when in November 2016 they started working on electromobility.

'Our goal is to talk about electric power stations as an ecological and economic alternative, as a global trend that can be fully implemented in Ukraine as well. We attracted a partner, the electric car salon Volt, held several thematic forums,' tells Volodia.

In 2017, "Teple Misto" joined the international grant project, which envisages the construction of a network of electric power stations in partner municipalities in Ukraine, Slovakia, Hungary and Romania. During 2018, the application was considered, and recently confirmed. In addition to the actual construction, the project involves holding forums for sustainable mobility, international ride of electric cars, a number of educational events in the region, in Sniatyn district too among the others, which Volodia especially welcomes.

In addition, bicycles, from which the direction began, remained a priority, they were the object of most hopes and goals.

Робота в «Теплому Місті» – це не про одиничні постріли і миттєві результати, а про програмність та інвестиції в майбутнє

Столиця велосипедистів

Зацікавившись велорухом, Володимир почав шукати сильні ініціативи в цьому напрямі. Приглядався, як працює Асоціація велосипедистів Києва, активно спілкувався з Віктором Загребою, першим координатором велонапряму в «Теплому Місті». Попросив своїх приятелів поділитися досвідом щодо того, як проводять велошколу. Зрештою в 2015 році, коли хлопець уже працював у платформі, в Івано-Франківську з'явилася власна подія такого зразка. З кожним роком вона все розросталася, аж поки масштабувалася до нинішнього формату: навчання не обмежене в часі, а триває впродовж року. Учасники школи проходять шлях від лекцій і практичних завдань до велопробігу у місті.

– Наші велошколярі діляться здобутим досвідом у своїх тусів-ках, – я кайфував від цього, – ділиться Володя.

Із 2019-го цим проектом опікуватиметься Асоціація велосипедистів Івано-Франківська — Володимир працював зі стажерами, передаючи їм досвід та навички. Як керівник, тішиться, що проект відбруньковується.

– Найліпша здатність менеджера – побудувати такий механізм, який згодом працюватиме без його нагляду. Відпускаємо велонапрям в надійне середовище, яке підтримуватиме не лише цю

тему, а й візьметься за електромобільність та інклюзію, – коментує Володимир.

У жовтні 2018 року «Тепле Місто» спільно з АВК і Центром соціальних та ділових ініціатив міста Яремча приймало у Франківську подію національного значення – найбільшу в Україні велосипедну конференцію «Велофорум» (також «Тепле Місто» розробило для неї новий логотип). За правилами, подія щороку переїздить у нове місто. В Івано-Франківську, з огляду на досягнення міста в темі, гостює вже вдруге. Впродовж трьох днів учасники обговорювали різні питання, пов'язані з велосипедами: від державних будівельних норм до стану доріг. Невдовзі після відкриття реєстрації зголосилося так багато охочих долучитись до форуму, що стало зрозуміло: запланований конференц-зал усіх не вмістить, тож просто вийшли в коридор. Понад 200 учасників, 41 спікер, три дні, з ранку до вечора насичені воркшопами, дискусіями, лекціями, історичними та інфраструктурними екскурсіями, – такий вигляд мав форум.

Він проходив під назвою «Створюємо велостолицю», — Володимир має підстави вважати, що Івано-Франківськ, як ніяке інше місто в Україні, гідний цього статусу.

– Ми лідери – і прагнемо ними бути й надалі у динаміці розвитку велоруху: у будуванні доріжок, монтуванні парковок, у кількості освітніх та промоційних заходів.

У 2018 році велосипедний рух Івано-Франківська ознаменувався ще й тим, що його активісти ділилися досвідом з іншими містами: менторство в урбаністичних проектах у Чернівцях, Одесі, Вінниці, Тернополі, Києві, Павлограді. У самому Франківську з'явився новий велопрокат NextBike у співпраці «Теплого Міста» з міською адміністрацією. Разом із партнерами встановили нові парковки: для 28 велосипедів біля університету нафти й газу і для 5-ти — біля гімназії №3.

Після досягнення своїх великих цілей — дворазове проведення велофоруму, статус велосипедної столиці, приваблення інвесторів, залучення представників адміністрації, інших активістів — програма передає естафету людям, які надалі опікуватимуться тим, щоб Івано-Франківськ залишався найвелосипеднішим містом в Україні.

Найголовніші ж досягнення, на думку Володимира, ще попереду. Але те, що містяни все більше оцінюватимуть переваги комфортного Івано-Франківська, сумнівів не викликає. – Робота в «Теплому Місті» – це не про одиничні постріли і миттєві результати, а про програмність та інвестиції в майбутнє. Програма щороку нарощувала м'язи: більше складності, більше учасників, більше змісту. Те, що ми робили цьогоріч, відгукуватиметься результатами ще в найближчі роки.

Але нині вже нікому не треба доводити, що велосипед вирулює місто: рятує його від заторів, шуму, бруду. Доведено, що там, де люди пересідають на двоколісний транспорт, жвавіше розвивається малий і середній бізнес: велосипедист гнучкіший у пересуванні, тож якщо йому на ходу заманеться кави, не потрібно особливих зусиль, аби спинитися і взяти її з собою. Велосипедист не витрачається на бензин, не розбиває доріг, що теж вигідно місту. Одне слово, плюсів безліч – і жодного мінуса, – каже Володимир.

Working in "Teple Misto" is not about single shots and instant results, but about programs and investment into the future

Cycling capital

After becoming interested in the bicycle movement, Volodymyr began to look for strong initiatives in this direction. He looked at how the Association of Cyclists of Kyiv worked, actively communicated with Viktor Zagreba, the first coordinator of the bicycle direction in "Teple Misto". He asked his friends to share their experiences on how to conduct cycling school. In the end, in 2015, when the man was already working on the platform, Ivano-Frankivsk hosted its own event of this kind. Every year, it continued to grow, until it was scaled up to the current format: learning is not limited in time, but lasts for a year. The participants of the school go from the lectures and practical tasks to the bike ride in the city.

'Our cycle students share their experience during get-togethers – I enjoyed it,' shares Volodia.

Since 2019 the Ivano-Frankivsk Association of Cyclists will take care of this project – Volodymyr worked with trainees, passing on to them experience and skills. As a leader, he is happy that the project is being transferred.

'The best skill of a manager is to build a mechanism that will work later without his supervision. We're releasing the bicycle direction in a reliable environment, which will support not only this topic, but will also take on electric cars issue and inclusiveness,' comments Volodymyr.

In October 2018, "Teple Misto", in conjunction with KCA and the Center for Social and Business Initiatives in Yaremcha, hosted an event of national significance in Ivano-Frankivsk, the largest cycling conference "Cycling Forum" in Ukraine ("Teple Misto" also developed a new logo for it). By rules, the event moves every year to a new city. In Ivano-Frankivsk, taking into account the achievements of the city in the theme, it is staying for the second time. During three days, the participants discussed various issues related to bicycles: from state building norms to roads' condition. Shortly after the registration was opened, so many people were willing to join the forum that it became clear: the planned conference room did not fit all, so we just went into the corridor. More than 200 participants, 41 speakers, three days, from morning till evening were full of workshops, discussions, lectures, historical and infrastructure excursions - that's how a forum looked like.

It was held under the title "We are creating a cycling capital", and Vladymyr has reasons to believe that Ivano-Frankivsk, like no other city in Ukraine, is worthy of this status.

'We are the leaders, and we strive to remain them in the dynamics of development of cycling movement: in the construction of tracks, in the installation of parking lots, in the number of educational and promotional events.'

In 2018, the cycling movement of Ivano-Frankivsk was also marked by the fact that its activists shared experience with other cities mentoring in urban projects in Chernivtsi, Odessa, Vinnytsia, Ternopil, Kyiv, and Pavlohrad. In Ivano-Frankivsk itself there was a new bike rental NextBike launched in cooperation of "Teple Misto" with the city administration. Together with partners, we installed new parking places for 28 bicycles at the University of Oil and Gas and for 5 near the gymnasium Nº3.

Following the achievement of its great goals, namely conducting two cycling forums, the status of the cycling capital, attraction of investors, involvement of representatives of the administration and other activists, the program stops its activities and passes the baton to people who will continue to ensure that Ivano-Frankivsk remains the most cycling city in Ukraine.

The most important achievements, according to Volodymyr, are still ahead. But the fact that the citizens will increasingly appreciate the benefits of a comfortable Ivano-Frankivsk, does not raise doubts.

'Working in "Teple Misto" is not about single shots and instant results, but about programs and investment into the future. The program builds up muscle every year – more complexity, more participants, more content. What we did this year will generate results in the coming years.'

'But now nobody has to prove that a bicycle influences the city saving him from traffic jams, noise, dirt. It is proved that where people move to two-wheeled transport, the small and medium-sized business develops more vividly: the cyclist is more flexible in movement, so if he wants coffee on the go, he does not need much effort to stop and take it with him. A cyclist does not spend on gasoline, does not break the roads, which is also beneficial to the city. In one word, there are plenty of pluses, and no minuses,' says Volodymyr.

Сила в об'єднанні

Результатів вдалося досягнути лише тому, що для спільної мети згуртувалися представники різних середовищ: чиновники, громадські активісти, підприємці.

– Ми змогли об'єднатися, щоб розрухати місто. Наша заслуга в тому, що зробили Івано-Франківськ добрішим і комфортнішим, – вважає Володимир Радевич.

У тому, наскільки важлива командна гра, хлопець переконався ще три роки тому, коли йому випала нагода побувати на навчальній програмі у США від ООН. Усе завдяки есе про університетську освіту, яке Володимир подав на конкурс. Пройшов відбір, але переліт туди і назад треба було оплатити самому. Тисячі доларів на квитки у хлопця не було, та відмовлятися не хотілося. Вдалося домовитися з організаторами, щоб перенести навчальний візит на наступний рік. За цей час мав знайти гроші. Зрештою написав пост у фейсбуці, де попросив про допомогу. Сталося неймовірне: Володимир зібрав потрібну суму за два дні. Люди охоче відгукувалися, бо знали активіста за справами й довіряли йому. З Америки хлопець привіз враження про те, що світ не обмежується власним подвір'ям, що в глобальному суспільстві твої дії можуть впливати на людину в іншому кутку планети. А ще впевненість у тому, що спільними силами завжди можна зробити більше.

Ми змогли об'єднатися, щоб розрухати місто. Наша заслуга в тому, що зробили Івано-Франківськ добрішим і комфортнішим

Power in uniting

The results were achieved only because representatives of various environments gathered for the common goal: officials, public activists, entrepreneurs.

'We were able to unite the city in order to shake it up. Our credit is in making Ivano-Frankivsk kinder and more comfortable,' says Volodymyr Radevych.

The man was convinced in importance of teamwork three years ago when he had the opportunity to attend a United Nations study program in the USA. All thanks to an essay on university education, which Volodymyr submitted to the competition. He passed the selection, but he had to pay by himself for the two-way flight. The man didn't have thousand dollars for the tickets, but he did not want to refuse. It was possible to arrange with the organizers to postpone a study visit for the next year. During this time, he had to find money. Eventually, he wrote a post on Facebook asking for help. The incredible happened, and Volodymyr has collected the necessary amount in two days. People readily responded because they knew the activist and trusted him. From America, the man brought the impression that the world is not confined to its own yard, that in a global society, your actions can affect people in another corner of the planet, and also confidence that joint forces can always do more.

We were able to unite the city in order to shake it up. Our credit is in making lvano-Frankivsk kinder and more comfortable

Being sincere with the world

Among the books Volodia was reading in childhood the most, there was one that he reads even now – "The Little Prince" by Antoine de Saint-Exupéry.

'The wisdom of the protagonist is in being sincere with the world. It is important for adults to protect this childish openness. A lot depends on what kind of relationship you have with people, because you take support and energy from them, and there is no better basis than sincerity to build relationships,' explains he.

'All these values – warmth, proactivity, openness – I felt when I worked in "Teple Misto". If I create a business or other initiative in the future, they will work only on these principles. Things done in insincere and opaque way repel. That's how I was taught by "Teple Misto".

In 2018, Volodya graduated from the University, and then finished his work in the platform. He says: 'I have an impression that "Teple Misto" has raised me from being little, and now it releases me into adulthood. I grew up in what I was able to and was hardened in the difficulties that arose when I did not know something.'

Volodymyr Radevych still thinks about what he will do next. The only thing that he knows probably still from school: any leadership is temporary, if you stay in one place. In order not to run the last, one just should not stop.

Бути щирим зі світом

3-поміж тих книжок, якими Володя зачитувався в дитинстві, була одна, яку він час до часу перечитує і нині, — «Маленький принц» Антуана де Сент-Екзюпері.

– Мудрість головного героя в тому, щоб бути щирим зі світом. Важливо берегти цю дитячу відкритість і дорослим. Багато залежить від того, які стосунки маєш із людьми, адже від них береш підтримку, енергію, — і немає кращої основи, ніж щирість, щоб будувати взаємини, — пояснює. — Усі ці цінності — тепло, проактивність, відкритість — я провідчував, коли працював у «Теплому Місті». Якщо в майбутньому створюватиму бізнес або іншу ініціативу, то працюватимуть вони лише за цими принципами. Справи, які робляться нещиро, непрозоро, — відштовхують. Так мене виховало «Тепле Місто».

У 2018 році Володя закінчив університет, а тоді і роботу в платформі. Він каже:

– Враження, ніби «Тепле Місто» виховало мене малого, а тепер воно відпускає мене в доросле життя. Я підріс у тому, що вмів, і загартувався в труднощах, які виникали, коли чогось не знав.

Володимир Радевич ще міркує, що робитиме далі. Єдине, що знає напевне ще зі школи: будь-яке лідерство тимчасове, якщо застигаєш на місці. Щоб не бігти останнім, треба просто не зупинятися.

Катерина Чередніченко, організаторка «Велопараду дівчат» WWB Івано-Франківську

Франківськ – ідеальний для велосипедистів: майже всюди рівний та компактний, з однієї точки легко дістатися в іншу всього за 15-20 хвилин. З огляду на те, що забудова все щільнішає, а автомобілів на дорогах більшає, велосипед стає для нашого міста панацеєю. Це швидкісний альтернативний транспорт, до того ж екологічний. Протягом останніх років в Івано-Франківську помітні якісні зміни у велоструктурі: з'являються велодоріжки та велосмуги. Більшає велозаходів та їхніх учасників: «Велодень», «Велопарад дівчат», дитячі перегони, велокарнавали. Започаткована «Теплим Містом» велошкола навчала всіх охочих правил дорожнього руху, основ їзди на велосипеді та обслуговування двоколісного транспорту. Це був один із найвпливовіших чинників велосипедизації Івано-Франківська.

Однією з найзнаковіших подій цього року став «Велофорум», який уже вдруге відбувся у нашому місті. Івано-Франківськ росте та розвивається, а разом із цим набирає обертів велосипедний рух. Завдяки покращеній інфраструктурі все більше людей обирають велосипед – не лише для поїздки на вихідних у парк або до річки, а як повсякденний транспорт, що і є ціллю програми «Стала Мобільність».

Дмитро Щебетюк, співзасновник ініціативи «Доступно. UA»

Вважаю супермегакрутою ідею програми «Стала Мобільність», оскільки в базі закладено правильні, європейські погляди на вертикаль та пріоритизацію в інфраструктурі. Зокрема щодо людей з інвалідністю. Реалізація програмних цілей виведе «на люди» маломобільні групи населення і допоможе їм влитися в суспільство повноцінно, без обмежень. Це, своєю чергою, і змінюватиме ставлення суспільства до таких людей і розширить розуміння, що доступний, зручний простір для людей з інвалідністю насправді зручний і комфортний для всіх. Також допоможе не тільки на фізичному, а й на психологічному рівні адаптуватися до життя в місті.

Екологічна складова для мене також є дуже важливою. І вірю, що Івано-Франківськ задаватиме в цьому питанні темпи розвитку всій країні.

Безперечно, хочу відзначити амбіції Франківська стати велостолицею України і задавати велотренди для України. Вбачаю великий внесок у втілення цієї ролі Володимира Радевича, який був організатором 10-го Велофоруму і доклав неабияких, судячи з того, що я знаю, зусиль, які виходять за рамки розуміння звичайного пересічного громадянина, для того щоб це було дійсно круто. Синергетичні зусилля в правильних і здорових тематиках приносять містам корисні результати. Змінюють їх.

Kateryna Cherednichenko, manager of Girls' Cycling Parade in Ivano-Frankivsk

Ivano-Frankivsk is ideal for cyclists: almost everywhere, it is even and compact, it's easy to get from one point to the other in just 15-20 minutes. In view of the fact that construction is getting denser and the number of cars on the roads is increasing, the bicycle becomes a panacea for our city. It is high-speed alternative transport, and ecological to boot. During the last years in Ivano-Frankivsk, there are qualitative changes in bicycle structure: there are cycle tracks and bicycle trains. There are more cycling activities and their participants: "Cycling Day", "Girls Cycling Parade", children's racing, cycling carnivals.

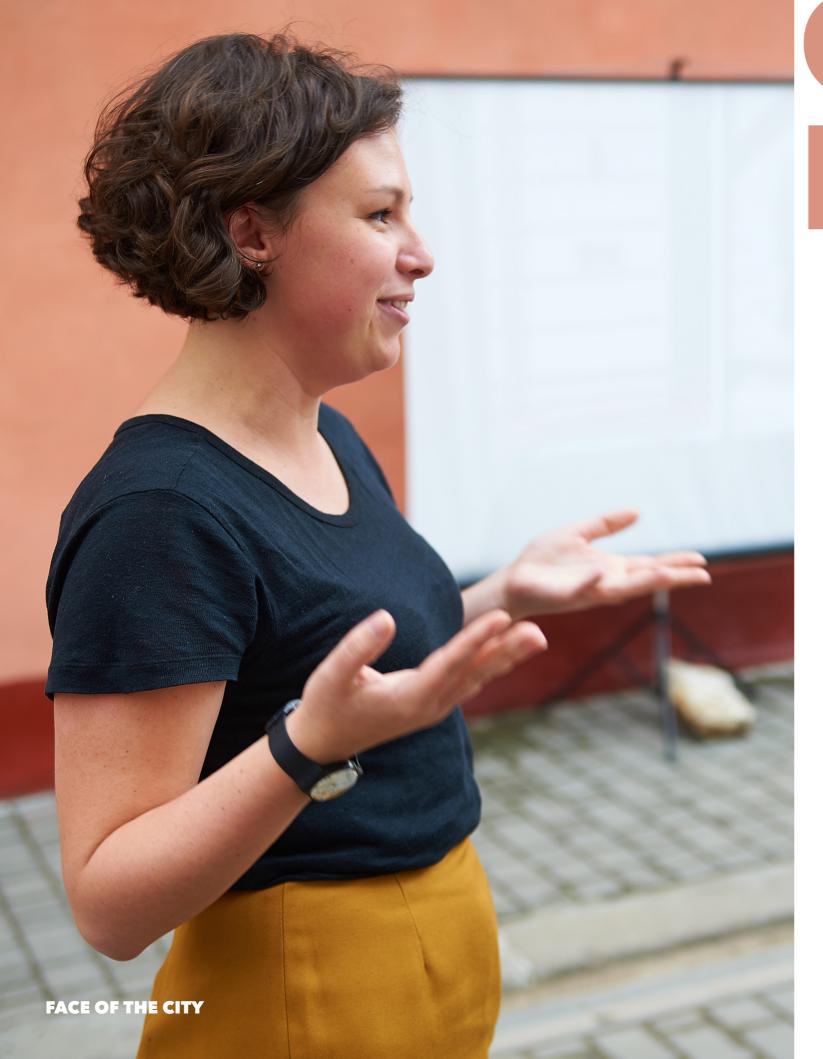
The cycling school launched by "Teple Misto" taught everyone who wanted to follow the traffic rules, to know the basics of cycling and the maintenance of two-wheeled vehicles. It was one of the most influential factors of "bicycling" Ivano-Frankivsk. One of the most significant events this year was the "Cycling Forum", which already took place for the second time in our city. Ivano-Frankivsk is growing and developing, and with it the cycling movement is gaining momentum. Thanks to improved infrastructure, more and more people are choosing a bike not only for weekend trips to the park or to the river, but for everyday transport, which is the goal of the "Sustainable Mobility" program.

Dmytro Shchebetiuk, co-founder of "Dostupno.UA" initiative

I think the idea of the "Sustainable Mobility" program is super-mega-cool, since its basis includes the right European insights on the vertical and prioritization of infrastructure, particularly for people with disabilities. Implementation of program goals will "reveal" the less-mobile groups and will help them enter the society fully, without limitations. This, in turn, will change the attitude of the society towards such people and expand the understanding that affordable, comfortable space for people with disabilities is actually convenient and comfortable for everyone. It will also help not only on the physical level, but also psychologically, to adapt to life in the city.

The ecological component is also very important for me . And I believe that Ivano-Frankivsk will set the pace of development on this issue throughout the country .

Undoubtedly, I want to mention the ambitions of Ivano-Frankivsk to become the cycling capital of Ukraine and to set cycling trends for Ukraine. I see a great contribution to the implementation of this role by Volodymyr Radevych, who was the organizer of the 10th Cycling Forum and, judging by what I know, made extraordinary efforts that go beyond the understanding of ordinary citizen to make it really cool. The synergistic efforts in the right and healthy subjects bring good results to cities. They change them.

ОБЛИЧЧЯ

Координаторка програми «Вивіски» Аліна Букіна— про те, що можуть розповісти шильди та фасади Івано-Франківська

Івано-Франківськ — найменше місто, де досі жила Аліна Букіна, проте, ймовірно, саме йому вона зуміла принести найбільше користі. Аліна з тих людей, які йдучи вулицею роззираються навколо себе, а не дивляться під ноги чи у смартфон. Іноді це стає радістю, коли помічаєш щось естетично довершене, іноді обертається болем, коли око натрапляє на хаос.

Її, графічну дизайнерку за освітою, завжди цікавили архітектура та історія. «Ще зі школи люблю історію міст – але не в формальному краєзнавчому викладі, а розказану через оповіді людей, предмети, артефакти», – розповідає.

У 2014-2015 роках дівчина писала магістерську роботу про старі написи і вивіски. Після захисту продовжила своє дослідження. На початку 2017-го хтось із друзів скинув їй це оголошення («Ніби спеціально для тебе написане»). Аліна зважила на свої захоплення та досвід — і подалася на вакансію координаторки програми «Вивіски» у «Теплому Місті».

За два роки їй вдалося не просто впорядкувати чимало вивісок та фасадів, а й змінити ставлення багатьох містян до середовища, в якому вони мешкають.

Coordinator of the "Business Signboards" program Alina Bukina talks on what the shields and facades of Ivano-Frankivsk can tell

Ivano-Frankivsk is the smallest city Alina Bukina lived in, but she probably managed to bring the most benefit to it. Alina is one of those people who are walking around the street looking around, not at their feet or in the smartphone. Sometimes it brings joy when you notice something aesthetically perfect, sometimes it turns into pain when the eye catches chaos.

She as an educated graphic designer has always been interested in architecture and history.

'I love the history of cities since school not in the formal ethnographic presentation, but told through the narratives of people, objects, artifacts,' says she.

In 2014-2015, the girl wrote a master's thesis on old signs and sign-boards. After the defense, she continued her research. In early 2017, a friend sent her this ad ('It's kind of written specifically for you'). Alina evaluated her interests and experience, and applied for vacancy of the "Business Signboards" program coordinator in "Teple Misto".

For two years, she managed not only to organize many signboards and facades, but also to change the attitude of many citizens to the environment they live in.

106 **ВИВІСКИ** 107

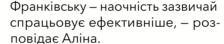
Реставрація, яку ми провели, резонує з принципами, які ми сповідували в програмі «Вивіски»: усвідомлювати, що місто є нашаруванням різних культур і що кожен мешканець є частинкою цієї культури

Усе виявилося не так легко, як уявлялося спочатку. Коли Аліна лише взялася до роботи, їй здавалося, що підприємці охоче погоджуватимуться змінити вивіску на таку, що відповідає вимогам часу й естетики. Насправді ж довелося ще готувати ґрунт. Раптом виявилося, що підприємець, який все життя продавав, до прикладу, одяг, уперше чує про рекомендації щодо зовнішнього вигляду вивіски.

– Було чимало таких історій – загалом немає нічого дивного в тому, що людина просто займається своєю справою та не може за кілька годин вникнути в нашу діяльність. Коли ж засипаєш підприємця інформацією про візуальний стиль, він відразу не розуміє, як діяти й що робити, – це може бути для нього навіть стресом. Так збагнула, що треба змінювати тактику спілкування: знаходити компроміси, переконувати, спілкуватися з людьми їхньою мовою.

Доводилося пояснювати, що яскрава вивіска не завжди спрацьовує так, як собі уявив власник, що натомість вона може лише відлякувати. Показували приклади адекватних вивісок у Європі або ж уже реалізованих у

У такі миті вона собі думала: «Тепле Місто» – це про те, щоб розмовляти, пояснювати, не кидати на півдорозі. Деякі її розмови з підприємцями могли тривати місяцями – та й то не мати успішного завершення. Але Аліна продовжувала комунікувати з усіма гравцями цього поля: шукала порозуміння з департаментом містобудування, архітектури та культурної спадщини, розробляла брошури, шукала точок доторку з містянами.

Наприкінці 2016 року в Івано-Франківську ухвалили офіційне положення щодо вигляду вивісок та фасадів. За недотримання правил муніципальна інспекція могла виписати попередження або штраф. Команда «Теплого Міста» натомість відрізнялася своїм «теплим» підходом: вони радше рекомендували заходи та дії.

Координатори програми створили онлайн-форму, яку за власним бажанням міг заповнити кожен підприємець, який погоджувався на зміни. (Він також міг прийти в офіс, щоб залишити заявку). Тоді команда фотографувала заклад, розробляла макет

й вираховувала розміри, дбала, щоб вигляд фасаду гармоніював із дизайном вивіски. Розроблений проект передавали підприємцю, а той уже звертався до виробника вивісок.

Найбільшою перемогою Аліна вважає саме ті випадки, коли підприємці самостійно вирішували впорядкувати зовнішній вигляд своїх закладів — не тому, що хтось так розпорядився, а тому, що дійшли до внутрішнього сприйняття та розуміння цих правил.

– Наш шлях – не змушувати силою, а переконувати у розмовах, – пояснює Аліна.

За результатами 2018 року, кількість таких переконаних підприємців збільшилася до 34 — стільки макетів розробили. Додалося ще десяток готових вивісок за новими зразками по місту. Бізнесмени, активісти отримували консультації від координатора програми — усього провели 68 таких зустрічей.

Аліна зауважує: Івано-Франківськ пройшов точку неповернення до часів 90-х і ранніх 2000-х, коли бізнесмен із мінімальними навичками роботи у графічному редакторі міг сам створити собі вивіску. Коли дівчина прогулюється міськими вулицями, помічає

чимало лаконічних естетичних шильд, продуманих не командою «Теплого Міста». Тоді вона тішиться, адже це означає, що ініціатива прижилася.

Звісно, є й підприємці, які міркують по-іншому: мовляв, чому мушу терпіти дискомфорт, якщо в сусіда залишається більша та яскравіша вивіска? Або: напис затуляв весь фасад — і ніхто не бачив, що його роками не ремонтували.

Та загалом Аліна переконана: що більше адекватних вивісок з'являтиметься на вулицях міста, то більше вони утверджуватимуть тон – аж поки це стане нормою.

Від липня 2018-го програма вже не макетувала нових вивісок, але продовжувала консультувати підприємців, допомагати втілювати старі макети, ділитися досвідом. Водночас взялися за ще один проект — реставрацію старовинних написів.

Our way lies not in forcing, but persuading through conversations

The power of conversation

Everything turned out to be not as easy, as it seemed at first. When Alina only started to work, it seemed to her that businessmen would be willing to change the signboard to meet the requirements of time and aesthetics. In fact, it was still necessary to prepare the soil. Suddenly, it turned out that the entrepreneur, who sold for example, clothes his whole life hears about recommendations for the appearance of the signboard for the first time.

'There were a lot of such stories, in general, there is nothing surprising in a fact that a person is simply doing his own business and can not dive into our activities for several hours. When you shower the entrepreneur with information about the visual style, he does not understand how to act and what to do immediately, it may even cause stress for him. So she realized that it was necessary to change the tactics of communication: to find compromises, to persuade, to communicate with people in their language.

'We had to explain that the bright signboard does not always work as the owner imagined, which, instead, can only frighten off. We showed examples of adequate signboards in Europe or those already established in Ivano-Frankiysk, and visi-

bility usually works more efficiently,' tells Alina.

At such moments, she thought: "Teple Misto" is about talking, explaining, not leaving halfway. Some of her conversations with entrepreneurs could last for months, and then they did not have a successful ending. But Alina continued communicating with all the players in this field, she sought an understanding with the Department of Urban Development, Architecture and Cultural Heritage, developed brochures, searched for points of contact with the citizens.

At the end of 2016, the official regulation on the appearance of signboards and facades was adopted in Ivano-Frankivsk. For non-compliance with the rules, the Municipal Inspectorate could issue a warning or a fine. "Teple Misto" team, by contrast, differed in its "warm" approach, they rather recommended measures and actions.

The program coordinators created an online form, which could be filled in voluntarily by every businessman who agreed to the changes. (He could also come to the office to leave the application). Then the team photographed the institution, developed a layout and calculated the size, taking care that

the facade's appearance was in harmony with the design of the sign-board. The project was passed to the entrepreneur, and he contacted the manufacturer of signboards himself.

Alina considers her greatest victory the cases when entrepreneurs decided to put their facade's outside appearance in order on their own, not because somebody ordered so, but because they have come to the internal perception and understanding of these rules.

'Our way lies not in forcing, but persuading through conversations,' explains Alina.

According to the results of 2018, the number of such convinced entrepreneurs has increased to 34, that's how many models have been developed. Another dozen of signboards were added in the city that were made according to new templates. Businessmen, activists received consultations from the coordinator of the program, there were 68 such meetings.

Alina remarks that Ivano-Frankivsk passed the point of non-return to the 90's and early 2000's, when a businessman with minimal skills in the graphics editor could create a sign himself. When a girl walks through the city streets, she notices a lot of laconic aesthetic shields that were created not by the "Teple Misto" team. She is happy then, because it means that the initiative has taken root.

Of course, there are entrepreneurs who think differently: they say there is no reason to endure discomfort if the neighbor leaves a bigger and brighter sign? Or if the inscription covered the entire facade, and nobody saw that it had not been repaired for years?

But in general, Alina is convinced that the more of adequate signboards will appear on the streets of the city, the more they will affirm the tone until it becomes a norm.

From July 2018, the program no longer created templates of new signboards, but continued to advise entrepreneurs, helped implement old templates, shared experiences. At the same time, they undertook another project, the restoration of old inscriptions.

THE RESTORATION **WE CONDUCTED RESONATES WITH** THE PRINCIPLES WE **HAVE PRACTICED** IN THE SIGNS PRO-**GRAM: TO REALIZE** THAT THE CITY IS **A STRATIFICATION** OF DIFFERE TURE EVER IS A P CULT ВИВІСКИ *112*

114 ВИВІСКИ

Що ховається за штукатуркою

Настав час зазирнути глибше. Щоб містяни змінили своє сприйняття вивіски як об'єкта, варто було наочно показати, який вигляд вони мали сотню років тому.

Івано-Франківськ уперше переживав такий досвід. Вивіски – не двері й не стіни, вони зникоміші в нашаруваннях століть. З допомогою містян віднайшли написи, які б можна було реставрувати. З огляду на можливості проекту, спинилися на двох об'єктах: ними стали написи на стінах кінця XIX — першої половини XX століття.

Щоб реалізувати проект, знадобилося 46 тисяч 395 гривень – їх залучили завдяки ґранту від Urban Space 100 та отримавши співфінансування від партнера організації, компанії «Аксіома».

Спершу вирішили реставрувати напис на музичній школі №2, що на вулиці Січових Стрільців. Заручилися підтримкою директора, працівників та відвідувачів закладу, отримали дозволи на реставрацію. Запросили реставраторок Ірину Гірну й Ірину Дуткевич зі Львова.

Музична школа розташована практично в центрі міста, повз заклад туди-сюди проходять люди. Але вивіска раніше не потрапляла в їхнє поле зору.

Напис розташовувався на висоті 5 метрів. Аби до нього

дістатися, знадобилося спеціальне риштування — його також везли спеціально зі Львова. Якщо раніше місцеві мешканці могли не помічати вивіски, то з таким обладнанням тепер усі перехожі піднімали очі. Люди підходили, запитували, що відбувається, й дивувалися: мовляв, як могли досі цього не зауважувати?

Реставраторки досліджували, розшифровували та відновлювали вивіску, аж поки зору франківців відкрився польськомовний напис великими літерами — виважений зразок тогочасного привернення уваги до закладу.

Між тим знайшовся ще один цікавий об'єкт – вивіска продуктової крамниці міжвоєнного періоду на вулиці Шевченка, 74. Аліна пригадує: люди наче наново відкрили його для себе. Раптом ізпід штукатурки виринув пласт історії.

– Це було таке собі відкриття в буденності. Люди щодня минали цей захований напис, коли йшли у справах, – і ось така зміна картинки. Підходили групами, читали, робили селфі, викладали в соцмережі – процес неабияк сколихнув містян, – згадує Аліна.

Особливо активними виявилися мешканці будинку, де проводили дослідження. Почали виходити зі своїх квартир, щоб допомагати й ділитися історіями.

Раптом з'ясувалося, що хтось має власні гіпотези походження написів та спогади щодо закладів, які були на місці, де й виявили напис.

Опісля реставрації команда отримувала запити на відновлення інших аналогічних вивісок – люди стали помітно уважнішими до міського середовища.

Тепер Аліна має підстави сподіватися, що франківці глибше розумітимуть особливості візуальної комунікації з містом:

– Важливо жити у поліхромному довкіллі, розширювати своє бачення навколишнього замість зосереджуватися на чомусь одному. Коли щодня ходиш протоптаним маршрутом, можеш не здогадуватися, як багато цікавого навколо й яке минуле воно приховує. Реставрація, яку ми провели, резонує з принципами, які ми сповідували в програмі «Вивіски»: усвідомлювати, що місто є нашаруванням різних культур і що кожен мешканець є частинкою цієї культури.

What stays hidden behind the plaster

It's time to look deeper. In order for residents to change their perception of the signboard as an object, it was worthwhile to show clearly what they looked like a hundred years ago.

Ivano-Frankivsk had such experience for the first time. The signboards are not doors or walls, they are more likely to disappear in layers of centuries. With the aid of the citizens we found inscriptions that could be restored. Given the possibilities of the project, we stopped on two objects: it were the inscriptions on the walls of the late 19th the first half of the 20th century.

It took 46 395 UAH to implement the project, the funds were attracted through the grant from Urban Space 100 and co-financing from the partner of the organization, the "Axioma" company.

At first, they decided to restore the inscription on the music school Nº2 on Sichovi Striltsi str. They enlisted the support of the director, staff and visitors of the institution, received permits for restoration. The restorers Iryna Hirna and Iryna Dutkevych were invited from Lviv.

The music school is located practically in the center of the city, there are people passing there, but the sign did not fall into their field of vision before.

The inscription was located at a height of 5 meters. In order to get

to it, a special scaffold was needed, it was also shipped specially from Lviv. If earlier local residents could not notice the signboards, then with this equipment in place, now all passersby raised their eyes. People approached, asked what was happening, and they were surprised how could they not have noticed it before?

Restorers researched, deciphered and restored the sign, until the Polish inscription in capital letters was open to the eyes of the Ivano-Frankivsk people, it was a well-balanced sample of the current attention attraction for the institution.

Meanwhile, another interesting object was found, namely the sign of the grocery store of the interwar period at 74 Shevchenko str. Alina recalls how people seemed to have reopened it for themselves. Suddenly, a layer of history came out from under the plaster.

'It was a discovery in everyday life. People passed this hidden inscription every day when they were walking being busy, and now there was the change of the picture. People approached in groups, read, done selfies, published them in the social network, the process was quite shaking for the citizens,' recalls Alina.

The inhabitants of the house where the research was conduct-

ed were especially active. They started leaving their apartments to help and share stories. Suddenly, it turned out that someone had his own hypotheses of the origin of inscription and memories of the institutions that were in place where the inscription was drawn.

After restoration, the team received requests for the restoration of other similar signs, people became much more attentive to the urban environment.

Now, Alina has reason to hope that the people of Ivano-Frankivsk will understand the features of the visual communication with the city more deeply:

'It is important to live in a polychrome environment, to expand your vision of the environment instead of focusing on one thing. When you go on a daily route, you can not guess how many interesting things are around you and what past they hide. The restoration we conducted resonates with the principles we have practiced in "Business Signboards" program: to realize that the city consists of layers of different cultures and that every inhabitant is a part of this culture. 116 ВИВІСКИ 117

Ділитися досвідом

Програма досягла цілей, які ставила перед собою на початку, вважає Аліна Букіна.

Дізнавшись про ініціативу «Теплого Міста», люди почали створю вати власні почини щодо облаштування вивісок. Більше підприємців замислюються про те, яке обличчя має їхній бізнес, адже перше враження можна отримати за зовнішнім виглядом.

Реставрація стала наступним — і успішним — кроком до того, щоб франківці глибше сприйняли ідентичність міста. За враженням Аліни цей проект став таким собі магнітом для містян, спонукав їх вийти із власних бульбашок, перезнайомив людей із різних середовищ, які досі не перетиналися.

Понад те, франківський прецедент надихнув на створення подіб них рухів по країні. Упродовж двох останніх років учасники команди ділилися досвідом із Чернівцями, Полтавою, Бучачем, Запоріжжям Краматорськом — всього приблизно десяток міст у різних куточках України. У Черкасах та Запоріжжі активісти розробили рекомендаці щодо оформлення вивісок.

– Спільними зусиллями приходимо до розуміння, що міське сердовище має стати зоною комфорту для всіх, – і програма «Вивіски була дуже важливою для цього. Чисті фасади й охайні ергономічь вивіски – це про комфорт і безпеку містян, – говорить Аліна Букіна

Sharing experience

Alina Bukina thinks the program has achieved the goals it had set in the beginning.

Having learned about the initiative of "Teple Misto", people began to create their own initiatives for the arrangement of signboards. More entrepreneurs are contemplating what kind of appearance their business has, since the first impression can be obtained through appearance.

Restoration became the next and successful step to ensure that the Ivano-Frankivsk people perceived the identity of the city deeper. According to Alina's impression, this project became a magnet for the citizens prompting them to get out of their own bubbles, making people aware of different environments that had not yet crossed.

Moreover, the Ivano-Frankivsk precedent inspired the creation of similar movements around the country. During the last two years, team members shared their experience with Chernivtsi, Poltava, Buchach, Zaporizhzhia Kramatorsk, in general, about ten cities in different parts of Ukraine. In Cherkassy and Zaporizhzhia, activists have developed recommendations for the design of signboards.

'Together we come to the understanding that the urban environment should become a comfort zone for everyone, and "Business Signboards" program was very important for this. Clean facades and tidy ergonomic signboards are about the comfort and safety of the citizens,' says Alina Bukina.

НАШ ШЛЯХ — НЕЗМУШУВАТИ СИЛОЮ, А ПЕРЕКОНУВАТИ У РОЗМОВАХ

Ірина Гірна, реставраторка

Я відкрила для себе Івано-Франківськ передусім як місто, насичене громадськими ініціативами з реставрації. Так само помічала, що чимало мешканців вболівають за Івано-Франківськ, пропонують власні ідеї. Для них багато означає відновлення історії їхніх будинків.

Історична частина цього проекту є визначально важливою. У процесі роботи ми відкрили вивіску, яка виявилася двомовною — українсько-польською. Зважаючи на історичний період, в який вони були створені, можна зробити висновок, що українську мову за часів Польщі в Івано-Франківську вважали рівноправною. Як на мене, це свідчить про сильну українську позицію в тогочасному місті, — і це добра тема для подальшого ґрунтовного дослідження.

Іван Прокоп, директор музичної школи №2, де реставрували вивіску

Занурені в повсякденні клопоти люди нечасто піднімають голови догори, але теперішній відреставрований напис спонукає бути уважнішим до того, що навколо. Добре, що він відкрився очам містян: наче засвідчує, що ми теж є частинкою історії, що тут жили люди до нас, що Івано-Франківськ має минуле. А його двомовність — підтвердження того, що в місті співіснували національності та культури.

Роботи на зразок цієї реставрації корисні ще й тому, що не несуть в собі ідеологічних нашарувань, просто документують минуле, яким воно було у повсякденних виявах.

Iryna Hirna, restorer

I discovered Ivano-Frankivsk, especially as a city full of public restoration initiatives. He also noticed that a lot of residents are worried about Ivano-Frankivsk, they offer their own ideas. For them a lot means restoration of the history of their homes.

The historic part of this project is decisively important. In the process of work, we opened a sign, which turned out to be bilingual - Ukrainian-Polish. Given the historical period in which they were created, one can conclude that the Ukrainian language was considered to be equal in the times of Poland in Ivano-Frankivsk. As to me, it shows a strong Ukrainian position in the city at the time - and this is a good topic for further thorough research

Ivan Prokop, director of the music school Nº2, where the signboard was restored

Deep in everyday troubles, people rarely raise their heads, but the presently restored inscription urges to be more attentive to what is around us. It is good that it was opened to the eyes of the citizens: it testifies that we are also part of history, that people here lived here before us, that Ivano-Frankivsk has the past. And its bilingualism is a confirmation of the fact that nationalities and cultures coexisted in the city.

Works like this restoration are also useful because they do not carry ideological layers, they simply document the past as it was in everyday manifestations.

Координатор напрямку «Гарячий Спорт» Ігор Крицак – про обличчя франківського півмарафону та фізичне виховання як частинку національної ідеї

Якось дитиною Ігор сказав мамі, що зуміє на своїх двох обігнати «Запорожець». Він бігав змалку і вже тоді ставив собі за мету змагатися з найшвидшими. Під час навчання в університеті Ігор Крицак бігав спринтерські дистанції, займався десятиборством — тричі вигравав обласний чемпіонат з нього.

Щоправда, був період із 2010 по 2014 роки, коли за переїздом до Києва та роботою інженером-проектувальником зовсім закинув спорт, хіба зрідка грав у футбол. Коли закінчився Євромайдан, Ігор заново шукав себе: перспектив у професії не ба-

чив, не знав, куди рухатися далі, звільнився з роботи. Одного дня дістав із шафи старі кросівки та вийшов на стадіон. Полегшало. Ігор знайомився з такими ж, як сам, бігунами, ставав частинкою цієї спільноти, доєднався до марафонського клубу, почав організовувати різні спортивні події.

Це середовище повернуло Ігоря до Івано-Франківська та привело у «Тепле Місто».

Coordinator of the "Hot Sport" direction Ihor Krytsak talks on the face of the Frankivsk Half Marathon and physical education as a part of the national idea

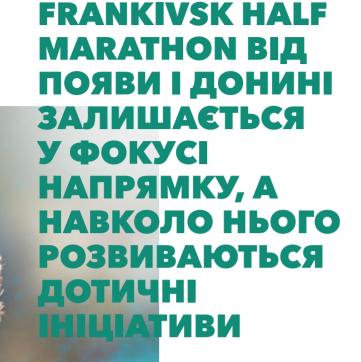
As a child, Ihor told his mother once that he would be able to overrun Zaporozhets on his own two. He was running around since childhood and even then set himself the target to compete with the fastest. While studying at the university, Ihor Krytsak ran sprint distances, engaged in decathlon, and won the regional championship in it three times.

However, there was a period from 2010 to 2014, when, having moved to Kyiv and working as a design engineer, he completely abandoned the sport, although he occasionally played football. When EuroMaidan ended, Ihor

searched himself again: he did not see the prospects in his profession, did not know where to go further, resigned from work. One day, he got old sneakers from the closet and went to the stadium. It helped. Ihor got acquainted with runners like himself, became a part of this community, joined the marathon club, began to organize various sports events.

This environment returned Ihor to Ivano-Frankivsk and led to "Teple Misto".

Від танців до спорту

Дружина Ігоря має власну танцювальну школу у Києві, сам чоловік теж стежить за трендами сучасної танцювальної культури. Восени 2015 року він навідався в Івано-Франківськ і зауважив, що танцювальна культура в місті представлена хіба що гуртками радянського штибу на зразок «Сонечко» або «Дзвіночки». Не вистачало сучасних танців — й Ігор взявся за те, щоб показати їх. На той час він був знайомий із Анатолієм Сачівком, засновником колективу Арасhe Crew.

– Їхня творчість – це така магія, що захотілося подарувати її місту, – каже Ігор.

Так виникла ідея привезти колектив із їхньою виставою

«Megapolis». Ігор розповів про неї Юрієві Филюку. Той підтримав: «Робимо».

Проект потребував серйозного бюджету: для перебування й гонорару 24 артистам, для оренди приміщення. Тому зняли відеоролик й написали проект для збору грошей на «Великій ідеї». Спершу справа просувалася поволі: на той час спільнокошт був новою практикою, та й належало зібрати немало-небагато: 60 тисяч гривень. Але активізували друзів, знайомих — і до дедлайну потрібна сума лежала на рахунку.

На дводенному фестивалі презентували прем'єру вистави, зняли відеоролик на озері, провели майстер-класи за участю представників колективу.

Сергій Караванець тоді опікувався напрямком «Гарячий Спорт». На ранкових пробіжках разом із Ігорем вони обговорювали, чому ж у інших містах є півмарафон, а в їхньому — нема. Ідея потрохи визрівала.

Коли ж у 2016 році Сергій вирішив залишити проект, Ігор взяв на себе відповідальність за розпочату справу й заопікувався «Гарячим Спортом», водночас розвиваючи танцювальну програму «Mad about Dance».

From dancing to sport

Ihor's wife has her own dance school in Kyiv, the man himself also follows the trends of modern dance culture. In the autumn of 2015, he visited Ivano-Frankivsk and noticed that the dance culture in the city was represented by the circles of the Soviet style such as "Suns" or "Bellflowers". There were not enough modern dances, and Ihor took the initiative to show them. By the time he was acquainted with Anatolyi Sachivko, the founder of the Apache Crew team.

'Their creativity is such a magic that they wanted to give it to the city,' says Ihor.

So an idea came to bring the team with their performance "Megapolis". Ihor told Yuriy Fylyuk about her. He supported:

'Let's do it.'

The project needed a serious budget: accomodation and fee for 24 artists, renting the venue. Therefore, they filmed a video and wrote a project to raise money for the "Great Idea". Things went slow at first: at that time, the crowdfunding was a new practice, and they had to collect a lot, 60 thousand UAH. But the friends and acquaintances became more active, and the amount needed was on the account before the deadline.

At the two-day festival, they presented the premiere of the show, filmed a video on the lake, and held master classes with the participation of the representatives from the troupe.

Serhii Karavanets took care of the direction "Hot Sport" then . On morning jogging together, they discussed why there is a half marathon in other cities, but there is none in theirs. The idea has grown a little bit. In 2015, Serhii Karavanets with "Teple Misto" held the first such event, and one year later, the next one.

When in 2016 Serhii decided to leave the project, Ihor assumed responsibility for the initiated case and and for "Hot Sport", while developing the dance program "Mad about Dance".

У 2018-му відбулися лекції «Користь бігу для жіночого організму» і «Стратегія досягнення цілей у спорті та житті»

Півмарафон із душею

Frankivsk Half Marathon від появи і донині залишається у фокусі напрямку, а навколо нього розвиваються дотичні ініціативи. Упродовж року організатори готуються до одного найважливішого дня: шукають партнерів, влаштовують промоційні події. У 2018-му це були лекції «Користь бігу для жіночого організму» і «Стратегія досягнення цілей у спорті та житті», перегляд фільму про засновника нью-йоркського марафону Фреда Лебоу, 28 безплатних тренувань для франківців. Також уперше траса півмарафону була сертифікована національним вимірювачем.

23 вересня – день, за яким можна оцінити результати попередньої роботи. На ювілейний – п'ятий – півмарафон зареєструвалося 1200 учасників, що більше, ніж торік.

Півмарафон у Івано-Франківську — це не лише про кількість і власне спорт. Захід перейняв один із головних принципів «Теплого Міста» — соціальну відповідальність. Ігор Крицак наголошує: їхньою ціллю є не просто дарувати емоції півмарафонцям, а й допомагати тим, хто цього потребує.

Для цього в рамках промоційного «Кольорового пробігу» напередодні самої події та благодійного пробігу на два кілометри в день проведення франківського півмарафону зібрали 17 400 гривень. Їх передали Івано-Франківському навчально-реабілітаційному центру для дітей з порушеннями аутичного спектру.

Півмарафони тепер – не дивина для більшості обласних центрів України, але івано-франківський, запевняє Ігор, віднайшов свою унікальність.

– Не влаштовуємо шаблонну подію. Перше, за чим її ідентифікуєш, – це якісний візуальний стиль, який змінюється щороку. А друге – це сама душа півмарафону. До нас приїжджають, бо відчувають, як його організовуємо: з любов'ю до міста і до людей. Сама атмосфера Івано-Франківська – гостинна, люб'язна – додає колориту. Не раз чув від людей з інших міст, що відчувають особливе ставлення до себе: наприклад,

приходять у ресторан із медаллю бігуна, а офіціанти пропонують їм коктейль у подарунок. У дні півмарафону місто живе цією подією: заповнені готелі, квартири, кафе. Півмарафон знають і чекають на нього задовго до дня проведення.

Самі ж містяни теж підтягнулися до участі. Якщо в попередні роки серед півмарафонців налічувалося чверть івано-франківців, то в 2018-му вони вже склали половину від загальної кількості. Натомість про те, що це точно не локальне явище, свідчить кількість зареєстрованих із 12 країн: Швеції, Великобританії, Данії, Ізраїлю, Казахстану, Молдови, Німеччини, Росії, США, Франції, Білорусі, Польщі.

Приріст стосувався і соцмереж: цьогоріч сторінка Frankivsk Half Marathon у фейсбуці отримала 931 нового підписника – загалом її новини читають майже 6 тисяч користувачів.

Отож із огляду на всю цю позитивну динаміку Ігор Крицак міркує про майбутнє. На його думку, не за горами час, коли в Івано-Франківську відбудеться повноцінний марафон. Та й загалом місто виплекало умови, аби проводити якомога більше спортивних заходів, – і «Гарячий Спорт» відіграв тут не останню роль.

Half Marathon with a soul

IN 2018, IT WERE LECTURES ACHIEVING GOALS IN SPORT AND LIFE"

Frankivsk Half Marathon from the beginning and to this day remains in the focus of the direction. and there are related initiatives developing around it. During the year, the organizers are preparing for one major day: looking for partners, arranging promotional events. In 2018, it were lectures "On the Benefits of Running for the Female Body" and "Strategy for Achieving Goals in Sport and Life," a screening of the film about the founder of the New York Marathon Fred Lebow, 28 free trainings for the Ivano-Frankivsk people. Also, for the first time, the half-marathon track has been certified by a national measurer.

September 23 is the day which you can be used to evaluate the results of previous work. For the jubilee fifth half marathon 1 200 participants were registered, which is more than the previous year.

Half marathon in Ivano-Frankivsk is not only about the numbers and the actual sport. The event took on one of the main principles of "Teple Misto" – social responsibility. Ihor Krytsak emphasizes that their purpose is not only to give emotions to the half marathon participants, but also to help those who need it.

For this purpose, within the promotional "Color Run" on the eve of the event itself and charity run for two kilometers at the day of event, the Frankivsk Half Marathon collected 17 400 UAH. They were transferred to the Ivano-Frankivsk Educational and Rehabilitation Center for Children with Autistic Spectrum Disorders.

Half marathons are not a miracle for most regional centers of Ukraine nowadays, but Ihor assures that Ivano-Frankivsk has found its uniqueness.

'We do not organize a template event. The first thing that you identify it with is a high-quality visual style that changes annually. And the second thing is the soul of half marathon itself. People come to us, because they feel how it is organized with love to the city and to people. The atmosphere of Ivano-Frankivsk is hospitable, kindly, it adds color. I have heard from people from other cities many times they feel the special attitude to themselves: for example, they come to a restaurant with a runner's medal, and waiters offer them a cocktail as a present. On the day of the half marathon, the city lives with this event: hotels apartments, cafes are full. Half marathon is known and waited for long before the day of actual event.

The citizens themselves reached out to participate too. If in previous years there was a quarter of locals among half marathon participants, then in 2018 they were already half of the total amount. Instead, the fact that this is definitely not a local phenomenon is evidenced by the number of registered participants from 12 countries: Sweden, Great Britain, Denmark, Israel, Kazakhstan, Moldova, Germany, Russia, USA, France, Belarus, Poland.

The growth also concerned social networks: this year, the Frankivsk Half Marathon page received 931 new subscribers on Facebook, in total, its news is read by almost 6 thousand users.

So, considering all this positive dynamics, Ihor Krytsak is thinking about the future. In his opinion, it is not far off when the full marathon will take place in Ivano-Frankivsk. And in general, the city created the prerequisites for holding as many sporting events as possible, and "Hot Sport" played a role here.

ГАРЯЧИЙ СПОРТ

Біг як поштовх до змін

Хочеться докласти максимум зусиль, щоб молодь не шкодувала про змарновані шанси. Поки в країні не вистачає бігових доріжок, басейнів, дитячих просторів – € над чим працювати

У Франківську Ігореві як організатору важливо тримати руку на пульсі і спостерігати за тим, як усе відбувається, тому не має можливості бігти довгим маршрутом – проте цьогоріч він пробіг разом із іншими сорока учасниками благодійну дистанцію у два кілометри.

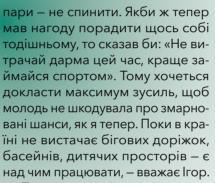
Поза тим, Ігор Крицак постановив собі пробігти всі найвідоміші марафони світу. Торік він взяв участь у забігах у Нью-Йорку та Чикаго, у 2019-му планує підкорювати дистанції в Лондоні та Берліні, а в майбутньому – в Бостоні та Токіо.

Що спонукає долати десятки кілометрів у різних куточках пла-

– Це навіть не гордість, а відчуття поваги до самого себе – за те, що зміг, що пробіг 42 кілометри, – пояснює Ігор.

Та йдеться не тільки про задоволення особистих амбіцій. В Ігоря підростає дві дочки – 6 і 4 років, тож хочеться, щоб вони виховувалися у здоровому оточенні.

– Частинкою національної ідеї має бути здорова та спортивна нація. Сам я студентом, як і усі, полюбляв випити спиртного, викурити пару сигарет, прогулював

Та в цілому він помічає зрушення: як загалом по країні («Раніше було модно пити пиво в барах»), так і в Івано-Франківську.

Під ці тренди підлаштовувалася й інфраструктура. У місті побільшало спортивних клубів різного спрямування: від кросфіту до йоги, від тріатлону до вор-

Студентом Ігор бігав занедбаним стадіоном в університеті – плитка розвалювалася під ногами. Тепер усе змінилося, наступного року стадіон відкриють після дворічної реставрації. На 2020-й у місті планують добудувати «Палац спорту», а ще збираються реконструювати бігові доріжки біля озера. Також у місті відкриють новий басейн.

Але не спортом єдиним. Увесь цей час Ігор не випускав із поля

зору й танці. Окремо від основної спортивної діяльності існував танцювальний напрям Mad about Dance – команда влаштовувала танцювальні батли, привозила на гастролі хореографічні колективи. Тепер Івано-Франківськ так само підтягнувся: більше танцювальних студій, більше майстер-класів, більше запрошених хореографів у гуртках.

Ігор сумнівається, чи були б усі ці почини можливі без ініціатив громадськості – зокрема й роботи «Гарячого Спорту». Завдяки тому, що тема спорту регулярно просувалася у Франківську, бізнес і влада збагнули, що ним теж можна демонструвати результати своєї діяльності.

– Місто ще не має багатьох розвинених спортивних ніш - і саме тому варто звертати увагу на проблемні точки. Якщо самим не протоптувати стежки, не з'явиться і дорога, – вважає Ігор.

Спорт для Ігоря Крицака – це і творчість, і проектний менеджмент, і просто стиль життя. Іноді така робота виснажує, тоді чоловік думає собі: «Це вже точно останній захід, більше ніколи не займатимусь жодною організацією». Але потім завжди знахо-

дить сили, щоб взятися за новий проект.

«Тепле Micтo» ставить за мету розвивати програми, що у перспективі інкубуються та стануть самостійними. Чотири роки активної діяльності «Гарячого Спорту» сформували потужний проект «Франківський півмарафон». Уже цьогоріч Ігор організовуватиме півмарафон у партнерстві з «Теплим Містом».

Ігор Крицак надалі опікуватиметься тим, щоб люди навколо могли вести здоровий спосіб життя. Благодійна організація, яку він створює, проводитиме спортивні та освітні заходи, шукатиме інфраструктурні рішення. Діятиме організація по всій Україні, проте Франківську як місту, з якого все починалося, Ігор обіцяє приділити особливу увагу.

130 131

THEREFORE, I WANT TO **MAKE EVERY EFFORT TO ENSURE THAT YOUNG PEOPLE DO NOT REGRET WASTING THE OPPORTUNITIES. WHILE** THE COUNTRY LACKS TRAILS, SWIMMING POOLS, CHILDREN'S SPACES, THERE IS SOMETHING TO **WORK ON**

Frankivsk Half Marathon from the appearance and to this day remains in the focus direction, and tangible initiatives are developing around it

Running as a boost to change

In Ivano-Frankivsk, it is important for Ihor as an organizer to keep an eye on the pulse and observe how things are going, so it is not possible for him to run long routes. However, this year, he ran along with the other forty participants in a charity distance of two kilometers.

Besides, Ihor Krytsak decided to run all the most famous marathons of the world. Last year, he took part in races in New York and Chicago, in 2019, he has plans to conquer the distances in London and Berlin, and in the future – in Boston and Tokyo.

What prompts to conquer tens of kilometers in different parts of the planet?

'This is not even pride, but a sense of respect for oneself for being able to run 42 kilometers,' explains lhor.

But it's not just about satisfying personal ambitions. Ihor has two daughters, 6 and 4 years old, so he wants them to grow up in a healthy environment

'A healthy and sporting nation should be a part of the national idea. I myself, as a student, liked to drink alcohol, to smoke a couple of cigarettes, to miss lectures, and would not be stopped. If now I had the opportunity to advise something to myself then, I would say: 'Do not waste this time, better do sports.' Therefore, I want to make every effort to ensure that young people do not regret wasting the opportunities, as I am now. While

the country lacks trails, swimming pools, children's spaces, there is something to work on,' says lhor.

But in general, he notices the shift: both in the whole country ('It used to be fashionable to drink beer in bars') and in Ivano-Frankivsk.

More people in the city started running as evidenced by the number of registered half marathon participants. It's enough to just go straight to the city lake, the stadium or the sports area to make sure. A racing club was established in Frankivsk, if it were two or three people at first, then it's dozens of participants now.

The infrastructure was adjusted for these trends. The number of sports clubs of different directions in the city has increased: from crossfit to yoga, from triathlon to workout.

As a student lhor ran at an abandoned stadium at the university, the covering collapsed under his feet. Now everything has changed, next year the stadium will be opened after two years of restoration. There are plans for "Palace of Sport" plans to be completed in the city by 2020, and they are also planning to reconstruct the lake trails. A new swimming pool will also be opened.

But not only sport is important. All this time Ihor did not let out of his sight dancing too. Apart from the main sports activity, there was a dance direction Mad about Dance where the team arranged dance battles, brought choreographic

teams on tour. Now Ivano-Frankivsk has grown to such an extent, there are more dance studios, more master classes, more invited choreographers in circles.

Ihor doubts that all these things would be possible without public initiatives, including the work of "Hot Sport". Due to the fact that the topic of sport was regularly promoted in Ivano-Frankivsk, business and government realized that it was also possible to demonstrate the results of their activities using it.

'The city still does not have many developed sports niches, and that is why it is worth paying attention to the problem points. If you do not maket the paths yourself, there will not be road,' - says lhor.

Sport for Ihor Krytsak means creativity, project management, and just a lifestyle. Sometimes this work is exhausting, then the man thinks to himself:

'This is definitely the last event, I will never work with any organization again.' But then he always finds strength to embark on a new project.

"Teple Misto" aims to develop programs that in the future will be incubated and become independent. Four years of active performance by "Hot Sport" have formed a powerful project Frankivsk Half Marathon. Already this year Ihor will organize a half marathon in partnership with "Teple Misto".

Ihor Krytsak will continue to ensure that people around him can

lead a healthy lifestyle. The charitable organization he creates will conduct sporting and educational events, and will look for infrastructure solutions. The organization will act throughout Ukraine, but Ihor promises to pay special attention to Ivano-Frankivsk as the city from which it all began.

Ірина Лонич, менеджерка із роботи з учасниками, SMM-менеджерка Frankivsk Half Marathon

У 2018-му ми оцінили всі переваги попереднього року, врахували недогляди, проаналізували помилки – й зрештою зробили такий забіг, про який шуміла вся бігова Україна. Люди дедалі більше починають цікавитися нашою подією, що підтверджує і статистика зареєстрованих на пробіг та підписників у соцмережах.

Коли в серпні 2016 року я замінила попереднього SMM-менеджера (доти, з 2014 року, мала обов'язки відповідати на повідомлення учасників), фейсбук-сторінка півмарафону мала приблизно дві тисячі вподобань. Нині учасників, які поставили нам лайк, майже шість тисяч. Дуже цим пишаюся

А ще більше тішить зацікавленість нашою подією на 2019 рік. Уже є 1400 зацікавлених, і це ще навіть без відкритої реєстрації. (Для порівняння: торік 300 людей поставили позначку «цікавить», вже коли оголосили реєстрацію). Тобто це дуже хороша динаміка.

Зацікавленість помітна й офлайн. Щоб пересвідчитися, озеро та побачити, наскільки масово люди почали бігати. Пригадую, на початку 2014 року бігунів на озері можна було перелічити на пальцях. У бігових клубах та спільнотах Івано-Франківська, які почали з'являтися після півмарафону, займається 15-20 людей. Начебто й невелика цифра, але торік їх було 5-6, та й то не завж-

ди. Вважаю, що зацікавленість бігом і півмарафоном зростає досить стрімко. Ми голосно, на ціле місто заявляємо, що любимо біг, та пропагуємо активний спосіб життя, корисне проведення часу.

Відповідно змінюється й місто. Чого варте встановлення бігового покриття на міському озері. Лояльність містян значно зросварто вранці вийти на міське ла. Бізнеси теж активно підтримують нас. Цьогоріч вони просто виносили столики, склянки, воду, ставали по маршруту й роздавали воду бігунам. Це було дуже приємно і круто. Тож півмарафон – не просто корисна, а цінна та весела ініціатива.

Андрій Геведзе, керівник волонтерської організації IRON VOLUNTEER

Наша організація допомагає Івано-Франківському півмарафону консультаціями та порадами: щодо прокладання маршрутів на карті міста, розкладу стартів (щоб уникнути накладання потоків та перехрещень учасників на маршруті), наповнення пунктів гідратації та харчування. Наші волонтери допомагають на різних етапах: від етапу формування стартових пакетів для учасників до демонтування стартового містечка.

Невдовзі виповниться шість років, як я пов'язав життя зі спортом в Україні: спершу це було волонтерство, згодом координація інших волонтерів, потім контроль над блоками у заході та, зрештою, відповідальність за весь захід.

Тож як людина, яка бачить процеси зсередини, можу стверджувати, що такі події, як півмарафон в Івано-Франківську, популяризують спорт, демонструють його відкритість і доступність. Окрім цього, захід приваблює чимало людей із інших міст та країн, таким чином розвиваючи туристичну галузь.

Iryna Lonych, manager of work with participants, **SMM-manager of Frankivsk Half Marathon**

2018, we appreciated all the advantages of the previous vear, took into account omissions. analyzed mistakes, and eventually made a race which all running Ukraine was raging about. People become increasingly interested in our event, which confirms the statistics of registered participants

and subscribers in social networks. When in August of 2016 I replaced the previous SMM manager (also, since 2014, I had the responsibility to respond to the participants' messages), the Facebook page of Half Marathon nad about two thousand favorites. Currently, almost six thousand participants pressed the "like" button. I am very proud of this.

And I am even more pleased with interest to our event in 2019. There are 1,400 interested Already , and this is even without an open registration. (For comparison: last year 300 people marked the "interesting" button when the registration was announced). This is very good dynamics.

The interest is also noticeable offline. To be sure, just go out to the city lake in the morning and see how massive people started jogging. I recall that in early 2014, runners there could be counted on one's fingers. In running clubs and communities of Ivano-Frankivsk, which began to appear after a half marathon, 15-20 people are engaged. It seems like a small figure, but last year they were only 5-6, and then not always. I think that the interest in running and half marathon is growing quite rapidly. We say loudly to the whole city that we love running, and promote an active lifestyle, a useful pastime.

The city is changing accordingly even the lake has been paved with running covering. The loyalty of the citizens has increased significantly. Businesses are also actively supporting us. This year, they simply carried tables, glasses, stood along the route and distributed water to runners. It was very nice and cool. So half marathon is not only useful, but also valuable and fun initiative.

Andrii Hevedze, head of a volunteer organization **IRON VOLUNTEER**

Our organization helps Ivano-Frankivsk Half Marathon with consultations and advice: laying routes on the city map, schedules of starts (to avoid overlapping of flows and crossings of participants on the route), filling hydration and nutrition points. Our volunteers help at different stages from the stage of forming starter packages for participants to dismantling the starting town.

Soon it will be six years since I linked my life with sports in Ukraine: first it was volunteering, then the coordination of other volunteers, then the control of the blocks at the event and eventually the responsibility for the whole event.

So, as a person who sees processes from within, I can argue that events such as the half marathon in Ivano-Frankivsk, promote sport, demonstrate its openness and accessibility. In addition, the event attracts a lot of people from other cities and countries, thus developing the tourism industry.

136 137

SPACE LABORATO

Координаторка урбаністичного напряму «Теплого Міста» Анна Доброва – про те, як платформа створює соціальну перспективу для Івано-Франківська

Після закінчення академії мистецтв у Києві Анна Доброва якийсь час працювала архітекторкою, а тоді вирішила продовжити навчання в магістратурі у Відні. Власне, Анну давно цікавив не лише вигляд певного простору (за що відповідальна архітектура), а й процеси, які в ньому відбуваються (чим опікується урбаністика). Відень — із його комфортністю, що перемагає у різноманітних рейтингах, із правилами містобудування, із цілим відділом урбаністики при мерії — може видатися раєм для захоплених цими двома науками. Анні спершу так і здавалося, але згодом прийшло розуміння: не вистачає свободи творити своє, бракує розуміння контексту. Між нею і місцевими мешканцями завжди виникала певна дистанція: мовна, культурна.

Тривав Євромайдан, коли Анна з колегами створила громадську організацію «МістоДія» — щоб досліджувати тему спальних районів. Час від часу вона навідувалася в Україну: подаватися на конкурси, втілювати проекти. А тоді познайомилася з Анною Пашинською, разом із якою тепер творить MetaLab, долучилася до проведення фестивалю «Сеанс Міського Сканування» у 2017 році — і зрештою оселилася в Івано-Франківську.

Anna Dobrova, coordinator of urban direction of "Teple Misto" – about how the platform creates a social perspective for Ivano-Frankivsk

After graduating from the Academy of Arts in Kyiv, Anna Dobrova had worked as an architect for some time, and then decided to continue her studies on Master's Degree program in Vienna. Actually, Anna has long been interested not only in the appearance of a certain space (for which architecture is responsible), but also the processes that take place in it (what urban science is about). Vienna – with its comfort, winning in various ratings, with the rules of urban planning, with the whole department of urban science at the mayor's office – may seem like a paradise for those who are enthusiastic about these two sciences. That's what Anna thought at first, but then an understanding came to her: there is a lack of freedom to create your own things, lack of understanding of the context. Between her and the locals there has always been a certain distance: linguistic and cultural

Euromaidan was continuing, when Anna and her colleagues created NGO CityMaking to study the topic of dormitory districts. From time to time she came to Ukraine: to apply for contests, to implement projects. Then she met Anna Pashynska, with whom she now creates MetaLab, joined "City Scanning Session" festival in 2017 and eventually settled in Ivano-Frankivsk.

140 METALAB

Авантюра

Анна приїхала торік узимку, коли Івано-Франківськ ще оговтувався від затяжних новорічних святкувань. Мала нагоду наодинці познайомитися з містом, відчути його настрій. Зголошуючись на вакансію керівника урбаністичного напрямку, дівчина думала: «Це така собі авантюра, поживу півроку, подивлюся, що відбувається». Є кілька причин, чому Анна замешкала тут на довший час.

По-перше, доти вона не жила в настільки камерному й пішохідному місті, де велосипед міг би стати єдиним транспортом.

По-друге, Івано-Франківськ – хороший приклад того, що круті проекти можливо втілювати не лише в Києві. Подекуди, за спостереженнями Анни, це навіть легше робити тут. Якщо у столиці потрібно пройти через десятки дозволів, то в Івано-Франківську запросто можна записатися на прийом до мера й розповісти йому про свою ідею.

По-третє, її місце праці – це наче окреме місто в місті, яке береться розвивати Івано-Франківськ.

MetaLab is a laboratory of spaces in which we live

 Децентралізація дає більше можливостей для розвитку все меншим містам – і мені цікаво бути причетною до цих процесів. Якщо років п'ять тому ще треба було пояснювати чиновникам, що таке урбаністика, то нині без проблем можна втілювати свої ініціативи, що Івано-Франківськ доволі успішно і робить. У місцевій владі з'являється все більше прогресивних молодих людей, із якими нам цікаво взаємодіяти. Ось управління інвестиційної політики за власним бажанням перебралося на «Промприлад» залюбки з ними співпрацюємо. А, скажімо, департамент житлової, комунальної політики та благоустрою міської ради багато робить для того, щоб у місті розвивалися публічні простори. Практично весь центр є безбар'єрним завдяки їхнім зусиллям, - пояснює Анна.

Одне слово, якщо у Відні можна було заховатися десь наодинці, то в Івано-Франківську вона тепер – завжди частинка спільноти.

Gamble

Anna arrived in the winter last year, when Ivano-Frankivsk was still recovering from the protracted New Year celebrations. She had an opportunity to get acquainted with the city face to face, to feel its mood. Agreeing on the vacancy of the head of the urban direction, the girl thought, 'It's a kind of gamble, I'll stay here for half a year, see what's going on.' There are several reasons why Anna has stayed here for a longer time.

Firstly, she had not lived in such a chamber and pedestrian city, where the bicycle could become the only mean of transportation.

Secondly, Ivano-Frankivsk is a good example of how cool projects can be implemented not only in Kyiv. Sometimes, according to Anna's observations, it is even easier to do it here. If in the capital you have to go through dozens of permits, then in Ivano-Frankivsk you can easily make an appointment with the mayor and tell them about your idea.

Thirdly, her place of work is like a separate town in the city, which is going to develop Ivano-Frankivsk.

'Decentralization gives more opportunities for the development of smaller cities – and I am interested to be involved in these processes. If five years ago it was necessary to explain to the officials what urban science is, then now it is possible without difficulty to implement your initiatives, which Ivano-Frankivsk does quite successfully. In the local government there are more and more progressive young people with whom it is interesting for us to interact. Here is the management of investment policy willingly moved to Promprylad – we love to cooperate with them. And, for example, the department of housing, communal politics and the improvement of the city council does a lot for the development of public spaces in the city. Almost the whole centre is barrier-free thanks to their efforts,' Anna explains.

In a word, if in Vienna it was possible to hide somewhere alone, then in Ivano-Frankivsk she is always a part of the community now.

144 METALAB 145

Виходити назовні

Анна, щойно прийшла у команду, сфокусувалася на двох об'єктах: «Промприлад» із його трансформаціями та посталий на заводі простір MetaLab.

Ідея MetaLab окреслилася ще у 2016-му, коли формувалися стратегії та бачення того, що постане на «Промприладі», зокрема на його пілотному поверсі. Тоді передбачили: обов'язково має бути фізичний простір для урбаністичної платформи.

Він з'явився два роки потому, невдовзі після того, як постав ревіталізований перший поверх – й Анна, як новоприбула керівниця, взялася продумувати концепцію MetaLab.

– MetaLab – це лабораторія просторів, у яких ми живемо. Важливо, що вона постала фізично, адже урбаністика не лише опікується проектами в публічних просторах, а й займається освітою та гуртує міську спільноту. Відколи в нас з'явився такий майданчик, можемо розширювати коло цих людей, зміцнювати його спільними інтересами. Раз у сезон влаштовуємо публічну програму. Усі охочі приходять на фільми, лекції, дискусії, опісля чого можуть висловити свої запитання або пропозиції – і частина з них залишається в темі, – розповідає

Перше досягнення MetaLab у тому, що він оприявнив урбаністику на карті Івано-Франківська. А викликом стало те, щоб інтегрувати проект у міську спільноту, поставити програму на ноги. Як цього досягнути?

Кураторки напрямку запровадили урбаністичну лабораторію, на яку запросили дизайнерів, студентів, яким цікаво розвивати місто, та залучили місцевих жителів. Учасники досліджували, що відбувається навколо заводу, пірнали у сусідські двори — і взялися розробляти стратегію розвитку цього району.

Усе відбулося на міському озері за 500 метрів від «Промприладу». У перспективі це крута рекреаційна зона, але нині там безлад. Коли активісти зібралися, щоб прибрати, сусіди зацікавлено зиркали: мовляв, вони самі час від часу таке роблять, але невже це може ще когось турбувати? Відтак доєдналися. Перезнайомилися, гуртом навели порядок, опісля влаштували вечірку. Активісти тим часом записували, що хвилює мешканців цього району, що їм потрібно, як самі хочуть впливати на спільну територію, - із цією інформацією працюватимуть надалі, а мешканців, які зголосилися, залучатимуть до роботи на інших просторах.

Лабораторія стала таким собі тестуванням громадської думки. Після дебюту зрозуміли, що проект має бути регулярним, відтак він відбуватиметься раз у півроку і триватиме по два місяці.

Go Outside

Anna, when she came to the team, focused on two objects: Promprylad with its transformations and appeared space at the plant of MetaLab.

The idea of MetaLab was outlined in 2016, when strategies and vision on what should appear at Promprylad emerged, in particular on its pilot floor. Then they envisaged: there must be a physical space for the urban platform.

It appeared two years later, shortly after the first floor had been revitalized, and Anna, as the newly arrived supervisor, began to think over the concept of MetaLab.

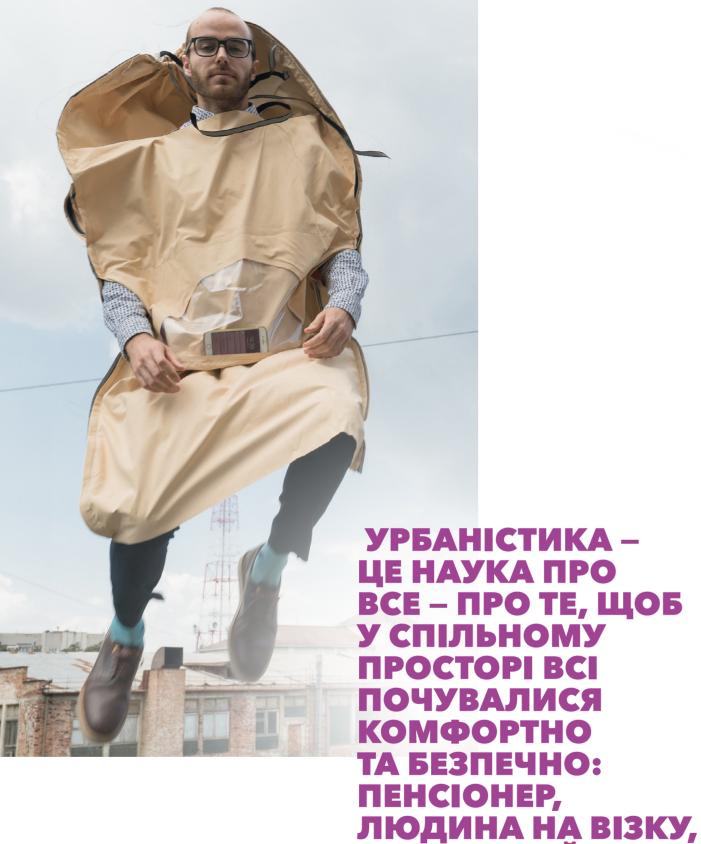
'MetaLab is the laboratory of the spaces in which we live. It is important that it appeared physically, because urban science not only cares for projects in public spaces but also educates and bundles the city community. Since we have such a platform, we can expand the circle of these people, strengthen it with common interests. Once in a season we arrange a public program. All willing people come to films. lectures, discussions, after which they can express their questions or suggestions – and some of them stay tuned,' Anna says.

The first achievement of MetaLab is that it displayed urban science on the map of Ivano-Frankivsk. And the challenge was to integrate the project into the urban community, get the program off the ground. How to achieve this?

Curators of the direction introduced an urban laboratory, at which they invited designers, students who are interested in developing the city, and attracted locals. The participants investigated what was happening around the factory, dived into neighbouring yards – and began to elaboratea strategy for the development of this district.

Everything happened on the city's lake, 500 metres from Promprylad. In the long run, this is a cool recreational area, but now there is a mess. When the activists gathered to clean up, the neighbours were looking with curiosity: they say, they themselves do it from time to time, but can it still bother anyone? So, they joined. They got acquainted, cleaned up the mess as a group, and then they threw a party. Activists in the meantime were writing down about what worried the residents of this district, what they needed, how they themselves wanted to influence the common territory, – with this information they will work in the future, and the residents who have been volunteers will be involved in the performance of work in other spaces.

The laboratory has become such a test of public opinion. After the debut, it became clear that the project should be regular, so it will take place once in half a year and will be lasting for two months.

БЕЗДОМНИЙ,

МАЛЕНЬКА

ДІВЧИНКА,

ІНОЗЕМЕЦЬ

Команда відчайдухів

Також у 2019-му на фестивалі «Сеанс Міського Сканування» продовжать досліджувати тему районів, дізнаватимуться про потреби мешканців та шукатимуть способів, як їх втілити.

Анна з командою міркує про те, як зробити «Промприлад» інклюзивним простором, як зацікавити ним не лише «своїх» людей, а й сусідів, працівників виробництва

– «Промприлад» може слугувати публічним простором для району – таких осередків місту наразі не вистачає. Життя вирує хіба на стометрівці, тож наше завдання – винести центр за межі центру, – говорить Анна Доброва.

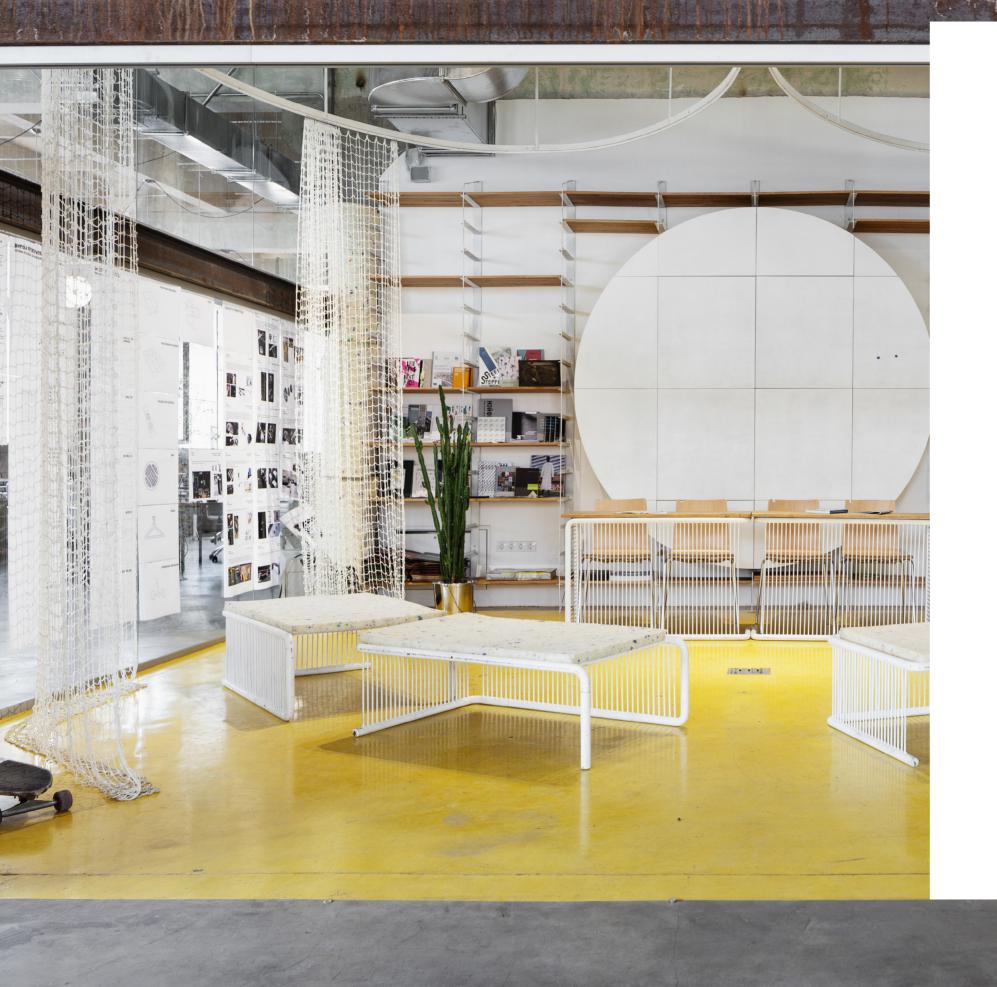
Урбаністична лабораторія стала й своєрідною кузнею кадрів.

– Ми побудували гарну команду молодих відчайдухів. Випускники або працюють із нами, або йдуть в інші цікаві проекти. Скажімо, деяких наших студентів запросили викладати в архітектурній школі простору «Дрібнота». Мріємо, що колись на «Промприладі» створиться проектне бюро, – каже Анна.

У майбутньому вона бачить MetaLab частинкою «Промприладу», інституцією, яка навчає, досліджує, відкриває, змінює. Почином у цьому стала й серія подкастів City Changers — їх записували працівники MetaLab на фестивалі CANactions, а потім підхопили інші учасники «Теплого Міста».

А подальші зміни немислимі без участі мерії, адже урбаністика не може існувати окремо від бачення владою розвитку міста. Цьогоріч команда розпочала кілька колаборацій з адміністрацією – такі ініціативи, каже Анна, триватимуть і надалі. Головне, чого вдалося досягнути тут, – це розуміння, що можуть бути навзаєм корисні одне одному.

– Цьогорічні досягнення – більшою мірою стратегічні. Цих відкриттів поки що не можна осягнути фізично, але це точки неповернення, від яких відштовхуємося, щоб йти далі, – підсумовує Анна.

62

вік найстаршого учасника першої урбаністичної лабораторії

лабораторії age of the oldest participant of the first urban lab

офлайн-події організувала та провела команда offline-events organized and conducted by the team

.

10 експертів із різних країн залучили до роботиexperts from different countries involved into work

РЕЗУЛЬТАТИ 2018 RESULTS 2018

METALAB 151

MetaLab – це лабораторія просторів, у яких ми живемо

The Team of Desperate Ones

Also, in 2019 at the "City Scanning Session" festival they will continue to explore the topic of the districts, learn about the needs of residents and look for ways to implement them.

Anna with the team is reflecting on how to make Promprylad an inclusive space, how to make not only "their" people but also neighbours and workers of production interested in it.

'Promprylad can serve as a public space for the district – the city is currently lacking such centres. On a hundred metres race – this is where the action is, so our task is to bring the centre beyond the centre,' Anna Dobrova says.

Urban laboratory has become a kind of talent foundry.

'We have built a good team of young desperate people. Graduates either work with us or go to work on other interesting projects. For example, some of our students were invited to teach at the architectural school of the Dribnota space. We dream that one day at Promprylad a design office will be created,' Anna says.

In the future, she sees Meta-Lab as a part of Promprylad, an institution that teaches, studies, opens, and changes. The beginning was the series of podcasts of City Changers – they were recorded by MetaLab employees at the CANactions festival, and then they were picked up by other members of the "Teple Misto".

And further changes are unthinkable without the participation of the mayor's office because urban science cannot exist separately from authorities' vision of the city's development. This year, the team started several collaborations with the administration – such initiatives, Anna says, will continue. The main thing that has been achieved here is the understanding that they can be mutually useful to each other.

'This year's achievements are more strategic. These discoveries cannot yet be grasped physically, but these are the points of non-return, which we use to go further,' Anna concludes.

Відчуття Єдності

Комусь урбаністика може здаватися теоретичною наукою, проте для Анни це історія передусім про практичні речі. Усе починається, щойно переступаєш поріг власного помешкання й опиняєшся у просторах, які ділимо з сусідами/містянами.

– Урбаністика – це наука про все, – запевняє Анна. – Про те, щоб у спільному просторі всі почувалися комфортно та безпечно: пенсіонер, людина на візку, бездомний, маленька дівчинка, іноземець. Про те, щоб кожен знаходив собі місце у різних зонах міста: економічних, культурних, просторових, подієвих. Про те, щоб місто вчилося саме на себе заробляти, щоб ставало активнішим та відповідальнішим – а відтак, щоб не доводилося виїжджати на заробітки за кордон. Щоб тут не просто хотілося залишатися мешканцям, а щоб приїжджали нові люди.

Для Анни очевидно, що всім цим займається «Тепле Місто», тому вона й у платформі. І ще тому, що тут знайшла той самий український контекст, якого не вистачало у Відні.

– Я відчула єдність із людьми, які творять місто. До мого звичного раніше оточення (художники, урбаністи, музиканти) додалися бізнесмени, люди, які не бояться відкривати нове. Таке спілкування впливає на перспективу мислення: я перестала перейматися тим, щоб працювати на когось, — натомість почала думати про те, як розвивати свій напрямок.

A Sense of Unity

To some, urban science may seem like a theoretical science, but for Anna, this is a story primarily of practical things. Everything starts, once you cross the threshold of your own home and find yourself in the spaces that you share with your neighbours / city people.

'Urban science is the science about everything,' Anna states. 'About everyone feeling comfortable and safe in the common space: a pensioner, a person in the wheelchair, a homeless person, a little girl, a foreigner. About everyone founding a place in different areas of the city: economic, cultural, spatial or event. About city learning to make money for itself and by itself, in order for it to become more active and responsible – and so that there will not be a need to leave to work abroad. About not only wanting to stay here but to attract new people to the city.'

For Anna it is obvious that "Teple Misto" deals with these things, that is why she is at the platform. And also because she found the very same Ukrainian context, which she was lacking in Vienna.

'I have felt unity with the people who make the city. Businessmen, people who are not afraid to open something new, were added to my earlier familiar surroundings (artists, urbanists, musicians). Such communication affects the perspective of thinking: I stopped worrying about working for someone – instead, I began to think about how to develop my direction.'

Мар'яна Баран, студентка, учасниця урбаністичної лабораторії

На лабораторії ми обмінювалися досвідом, навичками та знаннями у сфері дизайну й архітектури. Основним нашим завданням було провести просторове та соціологічне дослідження району навколо «Промприладу», визначити, які спільноти тут є, сформувати можливі подальші комунікації з ними.

Уся ця діяльність вибудувала для мене траєкторію руху у професійній сфері. Вдалося знайти однодумців, протестувати свої професійні навички, налагодити потрібні комунікації.

MetaLab є цінним простором, оскільки формує нову спільноту критично мислячих ентузіастів, які змінюватимуть місто, об'єднуючись у різні ініціативи, — у цих людей буде підґрунтя, сформоване командою MetaLab. Простір є надійним джерелом інформування у сфері урбаністики (щодо проблем, перспектив, потенціалу міста), архітектури та дизайну (щодо формування правильного бачення дизайну та завдань, які він повинен вирішувати).

Богдан Волинський, резидент MetaLab

На архітектурній резиденції я мав можливість долучитися до дослідження території навколо «Промприладу». А моїм основним проектом став текст про сучасний підхід до архітектури, нові виклики професії, український контекст та глобальні тренди на прикладі цього проекту ревіталізації. Простір MetaLab став моїм другим домом на кілька тижнів. Тут класна атмосфера. Формати змінюються від лекційного до домашньої вечері. Люди знайомляться і діляться знаннями, працюють пліч-о-пліч. Це такий собі острів для однодумців, яких об'єднує прагнення розвивати місто.

Mariana Baran, student, participant of the urban laboratory

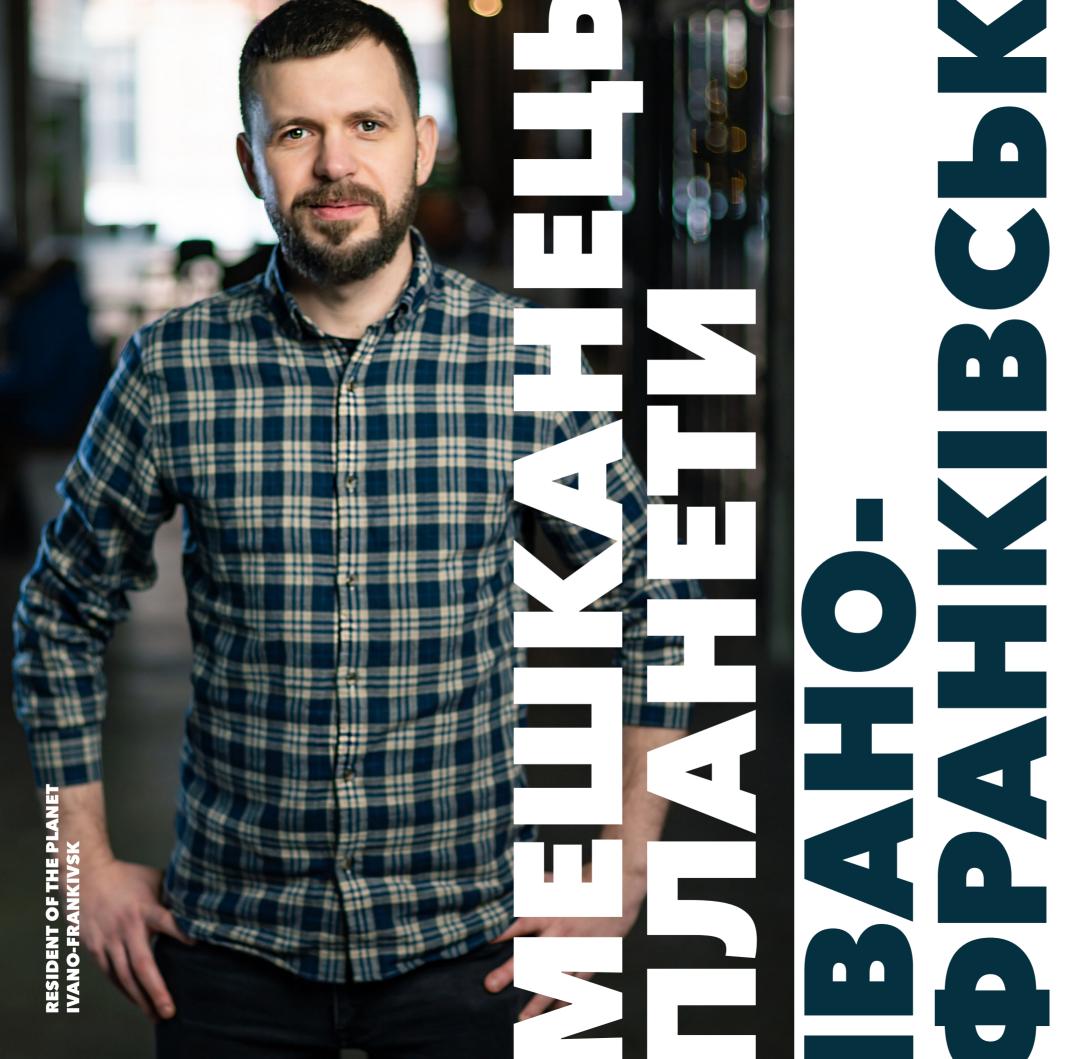
At the laboratory, we exchanged experiences, skills and knowledge in the field of design and architecture. Our main task was to conduct a spatial and sociological study of the area around Promprylad, to determine which communities are there, to form possible further communications with them.

All this activity has built up a trajectory for me in the professional field. I managed to find like-minded people, test my professional skills, and establish the necessary communications.

MetaLab is a valuable space as it forms a new community of critically minded enthusiasts that will change the city, uniting in different initiatives – these people will have the base formed by the team of MetaLab. Space is a reliable source of information in the field of urban science (regarding the problems, prospects, and potential of the city), architecture and design (regarding the formation of the correct vision of the design and the tasks that it must solve).

Bohdan Volynskyi, resident of MetaLab

At the architectural residence, I had the opportunity to join the study of the area around Promprylad. And my main project was the text about a modern approach to architecture, new challenges of the profession, the Ukrainian context and global trends on the example of this revitalization project. The MetaLab space has become my second home for several weeks. There is cool atmosphere here. The formats vary from lecture to home-cooked dinner. People get acquainted and share knowledge, work side by side. This is a kind of an island for like-minded people, who are united by the desire to develop the city.

Співзасновник «Теплого Міста» Юрій Филюк – про те, як накопичувати довіру, запалювати ідеями та почуватися жителем світу, мешкаючи в обласному центрі

1996 рік. Семикласник Юрко купує лист поролону та ріже його на шматки. З цим добром він рушає по місту. Шматки поролону — це губки, якими таксисти можуть мити машини. Так Юрко їм каже, пропонуючи товар: 50 копійок за штуку. Натомість ровесники Юрка — напохваті у таксистів, самі пропонують їм помити автівки. Юрко раніше теж так робив, аж поки тато підказав йому бізнес-ідею.

Продавати губки таксистам – не найлегша робота: один купує, а двадцять відмовляються. Хтось похвалить, мовляв, молодець, намагаєшся заробити, а хтось нагримає. Зате за день можна заробити 10 гривень. Тиждень роботи – і MP3-плеєр Sony в кишені. Приблизно стільки ж треба працювати на кросівки.

Так Юрко отримує перший бізнес-урок: підприємництво — це прагнути придумувати нове й залишатися впертим і наполегливим. Це продавати мочалки, коли інші миють автомобілі, — і продовжувати робити це навіть тоді, коли, наприклад, таксист вилається замість купити.

Хоча тоді він ще не думав так про свій досвід – усе осмислить, коли вже стане дорослим бізнесменом.

Мине ще трохи часу – і Юрко знатиме, що підприємництво стосується не лише бізнесу, а й соціальної сфери, культури. Одне слово, усього, де важливо запалювати новими ідеями.

The co-founder of "Teple Misto" Yuriy Fylyuk talks on how to build trust, spark with ideas and feel like citizen of the world while living in the regional center

1996. Seventh-grader Yurko buys a sheet of foam and cuts it into pieces. With this goodness, he walks through the city. Pieces of foam are sponges that can be used by taxi drivers to wash their cars. Yurko tells them that while offering the goods: 50 kopecks per piece. In the meantime, Yurko's peers are near the taxi drivers offering to wash their cars themselves. Yurko had done this before, until his father suggested him a business idea.

Selling sponges to taxi drivers is not the easiest job: one buys, and twenty refuse. Some praise saying it's good of him to try earning money, and some scold. But he can earn 10 UAH each day. The week of work ensures Sony MP3 player in the pocket. For sneakers one has to work approximately the same.

This is how Yurko gets the first business lesson: entrepreneurship is about striving to come up with something new and remaining stubborn and persistent. It is about selling sponges when others wash cars, and continuing to do this even when, for example, the taxi driver swears instead of buying.

Although then he did not think so about his experience, he'll understand everything when he becomes an adult businessman.

Some time will pass, and Yurko will know that entrepreneurship concerns not only business, but also social sphere, culture, in short, every field where sparking new ideas counts.

A new perspective has emerged: for the right approach, the city can turn into a kind of campus, where everything is convenient, fast, accessible, environmentally friendly

Кроки у підприємництві

2001 рік. Юрко, першокурсник університету нафти і газу, вступає в молодіжну організацію AIESEC. За п'ять років навчання стане її президентом в Івано-Франківську, відтак – регіональним директором у східних областях. На останньому курсі навчання Юрко – президент AIESEC в Україні.

Водночас він розвиває підприємницький хист. Створює електронну базу даних підприємств Івано-Франківська, щоб продати її тим же бізнесменам. Починає організовувати концерти: від «95го кварталу», які щойно починають свою діяльність, до «Океану Ельзи» і Boney M. – усього приблизно 35 виступів.

Юрко завжди шукав нові сфери й ринки, щоб різнобічно розвиватися.

2008 рік. Ще одна криза, що знову виявилася поштовхом. До неї в Юрка з друзями був бізнес – компанія, що займалася кредитними системами. Попит на послуги компанії різко впав, тож партнери вирішили тимчасово заморозити бізнес. Склали пожитки й поїхали на літо в Івано-Франківськ – там криза не відчувалася так гостро. Задля експерименту відкрили перше кафе, а тоді закрутилося. З'явилася компанія «23 ресторани», Юрко Филюк і партнери впевнено освоювали ресторанний бізнес.

себе на думці: щоб далі розвиватися в Івано-Франківську, вже не досить просто бути замкненим у своїй діяльності. Треба або перебиратися в інше місто, з більшими ринками та передумовами, або створити їх у себе вдома. Юрко вибрав друге.

довжують займатися ресторанами. Водночас відчувають, що можуть дати ринку більше, ніж взяти. Починають думати, що можна зробити, – і беруться вивчати, як розвиваються міста, суспільства. Ці знання аж просяться, щоб їх втілили. Тогочасний Івано-Франківськ заліплений незугарною рекламою: великі рожеві вивіски,

пластикові фасади. Так народжується задум створити гайдлайн вивісками. Відразу після його презентації до команди звернулося одинадцять підприємців: «Теж хочемо якісно і красиво». А вже з нього визріла ідея комплексної розробки Візуального стилю Івано-Франківська – з логотипом За якийсь час Юрко спіймав міста та архітектурно-художньою концепцією вигляду вулиць, з продуманою системою навігації.

Це була перша ініціатива, яка передувала створенню платформи «Тепле Місто». Вималювалася нова перспектива: за правильних підходів місто може перетворитися у такий собі кампус, де все 2013 рік. Партнери Юрка про- зручно, швидко, доступно, еко-

> Необхідно було робити наступні кроки.

Вималювалася нова перспектива: за правильних підходів місто може перетворитися у такий собі кампус, де все зручно, швидко, доступно, екологічно

Steps in entrepreneurship

2001. Yurko, a freshman at the University of Oil and Gas, joins the youth organization AIESEC. During his five years of studying, he will become its President in Ivano-Frankivsk, and then – a regional director in the eastern regions. during last year, Yurko is the President of AIESEC in Ukraine.

At the same time, he develops entrepreneurial skills. He creates an electronic database of enterprises in Ivano-Frankivsk to sell it to the same businessmen. He begins to organize concerts: from the "95th Quarter" which just starts his activities to «Okean Elzy» and Boney M., about 35 performances in general.

Yurko has always been looking for new spheres and markets for versatile development.

2008. Another crisis turned out to be a push again. Before it, Yurko had a business with his friends, a company dealing with credit systems. The demand for services of the company has fallen sharply, so the partners decided to freeze the

business temporarily. They packed and went to Ivano-Frankivsk for summer where the crisis did not feel so prominent. As an experiment, they opened the first cafe, and then it kicked off. The company "23 restaurants" was established, and Yurko Filyuk and partners confidently mastered the restaurant

In a while, Yurko caught himself thinking that in order to further develop in Ivano-Frankivsk, remaining within his activities is no longer enough. He must either move to another city with bigger markets and prerequisites, or create them at home. Yurko chose the second one.

2013. Yurko's partners continue working with restaurants. At the same time, they feel that they can give the market more than they take. They start thinking what can be done, and they are beginning to study how cities and societies are developing. This knowledge is begging to become a reality. The current Ivano-Frankivsk is cov-

ered with bad advertising: large pink signboards, plastic facades. This is how the idea of creating a guideline with signboards is born. Immediately after his presentation, eleven entrepreneurs approached the team:

'We want quality and beauty too.' And it was the starting point for growing the idea of complex development of the visual style of Ivano-Frankivsk including the city logo and the architectural and artistic concept of the streets' appearance, with a thought-out navigation system.

This was the first initiative that preceded the creation of "Teple Misto" platform. A new perspective has emerged: with the right approach, the city can turn into a kind of campus, where everything is convenient, fast, accessible, environmentally friendly.

The next steps were to be taken.

Накопичувальний ефект довіри

2014 рік. Новостворена платформа «Тепле Місто» задекларувала кілька напрямків діяльності: освіта, актуальне мистецтво, актуальна — на противагу пострадянській — економіка, урбаністика, екологія.

Юрко як виходець із бізнесу відразу почав залучати підприємців до проектів платформи.

– Я казав іншим: не варто чекати, що хтось прийде і зробить. Можемо почати робити щось тут, щоб наші діти не їхали за кордон, а будували життя поруч.

Крок за кроком ставало все більше людей, охочих підтримати «Тепле Місто» – відтак більшало і проектів. Назріла потреба фізичного майданчика для зустрічей, такого собі ком'юніті-центру. Грошей у когось одного на це не було, але якось за кавою у компанії друзів Юрко висловив ідею: чому б на заклад не скинутися сотні людей? Ідея спрацювала – ресторану Urban Space 100 судилося стати унікальним у світі та поки що найпомітнішим і найвпізнаванішим з-поміж 400 проектів платформи.

Найбільша його цінність, стверджує Юрко, не в самому просторі, де майданчик для подій поєднаний із власне рестораном. Навіть не у ґрантах, які співзасновники розподіляють на втілення громадських ініціатив в Івано-Франківську.

– Проект доводить, що ми спроможні разом творити спільні класні речі, від яких усі виграють. Цей прецедент об'єднання сотні українців є важливим сигналом для ринку. Він зводить нанівець

нав'язану нам парадигму, мовляв, ми незгідливі, «наша хата скраю». Руйнує пострадянський синдром, де всі одне одному не довіряють, – вважає Юрко.

3 довірою в країні і справді є проблеми. Її не впровадиш силоміць, вона не виникає зненацька. Але...

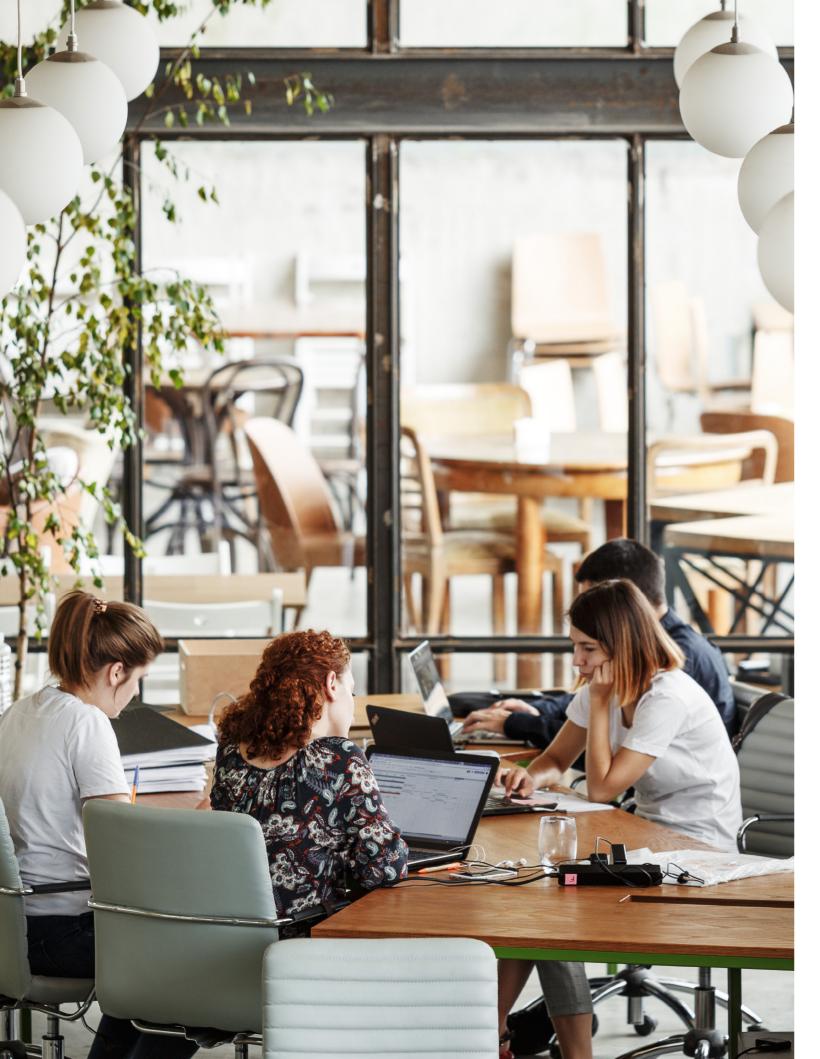
– Коли ми тільки виходили з першими ініціативами (Візуальний стиль Івано-Франківська, Urban Space 100), наштовхувалися на потоки критики від фейсбук-«експертів», які в усьому бачили приховані комерційні або політичні мотиви. Тодішня культура ринку була такою, що хто б що не запропонував, його відразу закльовували. Люди не вірили в благі наміри без подвійного дна. Але все, що ми декларували, зрештою й виконували – без жодних прихованих мотивів. Коли люди це бачать, починають діяти з презумпції довіри – принаймні до тих інститутів, які генерують ідеї. «Тепле Місто» вплинуло на розвиток громадянського суспільства щонайменше в Івано-Франківську та запустило модель генерації довіри, на яку тепер опираються інші місцеві ініціативи, коли пробують щось побудувати. Накопичувальний ефект довіри – це одна з найбільших перемог «Теплого Міста», – вважає Юрко.

Одним із ключиків до цієї довіри були речі, які можна відчути на дотик: майданчики, ресторани. «Намацальний ефект», безумовно, важливіший, ніж читання тренінгів. «Теплому Місту» йдеться ще про суспільні перетворення через фізичні речі.

– Через практичні кейси показуємо, як усе працює, залучаємо до організації стейкхолдерів. Взаємодіючи, люди напрацьовують новий досвід – із новими підходами, новими суспільними моделями, із презумпцією довіри. Це дає не просто фізичний результат – а й задоволення від того, що реалізовуєш себе, – каже Юрко.

Якби тоді, в дев'яностих, хлопець не відчув на собі відгомону кризи, навряд чи взявся б продавати губки. Якби п'ять років тому все задовольняло в Івано-Франківську, навряд чи з'явилося б «Тепле Місто» — вистачило б і далі будувати свій бізнес. Кризи по-своєму корисні, адже змушують мислити іншими категоріями. Коли старі рішення не працюють, треба просто знайти нові.

Cumulative effect of trust

2014. The newly created "Teple Misto" platform has declared several directions: education, relevant art, actual, in contrast to the post-Soviet, economics, urban design, ecology.

Originally coming from business, Yurko immediately began to engage entrepreneurs in the platform's projects.

'I said to others: do not expect that someone will come and do it. We can start doing something here, so that our children do not go abroad, but build a life by our side.'

Step by step, even more people were willing to support "Teple Misto", so the number of projects also increased. The need for a physical platform for meetings, something like a community center, occured. Nobody had enough money for this, but once while having coffee in the company of friends, Yurko expressed the idea: how about a hundred people chip in for the establishment? The idea worked, and the restaurant Urban Space 100 was destined to become unique in the world, and so far the most notable and recognizable of the 400 platform's projects.

According to Yurko, its greatest value lies not in the space itself, where the event venue is combined with the restaurant itself, not even in grants distributed by co-founders for the implementation of public initiatives in Ivano-Frankivsk.

'The project proves that we are able to to create common cool things together for everyone's win. This precedent of uniting hundred Ukrainians is an important signal for the market. It nullifies the paradigm imposed on us saying we are disobedient with "not in my backyard" mentality. It destroys post-Soviet syndrome, where people distrust everyone,' says Yurko.

Our country really has problems with trust. It will not be implemented by force, it does not occur unexpectedly. But...

'When we just came up with the first initiatives (Visual style of Ivano-Frankivsk, Urban Space 100), we faced the criticism of the facebook "experts" who saw hidden commercial or political motives in everything. The current culture of the market was such that whenever something was offered, it was immediately slashed. People did not believe in good intentions without a double bottom. But everything we declared was eventually executed without any hidden motives. When people see it, they begin to act with a presumption of trust, at least towards the institutions that generate ideas. "Teple Misto" has influenced the development of civil society at least in Ivano-Frankivsk and launched a model of trust generation, which is used as a base by other local initiatives when they are trying to build something. The cumulative effect of trust is one of the biggest victories of "Teple Misto"," finds Yurko.

Among the keys to this trust were things you could touch: venues, restaurants. "Touch effect" is definitely more important than conducting trainings. "Teple Misto" is also about social transformations through physical things.

'We show through practical cases how everything works, we

involve stakeholders in the organization. By interacting, people develop new experiences with new approaches, new social models, with presumption of trust. This gives not just a physical result but also satisfaction from the fact that you fulfil your potential,' says Yurko.

If then, in the nineties, the boy did not feel the echo of the crisis, he would hardly have started selling sponges. If five years ago everything was satisfactory in Ivano-Frankivsk, it would be unlikely that "Teple Misto" would appear, since building his business would be enough. Crises are useful in their own way, because they make people think with other categories. When old solutions do not work, you just have to find new ones.

Чесний бізнес

2015 рік. Іванофранківець Сергій Караванець за підтримки «Теплого Міста» влаштовує перший півмарафон в Івано-Франківську. Значною мірою він відбувся на ентузіазмі: проект масштабний, а ринок малий, комерційної віддачі годі сподіватися у найближчі кілька років – потрібно лише вкладати. Опісля Сергій сказав: «Не можу». «Тепле Місто» переконало його, що це не так, і запропонувало організаційну підтримку. Адже створювати можливості для активних людей, допомагати зростати ініціативам – головні постулати платформи.

А згодом, коли проекти зміцніють, відпускати їх у вільне плавання. Так сталося з проектом «Вивіски», із «Гарячим Спортом» – тепер вони вже досить зрілі, щоб стати самостійними.

 Наша мета – не втягувати всіх у себе, а гуртувати класних прогресивних людей у нові організації або бізнеси, – пояснює Юрко.

Власне, всі ці роки підприємці залишаються однією з найбільших опор «Теплого Міста» у найрізноманітніших його починах: від спорту до урбаністики, від освіти до візуального мистецтва.

– Люблю працювати з бізнесом, бо це одна з найчесніших аудиторій в країні. Підприємці пропускають через себе кожну важко зароблену гривню, тож відчувають вартість заробленого. У складних умовах їм доводиться генерувати додану вартість. У міру того, як змінюються правила гри на ринку, український бізнес стає все етичнішим – і це відбувається у хорошій динаміці. «Тепле Місто» орієнтоване на тих, хто відразу будує діяльність так, щоб не спричиняти шкоди для довкілля, хто дбає не лише про власні інтереси, а й піклується про ресурси, про працівників, хто відчуває, що є частиною більшого. У жодного з наших партнерів нема прямих меркантильних інтересів, вони хочуть змін і усвідомлюють, що через об'єднання їх можна досягати, – каже Юрко.

Бізнес варто переконувати переходити на такі нові правила, що й робить «Тепле Місто». Відтак підприємці – із їхніми ресурсами та впливом – стимулюватимуть нові процеси.

Та не бізнесом єдиним – усіх гравців має об'єднати спільний порядок денний.

THE CUMULATIVE EFFECT OF TRUST IS ONE OF THE BIGGEST VICTORIES OF "TEPLE MISTO"

Honest business

2015. Serhii Karavanets arranges the first half marathon in Ivano-Frankivsk with the support of "Teple Misto". To a large extent, it was purely enthusiastic: the project is large-scale, and the market is small, the commercial impact is not to be expected in the next few years, you only have to invest. Serhii later said:

'I can not.' "Teple Misto" convinced him that this was not the case, and offered organizational support. After all, creating opportunities for active people, helping to grow initiatives are the main postulates of the platform.

And then, when the projects are strengthened, it lets them fly freely. This happened with the "Business Signboards" project, with "Hot Sport", which are now already mature enough to become independent.

'Our goal is not to draw everyone in, but to unite cool progressive people into new organizations or businesses,' explains Yurko. Actually, all these years, entrepreneurs remain one of the largest supports of "Teple Misto" in its diverse range of activities: from sports to urbanism, from education to visual arts.

'I like working with business, because it is one of the most honest audiences in the country. Entrepreneurs pass every hard-earned hryvnia through them, so they feel the cost of the earned. In difficult conditions, they have to generate added value. As the rules of the market game change, Ukrainian business is becoming more ethical, and this is happening in good dynamics. "Teple Misto" is for those who build activities so as not to cause harm to the environment, who care not only about their own interests, but also take care of the resources, workers, who feel part of something bigger straight away. None of our partners have any direct mercantile interests, they want change and realize that they can be achieved through unification,' says Yurko.

Business should be persuaded to move on to such new rules like "Teple Misto" does. As a result, entrepreneurs with their resources and influence will stimulate new processes.

But not the only business matters, all players must be united by a common agenda.

Інкубатор для середовищ

Такими гравцями, на переконання Юрія, є ще представники громадянського суспільства та органи місцевого самоврядування. Більшість проектів «Теплого Міста» втілюють саме завдяки співпраці цих трьох сторін. Ось як на «Промприладі», де фізично сусідять громадські організації, підприємці, управління інвестиційної політики Івано-Франківської міської ради — теж новий для країни досвід взаємодії.

У 2018-му вони й оселилися на пілотному поверсі «Промприладу». Завод, що нині у процесі ревіталізації, зажив новим життям. Тут з'явився простір MetaLab—провісник того, що невдовзі урбаністичний напрямок «Теплого Міста» гуртуватиме навколо себе більше середовище. На «Промприладі» відбувся «Велофорум»— у заповнених коридорах, із рекордною кількістю учасників.

Водночас завод ще працює на кілька відсотків від колишнього потенціалу, його поверхами ходять 150 робітників. Команда спілкується з цими людьми, гуртом думають, як надати нового життя потужностям заводу. Коли у 2019 році «Тепле Місто» стане цілковитим власником заводу, їм доведеться впоратися і з цим викликом. Для цього невдовзі з'явиться проект «НаноФранківськ», який розвиватиме науку на базі «Промприладу». 3-поміж іншого, його учасники міркуватимуть, як інтегрувати культуру виробництва і нинішні напрацювання заводу у нові форми, корисні для сучасного світу.

Те, що представники бізнесу та громадянського суспільства зуміли викупити завод та розвивати його, є прецедентом не лише для країни, а й для всього пострадянського простору.

3 новою силою заявив про себе Urban Space – у 2018-му у Києві відкрився перший такий заклад за соціальною франшизою «Теплого Міста». Франківський же Urban Space 100 цьогоріч роздав рекордну кількість грошей на ґрантові проекти. Можна спрогнозувати, що франшиза даватиме старт усе більшій кількості проектів – уже зараз «Тепле Місто» отримало 250 запитів із різних країн: від України до Німеччини, від Малайзії до Канади. У планах команди на наступний рік – відкрити один-два заклади в Україні, розвиваючи таким чином

Кілька програм, які досягли своїх цілей, «Тепле Місто» відпускає у вільне плавання: «Гарячий Спорт», «Стала Мобільність», «Вивіски»

Франківський півмарафон як осердя «Гарячого Спорту» у 2018 році зібрав рекордну кількість бігунів — 1200 учасників. Наступного року захід пройде автономно, але під брендом «Теплого Міста».

«Стала Мобільність» теж досягнула початкової мети: зробила Івано-Франківськ найвелосипеднішим містом України. Підтвердження цьому – тутешня велосипедна школа, нові велодоріжки, мер, який періодично приїздить на роботу двоколісним транспортом. А головне – міські ініціативи поза «Теплим Містом», які опікуються темою.

Програма «Вивіски» виховала критичну частку підприємців та пересічних містян, які поділяють естетичні принципи, закладені проектом, і самостійно втілюють їх. Так «Тепле Місто» виконало свою місію й тепер передає напрацювання місту, залишаючи за собою можливість консультувати підприємців.

За чотири з половиною роки своєї історії «Тепле Місто» сформувало навколо себе більш як десяток дружніх середовищ: спортивних, велосипедних, освітніх, мистецьких, тих, що опікуються комунальною політикою, і тих, що відновлюють історичну спадщину. На переконання Юрка, це найбільший здобуток — і цього, і попередніх років.

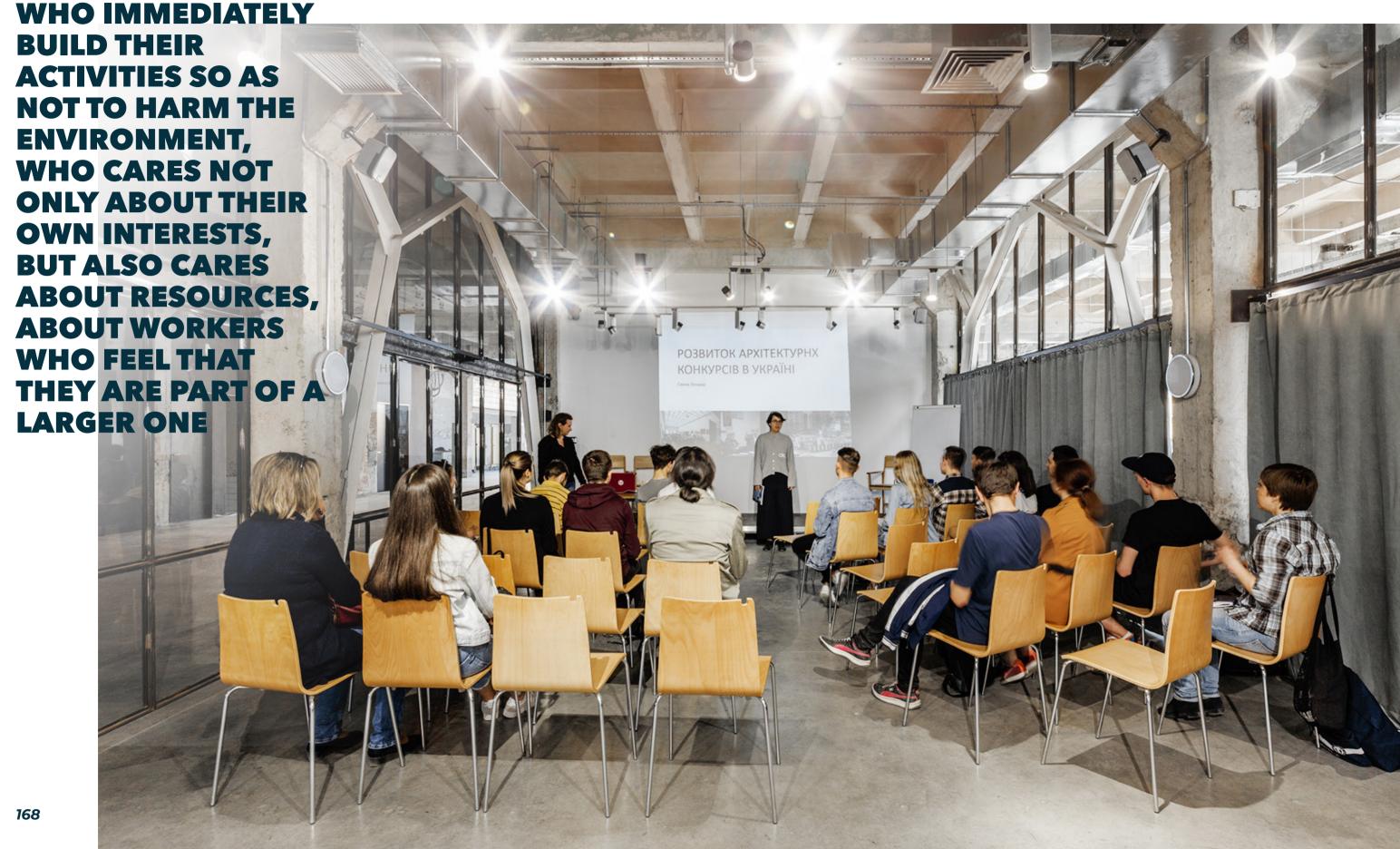
– В Івано-Франківську більшає сильних ініціатив – громадських, бізнесових, місцевого самоврядування або ж у взаємодії цих секторів. Є відчуття, що місто рухається, ініціативи із зародків перетворюються в цілі явища. Себе відчуваємо вагомою частинкою цих процесів – і це тішить, бо «Тепле Місто» і задумували як інкубатор для різних середовищ, – каже Юрко.

Загалом ця історія давно виросла за межі Івано-Франківська. Досвід міста приваблює сюди людей з інших областей. Їм є що потім розповідати вдома.

– У країні вдосталь зрад. Ми натомість орієнтовані на перемоги, на пошуки рішень, які гуртують людей і створюють нові шанси. Працюємо, щоб Івано-Франківськ став прикладом для об'єднання знизу вверх: коли люди шукають точок доторку, можливостей взаємодіяти й творити спільно. При цьому дбати про всі частини суспільства, заглиблюватися у процеси – для нас було важливо не стати замкненим у собі хіпстерлендом, а інтегрувати якомога більше людей, – пояснює Юрко.

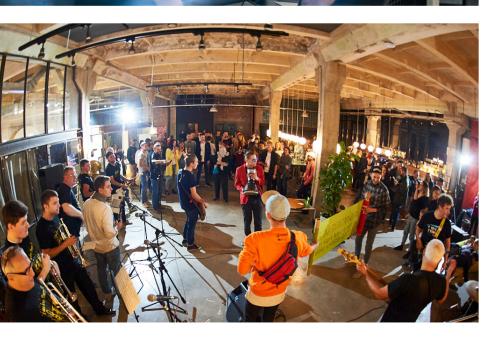

"WARM CITY"
FOCUSES ON THOSE

Накопичувальний ефект довіри — це одна з найбільших перемог «Теплого Міста»

are ety ies jec co Lik ga De of

Incubator for environments

Such players, according to Yuriy, are also representatives of civil society and local self-government bodies. Most of the "Teple Misto" projects are implemented through the cooperation of these three parties. Like at Promprylad, where social organizations, entrepreneurs, and the Department of Investment Policy of Ivano-Frankivsk City Council are physically neighbours, which is also a new experience of interaction for the country.

In 2018, they settled on the Promprylad's pilot floor. The factory, that is currently in the process of revitalization, started living a new life. The MetaLab space appeared here as a harbinger of the fact that soon the urban design direction of "Teple Misto" will gather even more space. Promprylad hosted the Bicycle Forum in full corridors with a record number of participants.

At the same time, the plant still operates at several percent of its former potential, with 150 workers walking its floors. The team communicates with these people, the group is thinking how to give a new life to the plant's capabilities. When in 2019, "Teple Misto" will become the sole owner of the plant, they will have to cope with this challenge. For this purpose, a project "NanoFrankivsk" will soon appear, which will develop science on the basis of "Promprylad". Among other

things, its participants will consider how to integrate the culture of production and the current developments of the plant in new, useful for the modern world forms.

The fact that representatives of business and civil society were able to redeem and develop the plant is a precedent not only for the country but also for the entire post-Soviet space.

Urban Space announced itself with renewed force when in 2018, the first such establishment was opened within a social franchise of "Teple Misto" in Kyiv. This year, Ivano-Frankivsk Urban Space 100 has given away a record amount of money to grant projects. One can predict that the franchise will give start to increasingly more projects, even now "Teple Misto" has received 250 requests from different countries: from Ukraine to Germany, from Malaysia to Canada. The plans of the team for the next year include opening one or two establishments in Ukraine, thus developing the network.

Several programs that have achieved their goals, "Teple Misto" lets to fly free: "Hot Sport", "Sustainable Mobility", "Business Signboards".

In 2018, Frankivsk Half Marathon as the core of "Hot Sport" gathered a record number of runners, namely 1200 participants. Next year, the event will be held autonomously, but under the brand of "Teple Misto".

"Sustainable Mobility" has also achieved its original goal: it made Ivano-Frankivsk "the most bicycle" city in Ukraine. It is confirmed by the local bicycle school, new cycle paths, mayor, who periodically arrives to work with two-wheeled transport, and most importantly, the city initiatives outside "Teple Misto", which cover the topic.

The "Business Signboards" program has educated a critical share of entrepreneurs and ordinary people who share the aesthetic principles laid down by the project, and independently embody them. So, "Teple Misto" fulfilled its mission and now transfers the work to the city, reserving the opportunity to advise entrepreneurs.

Over four and a half years of its history, "Teple Misto" has formed around itself more than a dozen friendly environments: sports, cycling, educational, artistic, those who care for communal politics, and those who restore the historical heritage. According to Yurko, this is the greatest achievement of both this year and the previous ones.

'The number of strong initiatives in Ivano-Frankivsk increases in public, business, local self-government sectors or in their interaction. There is a feeling that the city is moving,

the initiatives are transformed from the buds into whole phenomena. We feel a significant part of these processes, and it is comforting, because "Teple Misto" was actually conceived as an incubator for different environments,' says Yurko.

In general, this story has long grown beyond Ivano-Frankivsk. The city's experience attracts people from other regions. They have something to tell at home later.

'There is plenty of treason in the country. Instead, we are focused on victories, on the search for solutions that bring people together and create new chances. We work to make Ivano-Frankivsk an example for unification from the bottom up: when people are looking for points of contact, opportunities to interact and work together. At the same time, we take care of all parts of society, delve into processes, it was important for us to not become a locked in itself hipsterland, but integrate as many people as possible,' explains Yurko.

172 ПРОМПРИЛАД.РЕНОВАЦІЯ

Житель планети

Мешкаючи в обласному центрі, Юрко Филюк водночас є учасником глобальної спільноти, яка міркує, як змінити світ, розпочинаючи із власного міста. Так він каже про себе і про інших творців «Теплого Міста».

Теперішні маршрути Юрка пролягають крізь Львів і Маріуполь, Берлін і Полтаву, Київ і Давос, Сан-Франциско і Варшаву, Торонто і Краматорськ. Життєвий темп співзасновника «Теплого Міста» у рази швидший, аніж в тодішнього київського бізнесмена.

– Із року в рік в Івано-Франківську більшає можливостей, щоб знайти себе в цьому місті та водночас бути жителем планети. Вочевидь, це й приваблює людей із різних куточків країни і не лише. Коли зовнішня експертиза поєднується з локальною, це дає найбільший потенціал для розвитку: адже люди з-за меж міста привносять свої досвіди, а місцеві опираються на зв'язок із тутешньою реальністю, — вважає Юрко.

З початком «Теплого Міста» він практично відійшов від класичного бізнесу і займається тим, що цікавить найбільше. Він воліє окреслювати цю діяльність як будівництво соціальних систем – себто створювати проекти на перетині економіки й соціальної сфери, які самі себе забезпечують та водночас приносять користь суспільству.

– Амбіція «Теплого Міста» – допомогти Івано-Франківську вийти на новий етап розвитку у всіх сферах. Це годі уявити без освіти та мистецтва, але їх обов'язково має підкріплювати економічний поступ. Треба створювати можливості для самореалізації на місці – інакше таланти виїжджатимуть за кордон, – міркує Юрко.

Якщо на початку історії «Теплого Міста» Юрко був керівником платформи й мав заступників за напрямками, то тепер система управління змінилася: є лідери, кожен із яких відповідає і за свій напрямок, і за організацію загалом.

– Моя роль як підприємця – виводити на орбіту нові проекти, подекуди пробиваючи головою стіни, роблячи вперше щось нове. Нині це «Промприлад» – проект із бюджетом 25 мільйонів доларів. Загалом же більше намагаюся слухати команду, ніж спускати рішення зверху – у нас завжди була горизонтальна система управління, – каже Юрко.

Одна з амбіцій, яку ставило перед собою «Тепле Місто», – окреслити Івано-Франківськ на світовій мапі. Усе більше людей повертається сюди, відчуваючи, що так воно й відбувається.

– Івано-Франківськ генерує такі проекти, як Urban Space 100, «Промприлад», що стають потрібними і на зовнішніх ринках, – каже Юрко. – Ми вже створюємо моделі, значущі не тільки для нашого міста, а й для всього світу.

Resident of a planet

While living in the regional center, Yurko Fylyuk is at the same time a participant in a global community that thinks about changing the world starting from its own city. So he speaks about himself and about other creators of "Teple Misto".

Yurko's current routes run through Lviv and Mariupol, Berlin and Poltava, Kyiv and Davos, San Francisco and Warsaw, Toronto and Kramatorsk. The life pace of the co-founder of "Teple Misto" is much faster than that of the Kyiv businessman.

'Every year, Ivano-Frankivsk has more and more opportunities to find oneself in this city and at the same time to be a planet's resident. Obviously, this attracts people from different parts of the country and beyond. When the external expertise is combined with the local one, it gives the greatest potential for development, because people from outside the city bring their experiences, and local people rely on the connection with local reality,' says Yurko.

With the start of "Teple Misto", he practically stepped away from the classical business and is engaged in what interests him the most. He prefers to outline this activity as the construction of social systems, that is, creation of projects at the intersection of the economy and the social sphere, which provide for themselves and bring benefits to society at the same time .

'The ambition of "Teple Misto" is to help Ivano-Frankivsk to enter a new stage of development in all spheres. It's hard to imagine without education and art, but they must be necessarily supported by economic progress. We must create opportunities for self-realization locally, otherwise, the talents will go abroad,' argues Yurko.

If at the beginning of the "Teple Misto" story Yurko was the leader of the platform and had deputies in the directions, now the management system has changed: there are leaders, each of them responsible for their direction and organization as a whole.

'My role as an entrepreneur is to bring new projects into orbit, sometimes breaking the wall with my head, making something new for the first time. Currently, it's Promprylad, a project with a budget of \$ 25 million. In general, I try to listen to the team rather than issue the decision from above, we always had a horizontal control system,' says Yurko.

One of the ambitions set by "Teple Misto" was to outline Ivano-Frankivsk on the world map. More and more people come back here feeling this happening.

'Ivano-Frankivsk generates such projects as Urban Space 100, Promprylad, which are becoming necessary in foreign markets too,' says Yurko

'We are already creating models that are important not only for our city, but also for the whole world.'

Роксоляна Вороновська, керівниця напрямку розвитку Львівської бізнес-школи

За час незалежності України, на жаль, з'явилося мало масштабних проектів на зразок «Промприладу»: з чіткими цінностями та з намаганням позитивно вплинути на суспільство. Ми долучилися до партнерства, оскільки щиро віримо, що «Промприлад» стане важливою й успішною історією не лише в межах країни, а й поза нею. Нам важливо бути в цьому проекті від самого початку, коли, можливо, не всі в нього вірять, адже він дуже амбітний.

Окрім того, ми близькі географічно. Також ні Львів, ні Івано-Франківськ не є великими містами у світовому розрізі. Тому важлива синергія між містами: об'єднуючись, набираємо потужності.

Наша бізнес-школа має хороший досвід у навчанні підприємців, Івано-Франківськ поступово стає ще одним хорошим ринком для нас. Стаючи ближчими з цим містом, зможемо принести цінність для бізнесу безпосередньо тим, що ми робимо.

Олександр Сушко, виконавчий директор Міжнародного фонду «Відродження»

Нам відгукнулася ідея перетворення «Промприладу» на сучасний соціально орієнтований розвитковий простір, який би став точкою тяжіння для громадян, які рухають місто до кращих стандартів життя. Вивчивши, як буде працювати «Промприлад» у першій черзі та на подальших етапах, вирішили підтримати один із його кластерів — MultimediaLab. Така підтримка не означала, що ми вибірково ставимось до проекту «Промприлад» — радше намагалися знайти нішу, яка відповідає тематичним пріоритетам фонду (у цьому випадку це можливість безплатного доступу до технічних засобів для журналістів та тих, хто починає свій шлях у професії, адже тепер це немислимо без опанування мультимедійних засобів).

Також для нас важливо, що команда «Теплого Micra» має чітке бачення того, що і навіщо вони створюють на «Промприладі». MultimediaLab є частинкою великої ідеї, яка приваблива для громадянського суспільства загалом та для нашого фонду зокрема. «Промприлад» є хорошим прикладом для тих українців, які намагаються змінювати життя, брати на себе відповідальність створювати нове.

Ми вивчали бізнес-план, управлінську модель, спілкувалися з представниками задіяних організацій, інвесторами, які вже долучилися до фінансування «Промприладу», компетентною Наглядовою радою «Теплого Міста». Все це разом створює враження раціонально побудованого проекту. Система розробки, прийняття рішень та їхнього подальшого впровадження дозволяє сподіватися, що ймовірність успіху цього проекту є вельми високою.

Roksoliana Voronovska, Head of Development Direction at Lviv Business School

Unfortunately, during the independence period of Ukraine, there were few large-scale projects, such as Promprylad: with clear values and with an attempt to positively influence society. We have joined the partnership, because we sincerely believe that Promprylad will become an important and successful story not only within the country, but also outside it. It is important for us to be part of this project from the very beginning, when not everyone possibly believes in it, because it is very ambitious.

In addition, we are close geographically. Neither Lviv nor Ivano-Frankivsk is a big city in the world scale. Therefore, there is an important synergy between cities: uniting we gain strength.

Our business school has a good experience in training entrepreneurs, Ivano-Frankivsk is gradually becoming another good market for us. Becoming closer to this city, we can bring value to business directly with what we do.

Oleksandr Sushko, Executive Director of International Renessaince Foundation

We responded to the idea of transforming Promprylad into a modern, socially-oriented developmental space that would become a point of attraction for citizens who move the city towards better standards of living. After studying how Promprylad will work in the first phase and in subsequent stages, we decided to support one of its clusters - MultimediaLab. Such support did not mean that we are selective about the Promprylad project, rather, we tried to find a niche that corresponds to the thematic priorities of the Foundation (in this case, it is an opportunity of free access to technical means for journalists and those who start their career in the profession, since now it's unthinkable without mastering multimedia).

It is also important for us that "Teple Misto" team has a clear vision of what and why they create at Promprylad. MultimediaLab is part of a great idea that is attractive to civil society in general and to our Foundation in particular. Promprylad is a good example for those Ukrainians who are trying to change their lives, to take responsibility for creating something new.

We studied the business plan, the management model, talked with representatives of the organizations involved, investors who have already joined the financing of Promprylad, a competent Supervisory Board of "Teple Misto". All this together creates the impression of a rationally constructed project. The system of development, decision-making and its subsequent implementation allows us to hope that the probability of success of this project is very high.

НАСТУПНИЙ ПРОЕКТ

Лілія Гоголь, кураторка програми

Діалог, дискусія, аналіз, критичний погляд, мислення — це те, задля чого «Наступний Проект» реалізовує проекти. Послідовність коментарів чи відгуків породжує розмову, якщо вони різняться — починається дискусія, а дискусія породжує істину.

Програма працює з найважливішою цивілізаційною ознакою – здатністю людської свідомості аналізувати та формулювати свої погляди у метафорах, наповнених сенсами. Це те, що робить людину людиною.

Реалізовані «Наступним Проектом» події фокусують увагу на темах, які залучають місто в український і світовий диспут щодо найважливіших ідей. Нам вдалося актуалізувати в медійному контексті надзвичайно важливе поняття «куратора» і «кураторства». Саме цьому було присвячено більшість проектів «Наступного Проекту» у 2018-му.

Звісно, «Наступний Проект» не єдиний у цьому процесі, а провокує зміни у взаємодії з партнерами — галереями «ЧЕЧ» та «Асортиментна кімната».

ВІЗУАЛЬНИЙ СТИЛЬ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

Аліна Лебедь, керівниця BUKVICA

У 2018 році ми виготовили понад 3000 речей з айдентикою Івано-Франківська. Тепер, наприклад, футболки з франківським козаком можна побачити у Нью-Йорку, Парижі, Лондоні чи Торонто.

Візуальний стиль можна назвати візитівкою Івано-Франківська, адже він впізнаваний у різних куточках світу. Серед досягнень візуального стилю в 2018 році — розробка та виготовлення футболок з новим дизайном, 14% від продажу яких спрямовуємо на розвиток міста. матеріально-технічною базою та неактуальною освітньою програмою привозять найсучасніше обладнання для лабораторій, а лекторами стають лідери-практики галузей. Простір дає можливість реалізувати свої ідеї тим, хто не має для них ресурсів. Це сприятиме

Навіщо потрібна наша продукція? Перш за все, щоб розповісти про місто та зацікавити туриста. Наприклад, футболка з новим принтом «Стометрівка» є не лише сувеніром із міста, яке відвідала людина, а й цінною річчю з оригінальним дизайном та концепцією. Її можна вбирати щодня та розказувати про неї цілу історію.

MULTIMEDIA LAB

Василь Гошовський, куратор простору Multimedia Lab

Освітній простір цінний для містян, оскільки робить інклюзивнішим доступ до якісної освіти та професійних інструментів для створення якісного контенту. Це можна порівняти з ситуацією, коли в університет зі застарілою матеріально-технічною базою та неактуальною освітньою програмою привозять найсучасніше обладнання для лабораторій, а лекторами стають лідери-практики галузей.

Простір дає можливість реалізувати свої ідеї тим, хто не має для них ресурсів. Це сприятиме розвитку талантів та створенню якісного контенту, який популяризуватиме наше місто.

Ми вже провели перший інтенсив «Школа Ukraïner | Сторітелінг. Монтаж відеоісторії», де протягом п'яти днів 9 учасників отримали багато нових знань та прикладних навичок.

ЗАХОДИ ДЛЯ ВОЛОНТЕРІВ

Ілля Полтавець, координатор програм національного розвитку Ukrainian Volunteer Service

В Івано-Франківську ми організовували подію «Волонтерство як інструмент суспільних змін». З огляду на те, що в Urban Space 100 завжди багато людей, бесіда вдалася цікавою. Віднедавна все помітніше, наскільки активно у суспільстві змінюється ставлення до волонтерства. Поступово руйнуються стереотипи про те, що волонтерство буває суто військовим. Успішні проекти по всій країні залучають волонтерів – і саме завдяки цьому стають успішними («Будуємо Україну Разом», благодійний фонд «Життєлюб» і т. д.).

Гадаю, що війна безповоротно змінила ставлення людей до того, що їх оточує. І саме ти здатен допомогти й поліпшити щось, а волонтерство — один із найпростіших способів це зробити.

Залучаючи волонтерів до своєї роботи, «Тепле Місто» та інші організації формують активну спільноту містян, які готові долучатися і допомагати впроваджувати зміни. Крім того, волонтерство здатне сформувати платформу довіри у місті, адже якщо проекту допомагають безплатно, це підвищує його репутацію, ефективність та здатність масштабуватися.

URBAN TALKS

Тарас Случик, модератор дискусії мерів Львова та Івано-Франківська, Антикорупційна ініціатива ЄС

Такі дискусії зараз дуже потрібні містам, оскільки проблеми в громадах схожі і це дає змогу обмінюватися готовими рішеннями. Внаслідок децентралізації міста отримали більше ресурсів та повноважень, тому між ними посилилася конкуренція за людей, територію та ідеї, з одного боку, а з іншого – є можливості для співпраці. Заходи на кшталт Urban Talks поєднують різні середовища: підприємців, політиків, представників НУО. Відтак є можливість спільно будувати проекти, які створюють додану вартість.

Також публічні дискусії такого формату дають змогу змінювати чинний та запроваджувати спільний порядок денний, синхронізувати зусилля різних громад на національному рівні. Сподіваюся, що «Тепле Місто» та «Промприлад.Реновація» продовжать організовувати такі діалоги за участю представників різних муніципалітетів.

ЗУСТРІЧІ З ОБМІНУ ДОСВІДОМ

Ігор Качанов, директор ТОВ «Маєсенс Агро»

Ці 72 години змінили моє життя. Вистачило провести три дні в «Теплому Місті», щоб зрозуміти, навіщо я сюди приїхав. Завдяки спілкуванню, тренінгам і екскурсіям я збагнув, що справді можна поліпшувати місто. І що можна робити це не лише за ґранти.

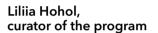
Повернувшись до Краматорська, вирішив заснувати компанію «Маєсенс Агро», яка творитиме врожай разом із аграріями (розробляючи схеми живлення рослин, постачаючи якісне насіння, добрива, засоби захисту рослин). А частину прибутку задумав спрямовувати на різні соціальні та культурні проекти, які об'єднують та розвивають українські міста.

ROEKTI/

OIREK

NEXT PROJECT

Dialogue, discussion, analysis, critical view, thinking – this is what "Next Project" implements projects for. A sequence of comments or reviews generates a conversation, and if they are different, then a discussion begins, and the discussion generates the truth.

The program works with the most important civilizational feature, namely the ability of human consciousness to analyze and formulate its views in metaphors filled with meaning. This is what makes a person a person.

Events implemented by "Next Project" focus on topics that engage the city in the Ukrainian and world debate on the most important ideas. We managed to update the extremely important notion of "curator" and "curatorial" in the media context. This topic was in the centre of most of the "Next Project" projects in 2018.

Of course, "Next Project" is not the only one in this process, but it provokes changes in the interaction with partners – galleries "CHECH" and "Assortment room".

VISUAL STYLE
OF IVANO-FRANKIVSK

Alina Lebed, head of BUKVICA

In 2018, we produced more than 3000 items with Ivano-Frankivsk identity merchandise. Now, for example, the T-shirts with the Ivano-Frankivsk Cossack can be seen in New York, Paris, London or Toronto.

The visual style can be called the business card of Ivano-Frankivsk, because it is recognizable in different parts of the world. Among the achievements of the visual style in 2018, there is the development and production of T-Shirts with new design, and 14% of profits from wich are redirected to the development of the city.

Why are our products necessary? First of all, they tell about the city and catch the tourist's interest. For example, a T-shirt with a new print "Stometrivka" is not only a souvenir from a city visited by a person, but also a valuable thing with original design and concept. You can wear it every day and tell a whole story about it.

MULTIMEDIA LAB

Vasyl Hoshovskyi, curator of Multimedia Lab

Educational space is valuable for the citizens, as it makes access to quality education and professional tools for creating high-quality content more inclusive. This can be compared with the situation when the university with an old material and technical base and outdated educational program receives the latest equipment for laboratories, and industry-leading practitioners became lecturers.

The space makes it possible to implement ideas for those who do not have the resources for it. This will contribute to development of talents and creation of quality content that will promote our city.

We have already held the first intensive "Ukraïner School | Storytelling. Editing Video Story", where participants acquired a lot of new knowledge and applied skills within days. In the nearest plans, there is the animation school, as well as film schools for children.

EVENTS FOR VOLUNTEERS

Illia Poltavets, Coordinator of national development programs at Ukrainian Volunteer Service

We have organized an event called "Volunteering as an Instrument of Social Change" in Ivano-Frankivsk. Given that there are always a lot of people in Urban Space 100, the conversation turned out interesting. More recently, an active change of attitude towards volunteering in society is noticeable. The stereotypes that volunteering is purely military is gradually broken down. Successful projects across the country involve volunteers, and this is what makes them successful ("Building Ukraine Together", charity fund "Lifelover", etc.).

I think that the war has irrevocably changed the attitude of people to what surrounds them. And it is you who can help and improve something, and volunteering is one of the easiest ways to do it.

By attracting volunteers to their work, "Teple Misto" and other organizations form an active community of people who are ready to join and help implement change. In addition, volunteering can form a trust platform in the city, because if the project is supported for free, it enhances its reputation, efficiency and ability to scale up.

URBAN TALKS

Taras Sluchyk, moderator of the discussion between mayors of Lviv and Ivano-Frankivsk Anticorruption initiative of the EU

Such discussions are muchneeded for cities now, because problems in communities are similar, and this makes it possible to share ready-made solutions. Due to the decentralization, cities received more resources and powers, therefore, competition between them regarding people, territory and ideas increased, on the one hand, and on the other, there are opportunities for cooperation. Activities like Urban Talks combine different environments: entrepreneurs, politicians, NGO representatives. So there is an opportunity to jointly build projects that create added value.

Public debates of this format will also allow changing the current agenda and implementing a common one, synchronizing the efforts of different communities at the national level. I hope that "Teple Misto" and "Promplyad.Renovation" will continue to organize such dialogues with the participation of representatives of different municipalities.

EXPERIENCE EXCHANGE MEETINGS

Ihor Kachanov, director of LLC "Maesens Agro"

These 72 hours have changed my life. It was enough to spend three days in "Teple Misto" to understand why I came here. Thanks to communication, trainings and excursions, I realized that it is really possible to improve the city. And that it can be done not only with grants.

After return to Kramatorsk, I decided to establish "Maesens Agro" which will create crop with farmers (by developing schemes for plant nutrition, supplying quality seeds, fertilizers, plant protection products). And I intended to direct part of the profits to various social and cultural projects that unite and develop Ukrainian cities.

PROJECTS

Стратегічні партнери

Strategic Partners

General Partners

Партнери Partners

Фонди Foundations

Спонсори Sponsors

Консалтингові партнери Consulting Partners

Технічні партнери Technical Partners

Медіа партнери Media Partners

Реп®ртеР

•			
LOST	structur	e in	201

Напрями та проекти	Внески від партнерів та фізичних осіб, грн	Цільове фінансування, грн	Всього витрачено, грн
Multimedia Lab		1 862 659	1 862 659
Стала Мобільність	76 792	30 000	106,792
Розвиток соціальноорієнтованого бізнес середовища		792 699	792 699
Урбаністика	17 746	557 459	575 205
Вивіски	209 735	36 895	246 630
Urban Space Radio	396 871	58 200	455 071
Гарячий спорт	317 083	35 000	352 083
Промприлад		6 089 516	6 089 516
Міські Гранти	188 665	4 000	192 665
Зустріч з обміну досвідом		136 641	136 641
Urban Space 100	210 511		210 511
Загальне адміністрування	322 381	365 718	688 099
Наступний проект	140 542		140 542
Разом	1 880 328	9 968 790	11 849 118

Структура надходжень за 2018 рік, грн

Разом	11 849 118
Внески фізичних осіб	1 224 328
Внески партнерів	656 000
Інші гранти	34 400
Грант від British Council	406 048
Грант від MitOst	105 535
Грант від Міжнародного фонду «Відродження»	1 862 659
Грант від Уряду Швеції	6 089 516
Гранти від Urban Space 100	195 570
Грант від EED	1 275 059

Directions and projects	Contributions from partners and private persons, UAH	Targeted financing, UAH	Total, UAH
Multimedia Lab		1 862 659	1 862 659
Sustainable Mobility	76 792	30 000	106,792
Development of Socially oriented business community		792 699	792 699
Urban Program	17 746	557 459	575 205
Business Signboards	209 735	36 895	246 630
Urban Space Radio	396 871	58 200	455 071
Hot Sport	317 083	35 000	352 083
Promprylad.Renovation		6 089 516	6 089 516
City Grants	188 665	4 000	192 665
Experience Exchange Meetings		136 641	136 641
Urban Space 100	210 511		210 511
Administrative costs	322 381	365 718	688 099
Next Project	140 542		140 542
Total	1 880 328	9 968 790	11 849 118

Income structure for 2018, UAH

Total	11 849 118
Private persons contributions	1 224 328
Partners contributions	656 000
Other grants	34 400
Grant from British Council	406 048
Grant from MitOst	105 535
Grant from IF Renaissance	1 862 659
Grant from Government of Sweden	6 089 516
Grants from Urban Space 100	195 570
Grant from EED	1 275 059

Платформа «Тепле Micтo»:

Івано-Франківськ, вул. Академіка Сахарова, 23 («Промприлад», 3 поверх)

www.warm.if.ua info@warm.if.ua

Дякуємо за допомогу у виданні цього звіту Програмі «Школа фондів громад», яка реалізується ІСАР «Єднання» за фінансової підтримки Фонду ім. Ч. С. Мотта.

This report has been prepared by "Teple Misto" Platform with the support of the School for Community Foundations.

The Ukrainians Storytelling Studio

Fabryka druku

Над звітом працювали:

Ірина Шутка Василь Гошовський Лідія Цимбаліста, «Профпереклад» Ірина Корольчук

Ярослава Тимощук Марічка Паплаускайте Тарас Пастущук Тарас Прокопишин

У звіті використані фото Антона Куби, Андрія Сидорука, а також із архіву організаторів партнерських подій та ґрантоотримувачів.

Концепція та продакшн

Друк

Координація від «Теплого міста» Фото Переклад англійською мовою Загальна координація проекту

Написання історій Написання історій Дизайн і верстка Координація від TUSS

5102018 ІІСТО2018ТЕПЛЕМІ 8TEPLE **18ТЕПЛЕМІСТО201** MISTO ІЕМІСТО2018ТЕПЛЕ ГО2018ТЕПЛЕМІСТС 018ТЕПЛЕМІСТО201